

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

.....
**Letošnji prejemniki
občinskih priznanj**
.....

STRAN 14-15

NAVODILA ZA PISANJE PRISPEVKOV V OBČINSKO GLASILO TROBLA

Zaradi lažjega urejanja prosimo vse avtorje člankov, da pošiljajo ustrezno pripravljena besedila. Te se lahko dopolni tudi s fotografijami, ki so povezane z vsebino prispevka.

Fotografije morajo biti primerne kakovosti: visoke ločljivosti in velikosti vsaj 1 MB. Fotografije pošljite ločeno od besedila, vsako v svoji priponki.

Pri končni grafični obdelavi prispevka si uredništvo dovoljuje izbor primernih fotografij po strokovni oceni ter popravke besedila v skladu z zahtevami lektorja.

Prispevke pošljite na elektronski naslov **trobla@velike-lasce.si** do objavljenega roka za oddajo prispevkov v tekoči številki občinskega glasila.

Objavljeni članki ne izražajo uradnega stališča Občine Velike Lašče. Uredništvo si pridržuje pravico, da poslano gradivo preoblikuje v skladu s celostno podobo Troble.

.....
**Letnik 25, številka 4,
3. julij 2019.**

Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno.

Naklada: 1.590 izvodov.

Izdajatelj: Občina Velike Lašče.

Odgovorna urednica: Angelca Petrič.

Uredniški odbor: Dragica Heric, Miha Andolšek, Jože Starič in Andrej Perhaj.

Lektoriranje: Nuša Drinovec Sever (razen že oblikovanih prispevkov).

Prelom: Špela Andolšek, s. p.

Foto na naslovnici: Boštjan Podlogar

Tisk: Evrografis, d. o. o.

Naslov uredništva: Trobla,
Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.

Tel.: 01 781 03 70

E-pošta: trobla@velike-lasce.si. Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

Naslednja Trobla izide

18. septembra 2019, prispevke je treba oddati do 4. septembra 2019.

ISSN 2536-4022

KAZALO

INTERVJU Z ŽUPANOM

OBČINSKI PRAZNIK 2019

- Slavnostna akademija
- Dom v jeziku na Trubarjevi domačiji
- 37. srečanje likovnih umetnikov in otvoritev razstave
- Revija pevskih zborov
- Pohod po velikolaški poti

OBČINSKE STRANI

- Prenovljena lekarna v Velikih Laščah
- Pogovor s socialnima oskrbovalkama – pomoč na domu
- Abonma 2019/2020

ŠOLA, GLASBENA ŠOLA IN VRTEC

- Veliki finale ŠKL v Lipici
- Državni prvaki v košarki 3x3
- Učenci PŠ Turjak so se odeli v vojaške barve

KULTURA

- Čar lesa
- Poletna muzejska noč
- Gledeja v Trzinu in Mariboru
- Pesem.si

KNJIŽNICA

- Novosti na naših policah

DRUŠTVA

- Slikarska razstava pomlad obarva rumeno
- Majska likovna razstava na Trubarjevini
- Srečanje Gradišč
- Delovna praksa v Švici
- Kulinarčni sprehodi, delavnice in festivali
- Šukarji v Krvavi Peči
- Izlet po Prlekiji
- Strokovna ekskurzija DOD

DEDIŠČINA

- Iz velikolaškega okraja: O kresi se dan obes

INŠPEKTOR MUKI

ŠPORT

- Za Primoža, za Primoža
- Peter Andolšek praznoval na kronometru
- Zaključek nogometne sezone
- Lokostrelska tekma za slovenski AH pokal

OGLASI

RAZVEDRILO

ZAHVALE

4

8

8

16

19

20

22

23

26

28

30

34

35

36

38

40

40

41

42

43

44

44

46

46

47

48

51

52

54

55

56

58

58

60

62

62

63

64

64

67

70

71

SPOŠTOVANE BRALKE IN CENJENI BRALCI

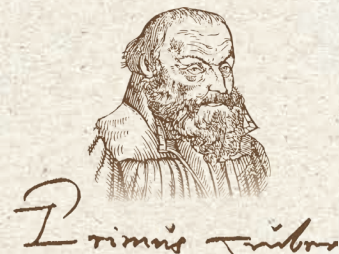
Leto se počasi preveša v drugo polovico in pred nami je, vsaj za otroke, eno najlepših obdobj – poletne počitnice. Občutili smo že prvi vročinski val in tudi neurja se nas niso povsem izognila. Še pred tem pa je bilo dogodkov polno obdobje. Za nami je dan Primoža Trubarja – občinski praznik, ki je postregel s številnimi prireditvami. Več o njih si lahko preberete na naslednjih straneh, na katerih podrobneje predstavljamo tudi letošnje prejemnike občinskih priznanj, ki jim iskreno čestitamo.

Po dosežkih smo se ozirali tudi ob zaključku šolskega leta. Vsak uspeh sicer ni vedno javno prepoznan, a dosežki na učnih, športnih, glasbenih in nenazadnje osebnih področjih so spodbuda za nadaljnja prizadevanja. Praznovali smo tudi dan državnosti, s katerim obeležujemo obletnico osamosvojitve. Oba praznika nas s svojo vsebino tudi opominjata na pomen domoljubja, domovinske zavesti in identitete.

Če rahlo preletimo vsebino te številke, je v intervjuju z županom orisanih kar nekaj konkretnih ciljev in stališč. Bralcem predstavljamo socialni oskrbovalki, ki dnevno obiskujeta onemogle in jim pomagata pri negi. Na kulturnem področju je poleg vrste dogodkov kar nekaj vrstic namenjenih novi sezoni gledališkega abonmaja v Velikih Laščah. Katero knjigo vzeti s seboj na počitnice, lahko preberete na straneh knjižnice v članku Novosti na naših policah. Predstavljamo tudi novičke iz bogatega društvenega življenja ter športni utrip Velikolaške dežele.

Pogled naprej usmerjajo vabila na dogodke, ki se bodo zvrstili v naslednjih dneh in poletnih mesecih. O teh boste lahko brali v jesenski številki. Še prej pa bo kanček poletne vročine vsaj za trenutek upočasnil vse bolj nori tempo.

Angelca Petrič

KUD Primož Trubar Velike Lašče
UTŽO LIKOVNA SKUPINA
vas vabi na
odprtje likovne razstave

»GOZDNI KROG«

v četrtek,
12. septembra 2019,
ob 18. uri
v galeriji Skedenj
na Trubarjevi domačiji
na Rašici.

Naslov razstave nakazuje na povezanost likovnih del. Ukvarjali smo se z reciklažo, natančnim planiranjem in skrbno izbrano linijo. Pa tudi s tem, kako spraviti 196 kvadratkov v smiselno površino. V vse skupaj smo vključili barve barvnega kroga in povezali v pravljичni motiv. K pravljicam seveda sodijo palčki, gozdovi in krajine domišljije. Na razstavi si boste upali sanjati in pobegniti v barviti svet gozda.

Vabljeni!

POGOVOR Z ŽUPANOM OBČINA JE MAMA, KI VZGAJA, USMERJA IN TUDI POMAGA

Jože Starič

Pol leta je minilo od drugega kroga volitev, na katerih je bil za župana izvoljen g. Tadej Malovrh, doktor znanosti, univerziteni profesor na Veterinarski fakulteti. V tem času smo ga že nekoliko spoznali in videli, na kakšen način dela. V pogovoru ga bomo spoznali še drugače. Pogovarjala sva se na Trubarjevi domačiji kjer, tako pravi, se počuti kot na dopustu. Tudi poznopomladanski večer je bil dopustniški: Rašica je tiho žuborela, na drevesu so se oglašale ptice, ljudje pa so v prijetni svežini uživali ob svoji kavi.

V javnih nastopih dajete vtis, da ste precej sproščeni. Kako ste se navadili na »Pozdravljeni g. župan« ali »Kako ste g. župan«?

G. župan je v redu. Ko nastopim v vlogi župana, je to običajno in primerno. Ko pa prestopimo prag in stroga formalnost ni več potrebna, sem za neformalno komunikacijo. Tudi župan ali predsednik je samo človek, ki je po spletu okoliščin postal to, kar je. V osnovi pa smo vsi ljudje. Sicer pa vikanje samo po sebi ne pomeni spoštovanja. Če se ozrem samo na naše politike. Kljub temu da se vsi med seboj vikajo, nimam občutka, da se med seboj spoštujejo.

Tudi vaši javni nastopi so zelo sproščeni. V mislih imam tistega ob kulturnem prazniku in vaš nagovor na slavnostni akademiji.

Vam bom kar vrnil vprašanje: Kaj pa raje slišite? Da vam v govorih postrežem s statističnimi podatki ali raje začutite pripadnost? Konec koncev sem eden izmed vas in rad bi bil samo občan, ki je bil za ta mandat izvoljen, da vodi občino. Ne smete pozabiti, da sem nepolitičen človek, da sem se podal v to samo z enim namenom, in sicer da bi naredil dobro občini. Nobenega drugega namena nimam. Če že govoriva o mojem nastopu ob 8. februarju: saj je šlo vendar za kulturno prireditev. Zelo cenim kulturo in umetnike. Zakaj torej kot župan ne bi smel deklamirati?

Hvaliti se na slavnostni akademiji o kilometrih cest, ki smo jih in jih bomo asfaltirali, je popolnoma neprimerno. O takšnih zadevah se pogovarjamo na občinskem svetu. Ko sem dejal, da imamo v naši občini kar nekaj Martinov Krpanov, sem mislil zelo resno. Verjamem, da je veliko ljudi razumelo prisposodbo, da so Martini Krpani tisti, ki se komaj prebijejo skozi mesec ali ki se borijo z boleznijo. Nimam občutka, da bi ljudje to sprejeli negativno.

Vaš prvi nastop na slavnostni akademiji je bil vsekakor drugačen, kot smo jih bili vajeni.

Ljudje so želeli spremembe. In jih imajo! Če bi dali županovanje pod drobnogled, bi videli, da je 70 % dela povezanega z odločitvami, ki so menedžerske narave. Raje uporabljam izraz menedžer, saj delaš z denarjem, delaš z investicijami, in menedžerji delajo ravno to: v pravem trenutku se morajo pravilno odločiti. Razlika je v tem, da imamo poleg podjetja, to sta občina in občinska uprava, še ljudi, zato je treba stalno vijugati med potrebami ciljne publike in financami, ki so na razpolago. Seveda pa se vsak župan tega dela loti nekoliko drugače. In potem ljudje pravijo: »Ta župan je zategnjen. Ta je pa neformalen. Ta je pa ljudski.« Ljudje bodo morali sprejeti tudi to, da ne pridem prav na vsako prireditev, kajti zdi se mi, da to ni primarna naloga župana.

Na to gledam bolj kot na nabiranje glasov za naslednje volitve.

Vrniva se za pol leta v preteklost, na čas po volitvah in vaši izvolitvi. V politiki niste bili znani, marsikdo vas ni poznal, vaša zmaga pa je bila prepričljiva. Kako po pol leta gledate na te začetke?

Mogoče bo zvenelo naduto, ampak sama izvolitev me ni posebej presenetila. Štiri leta sem vodil Nacionalni veterinarski inštitut in to funkcijo sem začutil popolnoma enako. Ni bilo evforije, začutil pa sem veliko odgovornost. Prva in glavna stvar je bila ustvariti povezanost z občinsko upravo. Prepričan sem, da je bil zanje to večji šok kot zame. Zdi se mi, da so sodelavci iz občinske uprave imeli na prvem sestanku močno povišan pritisk, jaz pa sem jim želel samo sporočiti, da nisem nevaren.

Po drugi strani sem na začetku moral vzpostaviti tudi komunikacijo s svetniki. Ko so me na prvi seji vprašali, kje bodo sedeli, sem misli, da se šalijo. Presenečen sem jim odgovoril: »Ja na stolih! Usedite se, kamor želite.« Kasneje mi je Jerica, ki je zdaj direktorica občinske uprave, pojasnila, da se je včasih vedelo, kdo bo sedel levo, kdo desno, kdo spredaj in kdo zadaj. Mislili so, da jih bom jaz razporedil. Zame so vsi svetniki enakovredni, ne glede

na strankarsko pripadnost. Svetniki so moji kolegi in z njimi soustvarjamo. Pomembni so rezultati, ki jih bomo dosegli.

Čeprav ste novinec, je videti, da se kar znajdete v lokalni politiki.

Najprej se dogovoriva, ali je to politika ali vodenje podjetja.

V preteklosti je bila politika.

Aha ... (premor) Zdaj sem pa v zadregi. Jaz tega ne vidim kot politiko. Po mojem mnenju gre za prilagajanje. Če ni tako, potem so tudi domači odnosi politika, ko se moram ženi izgovarjati, zakaj nečesa nisem naredil in najti političen odgovor ali pa se uskladiti glede destinacije za letni dopust. Nimam se za politika, imam se za delavca, za menedžerja in to raje slišim.

Od zunaj pa je videti, da vam vijuganje med različnimi interesi kar uspeva.

Ja, to je zato, ker vse enako spoštujem. Nekdo je iz desne, drugi zelene in tretji rumene stranke in prav vsak med njimi ima lahko dobro idejo. Iz posnetkov sej se vidi, da ima v razpravi vsak pravico povedati svoje argumente za in proti. Nikogar zaradi tega ne obsojam, včasih pa prosim tiste, ki so proti, da še enkrat premislijo, ker delamo v dobro občanov. Če bomo uspeli na

tak način nadaljevati, bomo gotovo uspešni. Za župana nisem kandidiral, da bi si povečal ego. Kot najmlajši redni profesor na Veterinarski fakulteti sem s svojim delom in objavami poskrbel za svojo samopodobo. Doma imam družino: ženo in hčerki, s katerimi se dobro razumemo, tudi s tem gradim svojo samozavest. Enostavno želim, da naredimo nekaj dobrega. Ko bomo dosegli uspehe, pa se bom z veseljem petelinil.

Dejali ste, da se vseh prireditvev ne boste udeleževali. Na nekaterih prireditvah občino že predstavlja podžupan. Kako si razdelita tovrstno delo?

Če bo čisto na vsaki prireditvi župan, podžupan ali drug predstavnik občine, bo prisotnost nekoga izmed nas razvrednotena. Res je, da si organizatorji želijo županove prisotnosti. Na najpomembnejše dogodke gresta lahko župan in podžupan skupaj, druge si je treba razdeliti. Zazdaj nama gre to kar dobro od rok. Čeprav je eno generacijo mlajši, je svojo funkcijo vzel zares, in če mu le družinske in službene obveznosti dopuščajo, se udeležuje dogodkov. Če gre za dogodek, ki je v javnem, občinskem interesu, je spoštljivo, da se ga udeležim, če le morem. A v naši občini je veliko dogodkov in na vse res ne zmorem. Kakšnega dogodka pa se lahko udeležim tudi samo kot občan.

Dejali ste, da si boste ego polnili z uspehi. Katere so tiste prioritete, kjer boste skušali najprej doseči rezultate?

Če bomo v tem mandatu na Turjaku zgradili šolo, če bomo zgradili prizidek h kuhinji v centralni šoli, ko bomo OC Ločica tako uredili, da bomo pridobili uporabno dovoljenje in bodo vsaj trije zasebni investitorji tam zgradili poslovne prostore, potem bom lahko ponosno hodil okrog. Seveda bomo asfaltirali tudi manjše odseke cest in postavili nove ulične svetilke. Ponosen bom, če bom uspel občane izobraziti, kaj je občina, kaj je občinska uprava in kaj je upravna enota. Rad bi, da bi občani razumeli, da župan ni vsemogočen in da ne more kar urediti, da bo npr. parcela postala zazidljiva. Ljudje se morajo zavedati, da mora tudi župan delati v okvirih zakonodaje.

V uvodniku druge številke Troble ste zapisali, da ne boste obljubljali nemo-gočega. Čeprav se ne čutite kot politik, pa se je v politiki proti koncu mandata

verjetno težje upreti skušnjavi za nabiranje volilnih glasov.

(smeh) Kaj ni smešno, kako volivci vedno znova zagrabijo to vabo? Če se bom odločil še za en mandat, se bodo ljudje zame odločili brez velike reklame, ne bom prosil za glasove. Če bodo ocenili, da je bilo moje delo dobro, se bodo ponovno odločili zame. Ne bom asfaltiral cest pol leta pred volitvami. To bom delal zdaj, na začetku, da bomo uredili občino, da bomo dvignili turizem. Ko bomo preuredili spletno stran občine, bom na njej objavil svojo predstavitev s predvolilnih nastopov, da si jo bodo ljudje lahko ogledali in me pocukali za rokav. Iz tiste predstavitve se vidi, kaj name ravam delati.

Na predvolilnem nastopu v Velikih Laščah ste dejali nekako takole: »Če bomo v Velikih Laščah gradili čistilno napravo, bomo gradili čistilno napravo, ne pa dvajset metrov asfalta tukaj in dvajset tam!«

Točno to! Ko sva ravno pri čistilnih napravah in kanalizaciji, naj povem, da se ravno sedaj zelo intenzivno dogaja. Začelo se je z vljudnostim obiskom pri ljubljanskem županu Jankoviču in morda se bo iz tega izcimilo kaj koristnega. Skušali bomo ujeti rep evropskih sredstev (iz finančne perspektive 2014–2019. op. a.).

Ljubljano si postavljamo za vzgled tudi v turizmu. Ali menite, da bomo dočakali dan, ko bo naša turistična ponudba tako dobra, da bo družina od drugod prišla k nam na enotedenske počitnice?

Bo! Zagotavljam vam, da bo! Samo bodimo potrpežljivi. Če nam letos uspe ustaviti petsto ljudi in če si jih bo sto še ogledalo, kar imamo, bo drugo leto obisk zagotovo veliko večji. V to sem prepričan. Večja središča so prenatrpana. Pri njih je sod poln, pri nas je pa suša. Da bomo turizem lahko razvili, se moramo povezati, ne vleči vsak na svoj konec. Zgledujmo se po avtomobilski industriji, kjer se različne znamke med seboj povezujejo, pa še vseeno delajo različne avtomobile. Povezati se moramo v celoto, in če bomo dobri, bo za vse dovolj. Bati bi se morali le prevelikih množic. Res želimo, da nam bodo turisti poteptali vso travo na otoku? (Pogovarjala sva se na Trubarjevi domačiji. op. a.).

Kot pravite, se morajo ponudniki povezovali in sami delati. Kako pa jim pri tem lahko pomaga občina?

Ko se pogovarjam z ljudmi, vidim, da res veliko pričakujejo od občine. Občina ni mama, ki vedno kaj najde v predpasniku, občina je mama, ki vzgaja, usmerja, in če se zatakne, lahko malce sofinancira in pomaga. Zato so v proračunu predvidena sredstva za sofinanciranje gospodarstva, še posebej turizma. V kmetijstvu želim, da kmetje ne bi investirali samo v boljše traktorje, ampak da bi več naredili za dobrobit živali. Občina lahko finančno pomaga, predvsem pa usmerja k pravim odločitvam. V zadnjih številkah Troble je vedno nekaj izobraževalnih vsebin, s katerimi skušamo ljudem širiti obzorja.

Preden sva se dobila, ste šli še po mleko. Upam, da se v avtu ne bo skisalo.

Ne, ne bo se skisalo. Mleko je ohlajeno, ko je pomolzeno, ima v sebi protibakterijske substance, ki se nahajajo v vimenu. Te ga ščitijo pred okužbo. V mleku so tudi imunске celice, to so somatske celice, ki jih predelovalna industrija ne mara, ker so polne encimov. Mleko kot proizvod mlečne žleze ima vedno v sebi obrambne celice, da zaščitijo samo vime in da nekaj te zaščitijo pride do tistega, ki sesa, do telička. Pa ne mislim na kolostrum, tudi mleko kot hranilo.

Kaj lahko kmetje, ki lahko v turizmu igrajo pomembno vlogo, ponudijo poleg mleka?

(nasmeh) Zadrugo imam zelo rad, ampak začeti mora drugače razmišljati. Zadruga mora spodbujati kmete, da bodo pridelali čim več pridelkov in izdelkov od poljščin

do mleka, mesnih izdelkov in mlečnih izdelkov, vsega, kar delajo zase, in viške prek zadruga prodajati ljudem, ki niso iz Velikih Lašč. Če se spomnite, sem tudi v predvolilni predstavitvi omenjal tržnico v Velikih Laščah. Poznam veliko ljudi, ki so pripravljene dobro plačati domače pridelke. Ne zavedamo se, da je nekaj, kar je za nas povsem običajno, za nekoga iz Ljubljane velika posebnost.

Naša družina hodi po mleko na Osolnik, kupujemo meso goveda, ki se je paslo po okoliških pašnikih, kruh pečemo iz domače moke, ki sicer ni lokalno pridelana, kuhamo in pijemo domače čaje. Smo čudni, kajne? Ampak mi res cenimo in podpiramo lokalno pridelavo. In takih, ki si lahko privoščijo kakovostno lokalno pridelano hrano, je vse več. Tako rad bi naše kmete prepričal, da naj začnejo gojiti govedo black angus in ne simentalke pasme. Res bo black angus zrasel manjši, ampak cena mesa je bistveno višja.

In potem bomo promovirali black angus zorjeno govedino.

To, kar z zorjeno govedino dela pospeševalna služba, kolega Indihar, je res vrhunsko. Ampak škoda je, ker ja na tako mikro ravni, da izven Velikih Lašč za to nihče ne ve. Kot župana ali kot človeka me včasih tako razjezi, da bi si kar pulil lase: imamo tak potencial, pa ga ne znamo izkoristiti. Ampak sem optimist.

Očitno smo slabi pri promociji. Ali pri tem lahko pomagajo občinske strokovne službe?

Občinske strokovne službe za promocijo nimamo. Nimamo! Prav zdaj intenzivno

delamo na celostni podobi občine od dopisov do spletne strani in Facebooka. To bi rad imel že predvčerajšnjim, ampak ne gre. Spletne strani ne delamo zase, ampak za druge. Pred javno objavo jo bomo testirali z različnimi osebami, različnih starosti, različnega računalniškega znanja, različno izobražene ... Ko bomo videli, da se različni ljudje znajdejo na naši spletni strani, bomo vedeli, da je dobra. In na spletni strani bo dobil vidno mesto tudi zavihek turizem. To bo prvi korak k promociji. V dobrih odnosih smo tudi z Radiom Zeleni val, s katerim imamo pavšalno pogodbo, vse ostale pa naročamo po potrebi.

Kje je v vaši viziji Grad Turjak, ki zaprt sameva in nič še ne kaže, da bi kmalu odprl vrata?

Turjaški grad je osnova turistične ponudbe, iz gradu bi lahko izhajalo vse ostalo. Žal pa je ravno nasprotno. Grozno mi je in jezen sem na kulturno ministrstvo. Ignorantski so. Župan Občine Velike Lašče je prosil za sestanek, na katerem bi se dogovorili za pogoje, da bi se sploh lahko kdo prijavil na razpis. Tudi odgovorili niso. Od tod izvira moja jeza. Grad je zaklenjen in sameva, birokrati na ministrstvu pa so zadovoljni. Celo predlog pogodbe z ministrstvom smo pripravili. V pogodbi bi bila enaka varovala za državo, samo za najemnika bi bila sprejemljiva. Ampak nič, samo ignoranca. Prav jeza se kuha v meni: ljudje so pripravljene delati, da bi vrnili življenje v grad, z ministrstva pa veje samo ignoranca.

Znani ste kot strokovnjak za doping. Doping so nedovoljena poživila, kar pomeni, da obstajajo tudi dovoljena poživila. Kje je meja med njimi?

To si narobe razlagate – vsa poživila so nedovoljena.

Kaj pa kava?

(smeh) V redu, predam se. Kofein je bil dolgo časa na listi prepovedanih poživil. Ko so ugotovili, da nima pomembnega doprinosu k športnim uspehom, so ga umaknili s seznama. Vsaka substanca ali poseg, ki je uvrščena na listo, izpolnjuje tri pogoje: škodljiva je zdravju, je neetična in evidento izboljšuje telesne zmogljivosti. Kofein vsaj zadnjega pogoja ne izpolnjuje. O dopingu vem veliko in boj proti njemu kaže na moj značaj. Sem dosleden človek. Sem

tudi akreditacijski presojevalec, kjer je potrebna ista lastnost. Tudi kot župan sem tak.

Ali bi lahko tudi politike razdelili tako kot športnike: eni so populisti, ki obljublajo nemogoče (doping), drugi ne obljublajo in delajo tisto, kar je dobro za skupnost (brez dopinga)?

Zanimiva primerjava. Na to še nisem pomislil. Po drugi strani je res, da se politiki pogosto dopingirajo, da ostanejo zbrani in budni na dolgih sejah, po seji morajo še na zabavo in tudi tam biti zabavni ... Pogosto si pri tem pomagajo s kokainom ali efedrinom. Politik, ki obljublja nemogoče, je nekakšen ekvivalent tekme oziroma končnega rezultata in ljudstvo se veseli. Če pogledam sebe, ki obljubljam realne stvari, morda na koncu mandata ne bom tako popularen. Ja, je poveza, ampak jaz sem zelo proti temu. Tako kot v športu se borim tudi na tem področju. Čim bolj realne obljube, ki morda ne bodo tako všečne, se jih bo pa dalo uresničiti. V tem smislu se ne bomo dopingirali!

Martin Krpan je bil osrednja tema vašega nagovora na slavnostni akademiji. Ali ni zanimivo, da je bil rojen pri nas, Bločani in Pivčani pa se pripravijo, čigav je?

Ni problema. Idejno je bil rojen pri nas, oni naj se pa kar pripravijo, kje je živel. Na pobudo enega od občanov sem nekajkrat prebral Butalce. Rekel mi je,

da vsakič najde kakšno podobnost. Jaz sem jih prebral, pa nekako nisem ničesar našel. Pri Martinu Krpanu pa najdem več vzporednic z vsakdanjim življenjem. Brdavs je lahko bolezen, lahko je družinski problem, Brdavs je lahko tudi premajhen proračun občine. V Martinu Krpanu najdem veliko vzporednic, ki jih je že omenjal. Njegovi dialogi s cesarjem in Brdavsom so izvrstni. (Ob tem je deklamiral dialog Krpana z Brdavsom op.a.). Njegova iskricost, s katero sogovornika postavi v podrejeni položaj, njegova moč, to občudujem. Kar predstavljam si kip Martina Krpana v nekoliko nadnaravni velikosti, pravih razmerij. Ne bodybuilder, kmečki možakar.

Vaš nasvet, kako preživeti dopust, da bomo jeseni spet polni energije delali v dobrobit naših krajev?

Ko greste na dopust, skušajte vse skrb, vse principe, vse obveznosti pustiti drugje in se sedem, deset ali štirinajst dni preleviti v drugega človeka. Pojdite v druge kraje. Nič vam ne pomaga, če greste kampirat in želite ob 12. uri jesti govejo juho ali če sedite na soncu in razmišljate, ali so rože zalite in kaj se dogaja s paradiznikom. Ko greste na dopust, naj vam v ušesih zveni pesem skupine Zmelkow, imejte »možgane na off«. Skušajte spremeniti miselne vzorce, skušajte prevetriti gibalne vzorce, skušajte spremeniti okoljski vzorec in s tem se bodo možgani rehabilitirali.

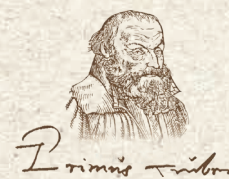
Hvala za pogovor.

Naj postane TRUBARJEVA DOMAČIJA začetek vajine skupne poti

foto: Danijel Vinček

TRUBARJEVA DOMAČIJA
Rašica 69, 1315 Velike Lašče
www.trubarjeva-domacija.si
info@trubarjeva-domacija.si
t: (01) 788 10 06

Voditelja Mojca Šilc
in Matjaž Gruden

OBČINSKI PRAZNIK 2019

SLAVNOSTNA AKADEMIJA S PODELITVIJO OBČINSKIH PRIZNANJ IN KONCERTOM OTA PESTNERJA

Nika Perovšek in Angelca Petrič, Občinska uprava Občine Velike Lašče
/ foto: Boštjan Podlogar

Dan Primoža Trubarja je dan, ko praznuje vsa država. Še prav posebej pa je bilo slovesno v njegovih rojstnih krajih. V okviru Trubarjevega dne je na Rašici potekala prireditev Dom v jeziku, ki ji je sledilo odprtje 37. likovne razstave Trubarjevi kraji.

V sklopu praznovanja občinskega praznika je potekala Slavnostna akademija. Praznična prireditev se je začela z besedami še enega velikana slovenske književnosti, pesnika Srečka Kosovela. Njegove misli sta voditelja Mojca Šilc in Matjaž Gruden povezala v

program, ki je bil posvečen tudi 15. obletnici vstopa Slovenije v Evropsko unijo ter 100. obletnici priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Voditelja sta še posebej izpostavila, da so se ravno v času naše generacije uresničile sanje mnogih naših prednikov s Trubarjem na čelu, da živimo v samostojni in enotni državi Sloveniji, hkrati pa smo enakopravni del Evropske unije, najbolj humanističnega, solidarnega, multikulturnega, strpnega in mirnega dela sveta z vrednotami, ki se jih je treba zavedati in za katere se je vredno boriti.

*Vsak ima svoj leben,
stan, poklicane,
službo prov pelati
inu rovnati, de bo dobru,
srečo imel na tim svejtu
inu potle tudi v nebesih.*

Primož Trubar

Nagovor župana,
dr. Tadeja Malovrha

Mešani pevski zbor Župnije Velike Lašče
pod vodstvom Ladke Deterding

Po državnim himni, ki jo je zapel Mešani pevski zbor Župnije Velike Lašče, je zbrane nagovoril župan Občine Velike Lašče, dr. Tadej Malovrh.

Posebej je izpostavil pomen Martina Krpana, ki ne predstavlja le človeka izredne moči, ampak tudi zdrave kmečke pameti. Ne smemo pozabiti, da se je Martin Krpan idejno rodil v naši občini. To ni dovolj prepoznavno. Župan je poudaril, da je tudi danes v naši občini kar nekaj Martinov Krpanov tako po moči, razumu in drugih vrlinah. To so tudi ljudje, ki se le s težavo prebijajo skozi me-

sec, se borijo z boleznijo ali pa z ogromno truda dosegajo različne cilje. Še posebej je izpostavil problem pripadnosti občini. Kot Martina Krpana svojega uma, bistrosti in razgledanosti je župan napovedal tudi slavnostnega govornika, Manfreda Deterdinga.

Ta je zgodovinsko in geografsko predstavil velikolaško deželo ter izpostavil vse pomembnejše razvojne mejnike ter geološke zanimivosti. V nadaljevanju objavlja mo njegov govor v celoti.

Po glasbenih točkah **Simfoničnega orkestra Glasbene šole Ribnica** pod taktirko **Aleksandra Oražma** je sledila podelitev občinskih priznanj. Priznanji Občine Velike Lašče sta prejela Jože Starič in Majda Samsa. Najuspešnejša učenka, Sara Dovič, je prejela pohvalo župana. Vsakoletno praznovanje občinskega praznika je lepa priložnost, da se javno in slovesno spomnimo tistih, ki še posebej izstopajo s svojim delom, z zgledom in dosežki.

Po svečani podelitvi priznanj je sledil nastop glasbene skupine **The False Alarm** ter plesne skupine **Trouble Girls**, ki ju sestavljajo učenke OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče.

Večer se je nadaljeval s koncertom **Ota Pestnerja**, legende slovenske glasbe. Oto Pestner je vrhunski in edinstveni vokalist. Leta 1971 je zmagal na Slovenski popevki s skladbo Trideset let, čez šest let pa s skladbo Vrača se pomlad. Leta 1979 je zmagal na festivalu MMS s skladbo Tople julijske noči. Na tem festivalu je zmagal tudi leto kasneje, kjer sta skupaj z Majdo Petan pela skladbo Melodije morja in sonca. Z legendarnim New Swing Quartetom je prepotoval ves svet. Ob 45. obletnici njegovega glasbenega delovanja je izšla prva pevčeva biografija. V vseh teh letih je Oto Pestner posnel več kot 40 zgoščenk.

Ob zaključku slovesnosti sta voditelja vse zbrane povabila na druge prireditve, ki so potekale v sklopu praznovanja občinskega praznika. Prijetnemu večeru pa je sledilo druženje s pogostitvijo na igrišču pred dvorano.

*Simfonični orkester
GŠ Ribnica*

Glasbeni in plesni nastop učenk OŠ

Koncert Ota Pestnerja

Osrednji govornik Manfred Deterding

SPOŠTOVANI, DOBER VEČER! NAŠA OBČINA PRAZNUJE. OSREDNJI GOVOR

Osrednji govornik
g. Manfred Deterding

Manfred Deterding

Ob vsakoletnem praznovanju se mi je nehote pojavljalo vprašanje: »Kje v slovenskem prostoru je velikolaška dežela in koliko je stara?«

Dolgo sem premišljeval in se pripravljaval. Končno sem se odločil, da skušam potešiti najprej svojo navadno, potem pa še širšo – strokovno radovednost, in odgovoriti na vprašanje.

Izhajal sem iz odnosa: **dežela – občina**.

Velikolaška dežela je **del** zgodovinskega ostanka Osrednje Kranjske.

Občina pa je bila vedno **le del** velikolaške dežele.

Občinske meje se niso nikoli povsem ujemale z mejami drugih interesnih ustanov v deželi, ki so opravljanje drugačne, ne povsem občinske dejavnosti. Primer: Sodni okraj Velike Lašče v 19. stoletju je bil mnogo večji od takratne občine.

Tako občinski kot deželni prostor sta se skozi zgodovino spreminjala.

Vrstno zaporedje nekaterih dogodkov med geološko in splošno zgodovino dobro opredeljuje vsak prostor, tudi laškega. Odgovor na uvodno vprašanje sem začel sestavljati s pomočjo zaporedja pomembnejših dogodkov. Začel sem z najstarejšo, mnogim očem

nevidno, mnogokrat prezrto ali neupoštevano – **geološko** zgodovino, nadaljeval z mnogo mlajšo – **občo** zgodovino in se počasi približeval večplastnemu odgovoru.

Takole sem ga izoblikoval:

Kje je moja ožja domovina, velikolaška dežela?

Tam, kjer so gorotvorna – orogenetska dogajanja v srednjem zemeljskem veku – mezozoiku, v 200 milijonih let oblikovala gričevnat svet, ga z Malo Goro na vzhodu, na zahodu pa z Iško tesnijo ločila od Suhe krajine in Bloške planote ter ga ogradila v dinarski smeri.

Tam, kjer je rimska cesarska oblast v vojaško najbolj občutljivem in varovanem delu imperija v prvih stoletjih sedanosti gradila poti, naselja, predvsem pa vojaške obrambne zaporne zidove in utrdbe, ki so varovali srčiko rimskega imperija pred barbarskimi upadi plemen z vzhoda in s severa.

Tam, kjer ostanki teh zidov, ki so še danes vidni, poleg naravne Iške tesni ločijo nekoč zgodovinsko spodnjo deželo Kranjsko na Dolenjsko in Notranjsko.

Tam, kjer sta se v poznem srednjem veku naselili in ustvarili obširna gospostva pomembni nemški plemiški fevdalni rodbini Auerspergi in Ortenburžani.

Tam, kjer je kasneje stiško cistercijansko samostansko gospodarstvo, ki je bilo nekaj časa poleg cerkvenega tudi ekonomski lastnik dela našega ozemlja, pridno krčilo gozdove, na krčevinah gradilo nova nase-

lja, stara rimska pota pa vestno obnavljalo. **Tam**, kjer so po vrhovih grmad goreli kresovi in grmeli možnarji, po dolinah pa dirjali hitri sli in sporočali ljudem, da se bliža zakleti sovražnik kristjanov.

Tam, kjer najjužnejši del Ljubljanske kotline skozi turjaška vrata blago prehaja vse do ozkih Zaudi med Malim in Velikim Žarnovcem v široko Ribniško dolino.

Tam, kjer se na edinem križišču na Balkanu v Predgozdu srečata evropski pešpoti E6 in E7, ki pripeljeta od Baltika in Atlantika ter odpeljeta, delček poti celo skupaj, ena proti Jadranu, druga proti Črnemu morju.

Tam, kjer parata mokrško tišino gromoglasni Mokrc in bučeči Iškar.

Tam, kjer so se ljudje že od nekdaj ukvarjali z gozdom in s furmanstvom, z izdelki suhe in drugačne robe pa pridno zalagali sosednje ribniške krošnjarje in bloške kontrabantarje.

Tam, kjer so ob toplih ognjiščih tekle zibelke velikim slovenskim omikanim možem:

- avtorju prvih slovenskih knjig,
- jezikoslovcu, esejistu in voditelju mladostlovecev,
- slovenskemu stilistu, kritiku in vzgojitelju mladega pesniškega rodu,
- duhovnikom in učiteljem,
- zdravnikom in sodnikom,
- profesorjem in javnim delavcem,

... da, **tam je velikolaška dežela** in v njej so slovenske Atene!

Prvotni prebivalci v **seliščih in gradiščih** so se srčno in pogumno upirali osvajalcem tukajšnjega ozemlja. Rimljani so prve vojaške in trgovske stike z ilirskimi in keltskimi plemeni na naših tleh navezali in jih postopoma osvajali že v času **rimске republike** v Cezarjevi dobi.

Ko so Rimljani naša ozemlja dokončno osvojili, so jih začeli postopoma *urbanizirati*, tedanja neromanska ljudstva *romanizirati*, predvsem pa *civilizirati* in s tem utrjevati svojo oblast.

Romanizacijo naših krajev so širili trgovci, vojaki, upokojeni vojaki veterani, obrtniki in uradniki. To je bila doba **rojstva rimskega imperija**, čas prvega rimskega cesarja Avgusta*** in obdobje rimskega miru – *pax romanum*.

Naše kraje je cesar Avgustus priključil imperiju okoli leta 10 po Kristusovem rojstvu. Tako je rimski imperij postal naša prva država, v kateri so naši predniki preživeli kar nekaj stoletij.

Vpliv Rimljanov v naših krajih je bil velik in pomemben za **gospodarski, kulturni in verski razvoj**.

V naših krajih se **prvič** pojavita gospodarski panogi: **izvoz** (les, žito, železova ruda) in **uvoz** (živila, začimbe, vino, dišave, keramika).

Že v tistem času so se pri nas pojavili prvi znanilci krščanstva. To so bili rimski trgovci, vojaki in vojaški veterani, ki so v vojnih časih službovali na zaporah, v mirni dobi pa okoli njih kmetovali.

Po zatonu rimskega imperija je sledilo veliko preseljevanje ljudstev iz vzhodnih in severnih pokrajin. To preseljevanje je zrušilo rimske utrdbe, njihove ruševine pa so

v stoletjih prekrili prostrani gozdovi, ki so čakali na nove naseljence.

V sledečih stoletjih so se zvrstile nadaljnje državne skupnosti, katerih sestavni del je bila velikolaška dežela.

Po propadu rimskega imperija smo par stoletij (od **509** do **843**) preživeli v **frankovskem cesarstvu** (*Regnum Francorum*).

Sledilo je za velikolaško deželo najpomembnejše obdobje. Nadaljnjih osem stoletij (od **962** do **1804**) je bila naša skupnost naddržava **Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti** (*Sacrum Romanum Imperium*).

Na znanje moramo vzeti, da so imeli tedanji cesarji in kralji zelo malo vpogleda v življenje preprostih ljudi, ki so jim vladali. Tudi obratno je res – večina preprostih ljudi ni poznala svojih kraljevih in cesarskih gnad in njihovih prestolnic.

To pa zato, ker je bila naddržava dejansko razdeljena na številne samostojne **grofije** oziroma gospodstva, ki so nam zgodovinsko bolj poznana.

Naše ozemlje je bilo v tem času sestavni del **fevda oglejskega patriarhata**.

V letu 1136 so oglejski nadškofi ustanovili **samostan cistercijanov** ali belih menihov v Stični. Ti so zaradi številnih bogatih darovnic v letu 1145 med drugim postali lastniki obširnega laškega in gregorskega sveta.

Začeli so uresničevati prisvojeno staro gospodarsko izročilo frankovskih očakov – s **krčenjem gozdov pridobivati obdelovalno zemljo**.

Tako je leta **1145** nastalo in se oblikovalo središče velikolaške dežele.

Na laškem ozemlju so nastajala lazišča, ki so značilna za poznosrednjeveško krčenje gozdov. Lazišča so dobivala krajevna imena – tako imenovana krčevinska imena. Njihova številčnost jasno pričuje, s kakšno intenzivnostjo se je stiški samostan lotil dela, ki je trajalo nekako dvesto let (med 1250 in 1450). Številna krčevinska imena so se ohranila do današnjih dni:

Žukovo, Gašpinovo, Zadniki, Vintarji, Perovo, Žgajnarji, Plosovo, Poznikovo, Marolče, Levstiki, Maršiči, Kožarji, Jakičevo, Opalkovo, Brankovo, Kukmaka, Logarji, Adamovo, Kaplanovo, Lužarji, Osredek, Laze idr.

Prvobitni naselitveni način stiških delavcev so širili njihovi nasledniki.

Upoštevač dobro prakso, so nadaljevali s postavljanjem novih naselij, ki so sicer mlajša, vendar še vedno zelo umno umeščena v prostor: ob vodi zaradi mlinarstva in ribogojništva in na manj rodovitnih zemljiščih, da je ostalo čim več dobre zemlje za kmetovanje.

Kot lahko razočarano ugotavljamo, je v zadnjem času praksa slovenske politike ravno nasprotna.

Po že omenjenih dobrih osemsto letih pripadnosti Svetemu rimskemu cesarstvu nemškeganaroda in njegovim gospodstvom se je zvrstilo nekaj časovno krajših državnih tvorb, ki so vladale našim krajem:

- **Avstrijsko cesarstvo** (od **1804** do **1867**) – Kaisertum Österreich;
- vmes (od **1809** do **1813**) **Ilirske province** – Provinces Illyriennes;
- od **1867** do **1918** **Avstro-ogrška monarhija**.

Vsaka od naštetih vladavin je pri slovenskemu narodu in v naših krajih pustila svoj pečat. Nekaj dobrega, veliko bolečega.

V letu 1917 je Evropo pretresel nepredvidljiv dogodek. V največji državi sveta – Rusiji se je zgodila **oktobrska revolucija**, ki je v temeljih spremenila evropski prostor.

Prvič v zgodovini je slovenski narod prešel pod pravoslavni vpliv.

Naši kraji so od leta 1918 pa vse do konca najboljše svetovnega spopada v zgodovini spadali pod vladavino sledečih slovanskih skupnosti:

- en mesec trajajočo **Državo Slovencev, Hrvatov in Srbov – SHS**;
- **Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev** (od 1918 do 1929);
- in od leta 1929 do konca druge svetovne vojne pod **Kraljevino Jugoslavijo** ali bolj pogovorno pod **Staro Jugoslavijo**.

Po letu 1945 je velikolaška dežela kot del Slovenije prešla v drugačne državne ureditve.

Sledile so si:

- **Demokratska federativna Jugoslavija** ali **Nova Jugoslavija** – približno tri mesece;
- **Federativna ljudska republika Jugoslavija** (od 1945 do 1963);
- **Socialistična federativna republika Jugoslavija** (od 1963 do 1991).

V letu 1991 smo se Slovenci končno odločili, da zaživimo v svoji državi – **Republiki Sloveniji**.

Prebivalci Velikolaške dežele pa smo leta 1995 po dolgih desetletjih spet dobili svojo občino – **Občino Velike Lašče**.

Pa naj bo dovolj ozemeljsko-zgodovinskega pregleda.

Od prazgodovine do danes je preteklo mnogo vode in prav ta je s svojimi učinki pomagala oblikovati naše naravne bisere, ki nastajajo še danes. Žal tega človeško oko ne opazi, kajti dolžina geološkega časa ni primerljiva s kratkostjo človeškega življenja.

Biserov narave ni malo, samo z odprtimi očmi moramo hoditi in jih poiskati. Res je,

da je človeška roka že posegla med naše naravne lepote, vendar jih še ni uničila.

Naj omenim samo nekatera, mogoče širšemu krogu ljudi manj poznana naravna čudesa, ki jih premore naša občina:

Močila, solzila, izviri in povirja rojevajo potoke. Ti ustvarjajo naše naravne lepote in varno odvajajo vodo v Črno morje.

Estavele kontrolirano uravnavajo dotok in odtok vode ob hudih urah.

Naše največje geološko čudo je nastajanje kamnine lehnjak pred očmi človeka. Ob istem potoku, kjer nastaja ta kamnina, lahko občudujemo dva različna slapa: Prvi se niža, drugi se viša. Omenjen geološki proces je še vedno zelo aktiven.

Mokrišča – ledvice naših potokov – poskrbijo, da je voda čista, preden zapusti naš nadzemni svet.

Šobčeve škaube – škalnice v bližini Rentenskih senožeti so pravi biser, ki nam kaže, kako voda poišče vse napake v matični kamnini, jih odstrani in s tem ustvari zanimive oblike, ki so navdih za različne legende.

Po celotni Mišji dolini, od Jerina do Štefina in ob potoku Rašica lahko opazujemo in občudujemo posebnosti njene **tektonike**. Gradiški vrh je naša arheološka in geološka učilnica.

Kurešček in Gora, čuvaja turjaških vrat z legendarnima cerkvicama: Marije kraljice miru in Sv. Ahacija ponosno bdita ob vstopu v laško deželo.

Skrivnostna je mokrška **etimologija**: stare apnenice in mrazišča v gozdu, predvsem pa hrib Repičnik v tem hribovju.

... še bi lahko našteval, a bodi dovolj.

Danes, jutri in v nedeljo so dnevi našega praznovanja. Ob tej priložnosti želim:

Ne bodimo samo pasivni opazovalci zgodovine, skušajmo postati njeni sooblikovalci!

*****Vojskovodja Oktavian** je postal prvi cesar Rimskega imperija – AUGUSTUS – z najvišjimi civilnimi, vojaškimi in verskimi naslovi: Avgust – vzvišeni, Imperator – vrhovni poveljnik vojske – Pontifex Maximus – vrhovni svečenik. Njegovo polno ime je Gaivs Ivlivs Caesar Octavianvs Avgvstvs. Slovarček

Orogeneza – gibanje zemeljske skorje, ki povzroča nastajanje gorovij.

Estavela – kraški izvir, ki ob veliki količini vode postane kraški požiralnik.

Tektonika – je veda o zgradbi zemeljske skorje, glede na razporejenost kamnin in glede na gibanje, ki so jo ustvarila.

Patriarhat tudi nadškofija – najpomembnejša samostojna cerkveno-upravna enota v okviru narodne skupnosti.

Gospodstvo – v nekaterih deželah nekoč osnovna fevdalna gospodarska in politična enota.

Grofija – v nekaterih državah večja upravna enota.

Provincia – višja upravna enota (zlasti v rimskem imperiju, Franciji in Italiji), ki je lahko tudi zunaj ozemlja matične države.

Cistercijani – v letu 1098 prenovljen in nadgrajen benediktinski meniški red, ki je dobil ime po nastanku v mestu Citeaux v francoski Burgundiji.

Etimologija – veda o zgodovini besed, posebno njihovem izvoru in pomenu.

(Pomeni besed v slovarčku so povzeti s portala Fran, Fran, slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.)

PREJEMNIKI LETOŠNJIH OBČINSKIH PRIZNANJ IN POHVAL

**Nika Perovšek in Angelca Petrič,
Občinska uprava Občine Velike Lašče**

V skladu z občinskim odlokom o priznanjih in nagradah je Občinski svet Občine Velike Lašče na 5. redni seji, dne 15. aprila 2019, sprejel sklep:
Priznanje Občine Velike Lašče prejme JOŽE STARIČ za dolgoletno požrtvovalno vodenje Gasilske zveze Velike Lašče.

Jože Starič je velikolaški Občan z veliko začetnico. Kot član mnogih društev deluje na različnih področjih kulture, športa, prostovoljstva in drugih dejavnosti v naši občini. Poleg igralskega udejstvovanja, povezovanja prireditev, organizacije kolesarskih tekmovanj in številnih drugih aktivnosti ga mnogi občani poznamo predvsem kot gasilca. Gasilec je že od leta 1978. Kot član PGD Dolnje Retje je aktiven v domačem kraju. Je gasilski sodnik, mentor mladine in predvsem dolgoletni predsednik Gasilske zveze Velike Lašče.

Leta 2010 je kot predsednik gasilske zveze nadomestil Bogomirja Samso. Kljub temu da so bila pričakovanja do novega predsednika postavljena visoko, jih je uspel preseči. Gasilsko zvezo je vodil skozi preizkušnje različnih naravnih ujm, kot sta bila žledolom in vetrolom, skozi večje in manjše intervencije, pa tudi skozi kadrovske menjave in spremembe zakonodaje s področja gasilstva. Udeleži se praktično vsakega tekmovanja, kjer je v vlogi pravičnega sodnika, ki predvsem, ko so tekmovalci otroci, vedno ve, kdaj potrebujejo spodbudno besedo ali pa konstruktivno kritiko. Tudi sicer daje velik poudarek delu z mladino, saj so to bodoči gasilci. Na področju izobraževanja v gasilstvu se trudi, da bi zveza sledila vsem sodobnim zahtevam nadrejenih inštitucij in bila v vseh pogledih konkurenčna gasilskim zvezam drugih občin z mnogo višjim občinskim in gasilskim proračunom.

Letos je krmilo gasilske zveze predal nasledniku. Za požrtvovalno delo vodenja Gasilske zveze Velike Lašče in za izkazan trud na področju gasilske dejavnosti in gasilske prepoznavnosti naše občine tudi širše po Sloveniji si zasluži občinsko priznanje.

V skladu z občinskim odlokom o priznanjih in nagradah je Občinski svet Občine Velike Lašče na 5. redni seji, dne 15. aprila 2019, sprejel sklep:

Priznanje Občine Velike Lašče prejme

MAJDA SAMSA

za izjemne dosežke na področju kulture.

Majda Samsa je že več desetletij aktivno vključena v kulturno življenje v Velikih Laščah. Neprecenljiv je njen prispevek pri organizaciji prireditev ob obletnicah domačih literatov Trubarja, Levstika, Stritarja in Javorška ter vsakoletnega praznovanja kulturnega praznika, ki predstavlja enega izmed osrednjih kulturnih dogodkov v naši občini.

Majda Samsa je izredna poznavalka življenja in literarne zapuščine znamenitih slovenskih ter svetovnih pesnikov in pisateljev. Njeni scenariji ob tukajšnjih slavnostnih prireditvah in proslavah izpričujejo njeno globoko predanost literarni vedi, obenem pa izražajo tudi njeno željo po podajanju tega neprecenljivega znanja tako odrskim poustvarjalcem kot tudi zahtevnemu velikolaškemu občinstvu. Glas o visoki umetniški ravni tukajšnjih kulturnih prireditev se je tudi po njeni zaslugi razširil po celotnem slovenskem kulturnem prostoru.

Z večdesetletno prisotnostjo v kulturnem dogajanju v Občini Velike Lašče in svojim dragocenim prispevkom pri izvedbi različnih prireditev je Majda Samsa gotovo ena tistih, ki bistveno prispevajo k ohranitvi in nadaljnjemu razvoju naše izjemne kulturne dediščine.

Po odloku o priznanjih in nagradah ima župan možnost podeliti pohvale župana.

Pohvalo župana prejme SARA DOVIČ za izjemne uspehe v Osnovni šoli Primoža Trubarja Velike Lašče.

Sara Dovič krasijo vrline, kot so razgledanost, bistrost, delavnost, odgovornost. Poznamo jo kot odkrito in pravično, iskreno in razmišljujoče dekle z visokimi moralnimi vrednotami. Pozna svoje dolžnosti, ki jih vestno opravlja, rada sodeluje pri pouku in pri tem kaže svojo kreativnost. Svojim prijateljem stoji ob strani, zna jim prisluhniti kot odprta, čuteča oseba, na pomoč katere lahko vedno računajo.

Svojo bistrost in talente je pokazala v osnovni in glasbeni šoli. Vsaka leta je bila odlična učenka, udeleževala se je različnih tekmovanj, najuspešnejša je bila na naravoslovnem področju. Njeno logično razmišljanje jo v generaciji uvršča med najboljšo matematičarko na šoli. Vrsto let je obiskovala dodatni pouk in vseh devet let tekmovala iz omenjenega predmeta, za kar si je letošnje leto pridobila diamantno priznanje.

Sara je spoštljiva in prijazna sogovornica, vesela, nasmejana, pripravljena priskočiti na pomoč, hkrati pa izjemna bralka, ki večinoma posega po literaturi v angleškem jeziku. V glasbi so ji najbližje črne in bele tipke, spretna pa je tudi s strunami. Tako z glasbo širi pesem in dobro voljo tudi zunaj šolskih prostorov. Na njeni izobraževalni poti ji želimo, da bi ob različnih intelektualnih izzivih potešila svojo radovednost in kar najbolj razvila svoje številne talente.

DOM V JEZIKU 2019 NA TRUBARJEVI DOMAČIJI

Zdenka Zabukovec

/ foto: Boštjan Podlogar

Tudi letos je dva dni pred Trubarjevim dnevom njegova domačija na tradicionalnem večeru na Slovenski pisateljski poti gostila slovenske literarne ustvarjalce, ki so lani ali letos dobili prestižne nagrade za svoja dela.

Literarni večer po scenariju Igorja Likarja, ki ga je neposredno prenašal Radio Ljubljana (3. program Ars), sta vodila Alenka Resman Langus in Igor Velše. Sodelovali so tudi igralca Saša Mihelčič in Jernej Gašperin ter glasbenik Lado Jakša. Spet smo se spomnili, da so se nam na tej poti, povezani s pisateljskimi imeni, v naši pokrajini zgodili najznamenitejši možje jezika in pisane besede, ki so nam dali dom v jeziku.

Poleg vsem znanih Primoža Trubarja, ki nam je z Nemškega kar v sodih skrivaj tvoril knjige, Frana Levstika in Josipa Stritarja ne smemo pozabiti še na literarnega zgodovinarja Ivana Prijatelja, pisatelja Jožeta Javorška ter na frančiškanskega patra in jezikoslovca Stanislava Škrabca.

Kot sta poudarila voditelja: »Imamo danes tako po zaslugi izvirne pisateljske besede svoj dom tudi v jeziku, v njem spoznavamo njegovo bogato izraznost, gojimo vero v pomen in zven domače besede in se iz nje ga potem podajamo po poti naše najboljše sodobne literature tudi nazaj v široki svet.«

V uvodu je župan Občine Velike Lašče, dr. Tadej Malovrh, najprej pozdravil mojstre pisane besede, goste in vse druge obiskovalce. Poudaril je, da kot univerzitetni profesor ugotavlja, kako jezik študentov postaja vse bolj reven in suhoparen, mlade generacije pozabljajo na lepoto pesmi, leposlovja idr. Zato upa na čim več takih dogodkov tudi v prihodnje, saj moramo za materinščino bolj skrbeti.

Prvi smo prisluhnili **Bini Štampe Žmavc**. *Zlatnika poezije 2018*, ki ga v okviru Veronikine nagrade vsako leto podeljujemo za posebne dosežke na področju poezije, je prejela »za izjemno barvitost, svežino, igrivost in milino pesniškega jezika«.

Avtorica je pisateljica, pesnica, režiserka in prevajalka, ena najpomembnejših mladinskih literatk, v mladosti je bila tudi solistka in šansonjerka. Že po dvakrat je dobila nagrado *desetnica* in *Jenkovo nagrado*, bila je finalistka za *Grumovo nagrado* ter prejemnica mnogih drugih nagrad. Piše pesmi, prozo in dramska besedila, med drugim je napisala tri pesniške zbirke sonetov. Prebrala nam je pesmi *Izgnanci*, *Samota Itake* in *Ogledalo*.

Jakob Jaša Kenda je doktor literarnih ved, pisatelj, prevajalec in kulturni menedžer, znan po berilih ter literarnih raziskavah, ki jih je objavljaval v publikacijah, časopisih in revijah, in tudi strasten planinec. Za prevajalsko delo je med letoma 2001 in 2005 petkrat zapored prejel nagrado *moja najljubša knjiga* v kategoriji *prevod* in leta 2004 najvišje mednarodno odlikovanje za prevajalca mladinske književnosti, nagrado *častne liste Mednarodne zveze za mladinsko književnost*. Najbolj je znan po prevodih Harryja Potterja.

Za najboljši potopis **Apalaška pot: 3500 kilometrov hribov in Amerike** si je prislužil nagrado *krilata želva 2019*. Potopis je nastal na podlagi polletnega pohoda in terenskih raziskav Amerike. Kenda je prvi Slovenec, ki je v celoti prehodil pot z višinsko razliko 140 kilometrov, dolgo 3.500 kilometrov. Ta poteka pa ob atlantski obali, skozi štirinajst ameriških zveznih držav, zato jo imenujejo tudi *mati vseh poti*. Avtor je prebral poglavje z naslovom *Mobilnik*, v katerem s humorjem opisuje, kako drugačno je danes potovanje s sodobnim mobilnim telefonom v primerjavi s *sivo davnino*, ko so bili njegovi zvesti spremljevalci kilogrami zemljevidov, vodnikov, fotoaparátov in knjig za branje ter množica popotniških čekov. Obenem pa je taka stalna bližina pametnih naprav lahko tudi kot pekel nadležna, ko človek želi imeti svoj prostor.

Naslednji predstavljen **Drago Jančar**, prejemnik *kresnika 2018* za roman *In ljubezen tudi*, je pisatelj, dramatik in esejist. Dobil je več slovenskih in mednarodnih nagrad, med drugim *Prešernovo nagrado* za *življenjsko delo* (1993), *evropsko nagrado za kratko prozo mesta Augsburg* (1994), *Herderjevo nagrado za književnost* (2003) in *nagrado Jean Amery za esejistiko* (2007). Leta 2015 so mu v evropskem parlamentu podelili

naziv *državljan Evrope*, Slovenska matica pa ga je 2017 razglasila za zaslužnega člana. Je štirikratni dobitnik nagrade kresnik za romane Katarina, pav in jezuit, Zvenenje v glavi in To noč sem jo videl (francoski prevod je leta 2014 prejel nagrado za najboljšo tujo knjigo in kandidiral za francosko literarno nagrado femina, nemški prevod pa je bil razglašen za najboljšo knjigo po izboru avstrijskih kritikov na listi ORF in je bil po mnenju mesta Darmstadt v oktobru 2015 najboljša knjiga v Nemčiji). Za četrtega, **In ljubezen tudi**, se po francoskem, ki je že izšel, pripravljajo še prevodi v približno deset evropskih jezikov. Kot je zapisano v obrazložitvi, v njem »izpiše prepričljiv vojni in ljubezenski vrtinec. Loti se upodabljanja tistega, kar je najteže ubesediti – kako se človek, ki je občutljivo, a ne nujno tudi etično bitje, znajde ali ne znajde v skrajnih zgodovinskih okoliščinah«.

Igralec Jernej Gašperin je prebral na videz neprizadet, toda vseeno pretresljiv odlomek, kako dve mariborski dekleti opazita bivšega nemškega oficirja SS.

Nejc Gazvoda spada med najmlajše predstavnike sodobnega slovenskega pripovedništva. V delih se s prvoosebno izpovedjo ukvarja z vsakdanjo bivanjsko problematiko svojih vrstnikov. Je pisatelj, režiser in scenarist, ki je že za diplomsko televizijsko dramo Merica sreče (2008) prejel *akademsko Prešernovo nagrado*. Kot gimnazijec je napisal zbirko kratkih zgodb Vevericam nič ne uide, ki je bila leta 2004 nominirana za *najboljši literarni prvenec*. Zanj je prejel *nagrado zlata ptica liberalne akademije 2005* in nagrado za *najboljšo zbirko kratke proze, Dnevnikovo fabulo 2006*. Za roman Camera obscura je bil nominiran za nagrado kresnik. Kot režiser se je podpisal pod filma Izlet in Dvojina, ki sta prejela več domačih in mednarodnih nagrad.

Za dramo **Tih vdih** si je prislužil *Grumovo nagrado 2019*. Igralka Saša Mihelčič je prebrala odlomek o pominih literarne junakinje na čase, ko je bila še mlada mamica, sedaj pa življenje njene širše družine ne poteka tako, da bi bili vsi srečni.

Jure Jakob je za pesniško zbirko **Lakota** prejel *nagrado Prešernovega sklada 2019*. Že od izida prvenca, knjige poezije Tri postaje, za katero je dobil *nagrado zlata ptica*, velja za enega naših najbolj priljubljenih pesnikov. Po štirih knjigah poezije se je preusmeril k esejistiki in za zbirko esejev Hiše in drugi prosti spisi (2015) prejel *Rožančevo nagrado* in *nagrado kritiško sito*. S pesmi mi je zastopan v številnih domačih in tujih antologijah.

Kot je v utemeljitev za zadnjo nagrado med drugim zapisala komisija, Jakob »ostaja zvest svoji motiviki, ki jo povečini črpa iz narave in vaškega ali primestnega okolja«. Igralec Jernej Gašperin je prebral: izpovedno pesem z naslovom Ptič pesem, pesem Na kratko (s pomenljivim podnaslovom: pesem, v kateri vidim Toneta Škrjanca) ter satirično z naslovom Bucike.

Naslednjo so predstavili **Anjo Štefan**, dobitnico *zlate hruške 2018*, *večernice 2018* in *Levstikove nagrade 2019* za pesniško zbirko **Drobtine iz mačje doline**, nominirana pa je bila tudi za *desetnico 2019*. Ob podelitvi večernice so zapisali, da je to »ena najboljših sodobnih knjig poezije za otroke, osredotoča se na življenje mišk kot pesemskih junakov: ti so drobni, a v svoji ustvarjalnosti v resnici veliki – zazrti so v lepoto sveta, igro besed, a tudi v manj prijetne resnice sodobnega časa, zato je zbirka izjemno aktualna«.

Avtorica je diplomirala iz slovenistike in anglistike ter magistrirala iz folkloristike, je pisateljica, pesnica, pravljica in pripovedovalka. Njeno prvo opaznejše delo je bila zbirka sedmih pravljic Melje, melje mlinček, za katero je leta 1999 prejela *Levstikovo nagrado*. Za pravljico Bobek in barčica (2005), ki je bila v projektu Rastem s knjigo leta 2006 izbrana za knjižno popotnico vsem slovenskim novorojencem, je napisala tudi besedilo za lutkovno predstavo, ki je že nekaj let uspešnica Lutkovnega gledališča Ljubljana.

Leta 2015 je izšel antološki izbor njenih najboljših del z naslovom Svet je kakor Ringaraja in hkrati istoimenska zgoščenka z njenimi uglasbenimi pesmimi. Bila je prejemnica ali nominiranka še za mnoge druge nagrade, med drugim leta 2018 za prestižno spominsko nagrado Astrid Lindgren (ALMA). Iste leto je bila izbrana tudi za ambasadorko evropskega leta kulturne dediščine. Skupno je izšlo že 260.000 njenih knjig, imela je več kot 1.500 javnih pripovedovalskih nastopov za odrasle in otroke.

Ob sodelovanju voditelja je igralka Saša Mihelčič prebrala pesmi Pisar, Medenjak, Le pogumno, le za mano, Ledene zimske sapice in Lahko noč.

Tone Škrjanec, po poklicu sociolog, je pesnik in prevajalec ter koordinator programa v KUD-u France Prešeren. Njegove pesmi so našle svoje mesto v mnogih domačih in tujih antologijah slovenske sodobne poezije in so prevedene v številne svetovne jezike. Doma je bilo izdanih več kot deset zbirk njegovih pesmi in v tujini sedem. Izdal je tudi ploščo poezije z glasbo Lovljenje ritma.

Leta 2017 je prejel *velenjico – čašo nesmrtnosti* za vrhunski pesniški opus, za zbirko **Dihaj** pa leta 2018 *Veronikino in Jenkovo nagrado*. V pesmih se »dotika navidezni vsakdanjosti in nepomembnosti, v katerih pa se pogosto skrivajo vprašanja o človeških odnosih in negotovosti bivanja tukaj in zdaj«. Avtor nam je prebral izpovedne pesmi: Ne vem, ne vem, Vsi smo na istem vlaklu, Pozdravljen svet, Precej intimna pesem brez poudarkov in Turobno.

Eva Markun, ki je diplomirala iz francoščine in filozofije, se z možem na deželi ukvarja s čebelarstvom, zato je sodelovala tudi v čebelarstvem projektu v Kambodži. Za prvenec, zbirko zgodb **Menažerija**, si je prislužila *nagrado Slovenskega knjižnega sejma 2018*, zmagala je tudi na festivalu mlade literature *Urška 2016*, leta 2018 pa je zanj dobila tudi *nagrado na festivalu Novo mesto short 2018* – za najboljšo zbirko kratke proze. Delo prinaša osem proznih besedil z dogajalnim prostorom med slovenskim podeželjem in Kambodžo, pripovedni svet je sestavljen iz kompleksnih odnosov ljudi z naravo, tudi z eksotičnimi živalmi. Avtorica, ki se »literarnozvrstno giblje med novelo in kratko zgodbo, se je izkazala za izvrstno pripovedovalko s pretanjenim občutkom za jezik in detajl«. Zbirka je bila letos uvrščena tudi v izbor *Ten books from Slovenia*.

Igralka Saša Mihelčič je prebrala satirično novelo o hrastu, ki je zrasel na meji, ker je nihče ni kosil. Čez leta je dobil status »najstarejšega hrasta v državi«, povzročal je tožbe med štirimi generacijami sosedov ter prepire znotraj iste družine, zaradi velikosti in trhlosti pa je postal moteč in celo nevaren.

Naslednji se je predstavil **Andrej Rozman Roza**, pesnik, pisatelj, dramatik, igralec in prevajalec. Po nedokončanem študiju slovenistike je ustanovil Pocestno gledališče Predrazpadom in v naslednjih letih

organiziral vrsto odmevnih gostovanj tujih uličnih gledališč v Ljubljani. Bil je ustanovitelj in vodja alternativnega Gledališča Ane Monro in začetnik improvizacijskih gledaliških tekmovanj v Sloveniji. Marca 2003 je ustanovil Rozinteaater kot najmanjše možno gledališče. Leta 2009 je ustanovil Zaničniško versko skupnost tistih, ki verjamejo, da je možen ničodstotni davek za vse proizvode, ki širijo temelj slovenske države – slovenski jezik ter da sta na svetu možna tako ničodstotna revščina kot ničodstotno onesnaževanje okolja, ne da bi za to morala izumreti človeška vrsta. Je dobitnik mnogih nagrad, predvsem za delo v gledališču in otroško literaturo, leta 2010 so mu podelili *nagrado Prešernovega sklada za književnost*. Piše parodične in komične pesmi, pravljice in gledališke komedije za otroke in odrasle, prevaja, predeluje ali posodablja klasična besedila za druge medije, njegova dela so v mnogih učbenikih in antologijah.

Za najboljšo otroško ali mladinsko delo **Pesmi iz galerije** je prejel *desetnico 2019* in *večernico 2019*. Petintrideset slik iz stalne zbirke Narodne galerije (in nekaj iz zasebnih) je pretil v radožive verze. Kot piše v obrazložitvi, »prek zanimivih zgodb o slikarkah in slikarjih, o značilnostih časa, v katerem so slike nastale, spregovori o likovnih problemih, vse to pa navezuje na današnji čas in tako poglobljena likovna dela približa na način in v jeziku, ki je mlademu bralcu blizu«. Avtor, igralec Jernej Gašperin in igralka Saša Mihelčič so izmenično prebrali hudomušne in satirične pesmi o portretu Luize Pesjakove avtorja Mihaela Stroja, o sliki Jožefa Petkovška Doma in sliki Elde Piščanec Dekle v poletni obleki ter o Kofetarici Ivane Kobilca.

Uroš Zupan, pesnik, esejist in prevajalec, je dobitnik *velenjice – čaše nesmrtnosti 2019*, ki jo podeljujejo za vrhunski desetletni pesniški opus za odrasle, izkazan z najmanj dvema vrhunskima pesniškima zbirkami in najmanj eno prevedeno pesniško zbirko. Končal je študij primerjalne književnosti in sociologije kulture, danes je samostojni kulturni delavec. Izdal je trinajst pesniških zbirk in devet zbirk esejev. Za poezijo si je prislužil mnoge slovenske nagrade, od domačih; med drugim *nagrado Prešernovega sklada*, do tujih; med drugim *nagrado Herman Lenz* v Nemčiji in *nagrado Mednarodnega festivala poezije* v italijanski Genovi. Njegove samostojne knjige so prevedene v več tujih jezikov

Njegova poezija niha med neorealizmom, postsimbolizmom, intimizmom in ostankom novoromantičnega subjektivizma, značilno prepoznavna sta preprost jezik in večinoma dolg verz. Avtor nam je prebral odlomek iz eseja Zlati prah in nekaj pesmi iz zbirke Iz visokega časa.

Jasmin B. Frelih je dobil *Rožančevo nagrado 2019* za najboljšo esejistično zbirko **Bleda svoboda**. Avtor je diplomant primerjalne književnosti, literarne teorije in zgodovine ter eden najbolj izstopajočih pisateljev mlajše generacije (letnik 1986). Kratke zgodbe, eseje, prevode in teoretska besedila objavlja v različnih revijah. Za obsežen roman Na/pol, ki je preveden v pet jezikov, je leta 2013 dobil *nagrado za najboljši domači prvenec*, bil leta 2016 nominiran za kresnika in prejel *nagrado Evropske unije za književnost*, za zbirko kratkih zgodb Ideoluzije je bil istega leta nominiran za kritično sito.

V obrazložitvi je o zbirki Bleda svoboda zapisano, da »Frelih težave sodobnega sveta – zlasti njegovih grozot, mlade generacije, digitalne civilizacije, humanistične in posthumanistične etike, umetniškega ustvarjanja, pa celo ekonomije in politike – reflektira tako, da tudi bralca spodbode k refleksiji«.

Iz Bleda svetlobe je igralec Jernej Gašperin prebral družbenokritično razmišljanje avtorja pred izpitom iz zgodovine.

Po predstavitvi zadnjega literata sta se voditelja v uradnem delu zahvalila vsem, ki so prireditvev omogočili, nato so se v neformalnem druženju literati ter drugi gostje in gledalci lahko okrepčali z domačimi dobrotami, ki so jih pripravile članice Društva za ohranjanje dediščine z Gradeža.

TRUBARJEVI KRAJI

37. SREČANJE LIKOVNIH UMETNIKOV IN OTVORITEV RAZSTAVE NA RAŠICI

Helena Grebenc Gruden / foto: Boštjan Podlogar

Umetnost je bila vedno duša slovenske identitete. Ker je to zelo obširna in vseobsegajoča tema, smo jo tudi letos oplemenitili s promocijo našega okolja. Tokrat smo se sprehodili po zahodnem predelu Velikih Lašč – po Mišji dolini in vse skupaj povezali z projektom Natura 2000 – idejno rdečo nitjo letošnjega ustvarjanja.

Več kot dvajset udeležencev nas je v soboto 11. maja Metka Starič iz zavoda Parnas popeljala po mokriščih Mišje doline. To je 4 km² veliko ekološko pomembno območje z Velikimi logi. Spoznavali smo rastišča redkih rastlinskih vrst in življenjski prostor raznih živali, zlasti ptic. Sprehod po NATURI 2000 smo zaključili v Robu, kjer nas je gostila gospa Milka Debeljak z dobrotami s svoje kmetije. Ko smo se vračali proti Rašici, smo si ogledali še najstarejše datiran slovenski kozolec iz leta 1765 v naselju Kaplanovo in potem odšli na zaključno druženje pod Grm. Lepih motivov za skiciranje in fotografiranje je bilo dovolj in v ateljejih so nastala dela, ki smo jih za občinski praznik v začetku junija razstavili na Trubarjevini.

S slikami, plastikami in instalacijami so nas razveselili naslednji avtorji: Lojze Adamlje, Skender Bajrovič, Mojca Borko, Igor Dolenc, Milena Gregorčič, Cvetka Jakovljevič, Luka

Jamnik, Edi Miha Juvanc, Alenka Klemenčič, Suzana Komel, Silvo Kretič, Drago Petrovič, Bernarda Mager Petrovič, Silva Ros, Zlatko Rudolf, Martina Starc, Janez Suhadolc, Pavel Ščurk, Teodora Šved, Veljko Toman, Petra Tomažin Shrestha, Lidija Vilar, Dušan Zekovič in Erika Železnik. Nekatera njihova dela, predvsem krajine, so bila odsev sončnega sprehoda po mokriščih in po Trubarjevini, drugi so se odločili za slikanje in oblikovanje sebi ljubih vtisov. Ker so sodelovali različni avtorji, so tudi dela odražala različne stile, tehnike in motive. Za srečanje pa je najpomembneje, da so sodelovali in se družili tako mladi, neizkušeni avtorji, kot tisti, ki se na Rašico vračajo vsako leto, nekateri že sedemintridesetič.

Veseli smo bili, da so na otvoritev razstave prišli skoraj vsi avtorji in doprinesli k prijetnemu večeru, ki ga je predsednik KUD Primož Trubar Velike Lašče Matjaž Gruden spretno vodil in povezal s hudomušnimi literarnimi citati. Helena Grebenc Gruden je srčno predstavila avtorje in njihova dela, mlade učenke Glasbene šole Ribnica z oddelka Velike Lašče pa so nas razveselile s svojo mladostno razigranostjo.

Razstava del bo odprta še vse poletje do 31. avgusta 2019 in na ogled ste toplo vabljeni!

23. REVIJA PEVSKIH ZBOROV OBČINE VELIKE LAŠČE NAVDUŠILA

KUD Marij Kogoj

Letos je KUD Marij Kogoj s pomočjo TD Turjak pripravilo že tradicionalno 23. Revijo pevskih zborov, na kateri se je zvrstilo šest domačih zborov in vokalnih skupin ter dva gostujoča zbora. Kot je v navadi, je našo himno zapela Velikolaška vokalna skupina pod vodstvom Martine Kovačič, in sicer Trubarjevo Nu pujte pujte, vsi ljudje!. Prav Trubarju ob občinskem prazniku že od leta 1996 posvečamo to prireditev, saj z njo počastimo obletnico njegovega rojstva. Nato so sledili Kvartet Zvon pod vodstvom Boža Zalarja, Otroški pevski zbor Vrtca Sončni žarek pod vodstvom Metke Mehlin, Otroški in Mladinski pevski zbor OŠ Primoža Trubarja pod vodstvom Vite Mekinda in Mešani pevski zbor Župnije Velike Lašče pod vodstvom Ladke Deterding. Kot gosti pa so nas letos pozdravili Ženski pevski zbor Brezovica ter Mešani pevski zbor Jože Srebrnič Deskle.

Napovedovalki programa, Tina Kadenšek in Jaša Nika Petrovič, sta po uvodnem nagovoru na oder povabili tudi podžupana, ki nam je namenil nekaj besed. Nato pa smo lahko poslušali odličan program in vrhunsko izvedbo letošnjih pevk in pevcev. Teh se je na odru zvrstilo več kot dvesto. Na odru so odmevale ljudska pesem in zanimive priredbe, ki so navduševale poslušalce.

Ob koncu programa je vse prisotne nagovorila predsednica soorganizatorjevega društva, Danijela Gruden, ki je vse skupaj pozdravila ter se zahvalila nastopajočim, obiskovalcem ter vsem, ki so omogočili revijo. Zahvalila se je ter čestitala pa je tudi vsem zborovodjem in vodjem.

Tudi mi se zahvaljujemo vsem, ki omogočate in spremljate ljubiteljsko kulturo. In še nekaj besed, ki jih je Tina povedala o srčnosti naših pevcev, in koristih, ki jih ta nudi: »Če boste peli, se boste razvedrili in boste bolj zdravi. Petje v možganih sprošča hormone sreče, ti pa ustvarjajo prijetno počutje. Vendar petje ne ustvarja samo dobre volje, temveč dobro prezrači tudi pljuča, krepi trebušne in medrebrne mišice ter prepono. Naša kri dobi več kisika, zato celoten organizem bolje deluje. Petje res podaljša življenje, saj so znanstveniki odkrili tako imenovano pojočo terapijo, ki je v bolnikom v pomoč, saj bolnike sprosti in umiri ter povečuje obrambno moč organizma.«

Morda vas to prepriča, da se pridružite kateremu izmed naših zborov, ali pa vas vsaj privabi na pojočo terapijo prihodnje leto. Se vidimo!

TRADICIONALNI TRŠKI DAN

Tradicionalni Trški dan je letos potekal na nedeljo in dopolnjeval dogajanje na trgu ob startu pohodnikov na pot po Velikolaški kulturni poti.

Obiskovalci so lahko prisluhnili **Godbi Dobrepolje** in si ogledali **napost domače mažoretne skupine**. Na stojnicah so svoje izdelke in ponudbo predstavili Društvo za ohranjanje dediščine iz Gradeža, Rokodelska družina Grčar, VDC Tončke Hočevnar, Moj Repro s. p., Založba Dežela Kranjska, Vino Jarc in Čebelarstvo društvo Velike Lašče. Joga v vsakdanjem življenju iz Ribnice je pohodnikom pred pohodom nudila možnost ogrevanja.

Okuse trške kuhinje so obiskovalcem predstavili Govedorejsko društvo Velike Lašče in Društvo za ohranjanje dediščine iz Gradeža.

Društvo upokojencev Velike Lašče je v prostorih Glasbene šole Velike Lašče pripravilo razstavo ročnih del Nitka, v Levstikovem domu je bila na ogled razstava **Čar Lesa**, na trgu pa razstava malih živali.

V popoldanskem času se je dogajanje preselilo na Trubarjevo domačijo, kjer je Planinsko društvo Velike Lašče pripravilo **družaben zaključek pohoda**.

Hvala vsem sodelujočim za podporo in sodelovanje, društvu KUD Primož Trubar Velike Lašče pa hvala za tehnično in vsebinsko podporo pri izvedbi dogodkov ob občinskem prazniku.

USPEŠNO IZPELJAN POHOD PO **POTI** **TREH VELIKIH**

Planinsko društvo Velike Lašče

V nedeljo, 9. junija 2019, smo člani upravnega odbora Planinskega društva Velike Lašče organizirali že 27. pohod po Velikolaški kulturni poti. Vsako leto se poleg domačinov pohoda udeleži kar nekaj pohodnikov iz drugih krajev Slovenije in nekaj celo iz tujine.

Tudi letos nam je bilo kljub deževni pomladi to nedeljo vreme naklonjeno, zato se je na prireditvenem prostoru na Rašici zbralo lepo število obiskovalcev. Nekateri se tega pohoda redno udeležujejo in tudi letos so dobili priznanje trije pohodniki, ki so Velikolaško kulturno pot prehodili že dvajsetič. V veliko veselje nam je, da se je na pot odpravilo veliko družin, ki so skupaj s svojimi najmlajšimi pohodniki opravili 14-kilometrsko razdaljo. Zanje smo pripravili balone, napolnjene s helijem, za porabo še preostale energije pa smo jim pripravili otroški kotichek z napihljivimi igrali.

Planinsko društvo Velike Lašče se zahvaljuje vsem, ki ste karkoli pomagali pri organizaciji in izvedbi tega dogodka. Hvala Občini Velike Lašče za pomoč in podporo, največja zahvala pa gre vsem, ki se pohoda udeležujete in s tem dokazujete, da trud ni zaman. S skupnimi močmi smo tako dosegli, da je za nami eden izmed najštevilčnejših pohodov po Velikolaški kulturni poti.

SLAVNOSTNI PODPIS POGODBE O OPRAVLJANJU JAVNE GASILSKE SLUŽBE

GZ Velike Lašče

V juniju so predstavniki Gasilske zveze Velike Lašče in Občine Velike Lašče svečano podpisali Pogodbo o opravljanju javne gasilske službe v Občini Velike Lašče za obdobje 2019–2023. Javna gasilska služba, ki jo izvajajo prostovoljna gasilska društva, obsega izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob požarih, naravnih in drugih nesrečah, preventivne naloge, delo z mladimi, pomoč občanom in druge naloge v zvezi z organizacijo in razvojem gasilstva v občini. Pogodba o opravljanju javne gasilske službe ureja vsebino, obseg, način in obdobje

opravljanja javne gasilske službe. Finančna sredstva za financiranje dejavnosti gasilske službe pa z aneksom k tej pogodbi vsako leto zagotovi občina v svojem proračunu.

Sredstva se delijo v dve skupini, prva je namenjena delovanju gasilske zveze, izobraževanjem, nakupu literature in sofinanciranju šotorov. Druga pa je namenjena nakupu ter vzdrževanju zaščitne opreme in vozil, zavarovanjem, zdravstvenim pregledom, tekmovanjem ter delovanju prostovoljnih gasilskih društev v naši občini.

Poleg podpisa pogodbe je bil del srečanja tudi konstruktiven posvet na temo delovanja in prihodnosti razvoja gasilstva v Velikih Laščah. V GZ Velike Lašče se zato veselimo nadaljnega plodnega sodelovanja in skupnih zmag.

Lekarna Ljubljana je junija ob prevzemu novih prostorov GZ Velike Lašče donirala 1000 €, za kar se ji še enkrat najlepše zahvaljujemo.

CASTLE

KOLPA MUSIC FESTIVAL

2019

Od 31.7. do 4.8.

FARA - KOSTEL

FESTIVAL EXPERIENCE:
KINO NA PROSTEM - OUTDOOR CINEMA
AKRO JOGA - YOGA
NOGOMET - FOOTBALL
ODBOJKA - VOLLEYBALL
DELAVNICE - WORKSHOPS

SREDA 31.7.2019 AKUSTICNI VEČER POD ZVEZDAMI	ČETREK 01.08.2019	PETEK 02.08.2019	SOBOTA 03.08.2019
BEACH STAGE	BEACH STAGE	BEACH STAGE	BEACH STAGE
15:00 DJ VINTAZH	12:00 AKRO JOGA	12:00 AKRO JOGA	12:00 AKRO JOGA
20:15 FED HORSES	10:00 DJ VINTAZH	13:00 IMPRO SHOW: IMPROLEPTIKA	13:00 IMPRO SHOW: IMPROLEPTIKA
21:30 MRFY	14:00 JUMPEXX	10:00 DJ VINTAZH	10:00 DJ VINTAZH
22:45 DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV	14:45 LUCCA LOGGIA	14:00 KROSHEER	14:00 DJ PUČEK & CRISMAN WORTEX
00:00 TABU	16:00 GENOVA	15:00 BURŽUAZIJA	15:00 FAT BUTLERS
	17:00 NERA	16:00 MACBETH	16:00 CHINA TRAFFIC
	18:00 Admir Baltić - Žuti: Slaba družba	17:00 NMN	17:00 BALIS
		18:00 Klemen Bučan: 18+	18:00 Jan Kreuzer: Pušenje v dolini šentflorjanski
	DRAGON STAGE	DRAGON STAGE	DRAGON STAGE
	19:00 IRDORATH (BLR)	19:00 BLACK IVY	19:00 JAJA BOJZ
	20:00 GORAN BARE & MAJKE	19:45 MULTIBALL	19:45 CAPTAIN MORGAN'S REVENGE
	21:15 NOCTIFERIA	20:45 PANKRTI	20:45 SOULFLY (USA)
	22:15 DUB FX (AUS)	22:15 INNER CIRCLE (JAM)	22:15 ASIAN DUB FOUNDATION (UK)
	23:45 SKINDRED (UK)	23:45 SIDDHARTA	23:45 PARNI VALJAK
	01:15 ELVIS JACKSON	01:30 PSIHOMODO POP	01:30 LA FANFARRIA DEL CAPITAN (ARG)
	ARENA Experience	ARENA Experience	ARENA Experience
	21:00 MEKO	21:00 LIAM VAN REPAR X VICTOR MARRA	21:00 ROK MIKŠIČ
	21:30 REDHEDI	21:30 MICHELANGELO	21:30 ANIMA
	22:00 BRTINZZ	22:00 MAYNAMIC	22:00 GALFY
	22:45 ARSELLO	22:45 SID CISSE	22:45 BUSTA ROW
	23:30 SASHA MIKAC	23:30 SABERZ	23:30 TGW
	00:30 PETAR DUNDOV	00:30 GALOSKI	00:30 SYLVAIN
	01:30 SANDER VAN DOORN	01:30 JAY HARDWAY	01:30 UMEK
	03:00 JIMMY CLASH (MC) TRICKY GULLIVAN	03:00 AVADOX (MC) TRICKY GULLIVAN	03:00 VEZTAX
			04:00 WATTEX

OBČINA VELIKE LAŠČE PRISTOPILA K PODPISU KONZORCIJSKE POGODBE O USTANOVITVI PARTNERSTVA ZA OHRANJANJE IN OŽIVLJANJE OBRAMBNEGA SISTEMA CLAUSTRA

Danes, 31. 5. 2019, je 33 ustanov iz Slovenije in Hrvaške v prostorih Cankarjevega doma na Vrhniki podpisalo konzorcijsko pogodbo o ustanovitvi Partnerstva za ohranjanje in oživljanje obrambnega sistema Claustra. S tem smo postavili temelj za skupno in dolgoročno skrb ter promocijo dediščine Claustre kot celote. Slavnostni dogodek je organiziral vodilni partner projekta Claustra+ Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Partnerstvo za ohranjanje in oživljanje obrambnega sistema Claustra združuje deležnike, ki delujejo na območjih, preko katerih potekajo zapore poznorimskega obrambnega sistema Claustra Alpium lularum. Danes so ostanki posameznih zapor vidni od Reke na Hrvaškem ter vse do Zarakovca v Baški grapi v Posočju in jih uvrščamo med **najpomembnejšo kulturno dediščino na naših tleh**. Glavni cilji partnerstva so spodbujanje k ohranitvi in oživljanju dediščine Claustre, povečanje prepoznavnosti kot enega najpomembnejših spomenikov Slovenije in Hrvaške, podpora pri razvoju in izvedbi aktivnosti ter novih projektov na področju Claustre ter povezovanje in koordinacija deležnikov te izjemne dediščine.

Slavnostna govornika na dogodku sta bila župan Občine Vrhnika **Daniel Cukjati** in **Damjana Pečnik**, vodja Službe za razvoj

na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Dogodek je z motivacijskim predavanjem z naslovom Zgodbe preteklosti oživijo v prihodnosti popestril strokovnjak na področju razvoja turističnih produktov **Jan Oršič**. Za glasbeno točko pa je poskrbela harfistka **Lara Pelikan**, ki je v lanskem letu prejela zlato plaketo in drugo nagrado na državnem tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije TEMSIG.

Konzorcijsko pogodbo so podpisali partnerji projekta Claustra+ Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Zavod Ivana Cankarja za kulturo šport in turizem Vrhnika, Narodni muzej Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Primorsko-goransko županija, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Prirodoslovni muzej Rijeka in Turistička zajednica Kvarnera. Poleg tega so h konzorciju pristopile občine Ajdovščina, Brezovica, Bloke, Borovnica, Ig, Logatec, Postojna, Sodražica, Velike Lašče in Vrhnika v Sloveniji ter na Hrvaškem še občina Klana in Kostrena. Prav tako so konzorcijsko pogodbo podpisale organizacije ARGOS – Društvo regionalnih turističnih vodnikov, Društva Baška dediščina, Društvo Fran Govekar Ig, Društvo LIMES arheologija prostora, Društvo za dolomitne lutke, Podjetje Posadimo drevo, d. o. o., Zavod Parnas – Zavod za kulturo in turizem Velike Lašče, Zavod Zeleni Žep, Zavod Znanje Postojna v Sloveniji ter na Hrvaškem Atelier Damjan Kovač, Dvorac Petar Zrinski Čabar, Lokalna

USTANOVljen
MEDNARODNI KONZORCIJ
PARTNERSTVA ZA
OHRANJANJE IN OŽIVLJANJE
OBRAMBNEGA SISTEMA
CLAUSTRA

akcijska grupa Terra liburna in Zavičajna zbirka – muzej Prezid.

Navedene ustanove so s podpisom konzorcijske pogodbe prispevale kamenček v mozaik ohranjanja naše kulturne dediščine, ki je del vseh nas, del okolja in družbe, v kateri živimo. Kulturna dediščina ni samo breme, ampak je izjemna razvojna priložnost, ki nas povezuje v svoji raznolikosti in nam odpira nove možnosti v prihodnosti.

Nedvomno ima Claustra potencial biti ena izmed najprivlačnejših destinacij na čezmejnem območju, ki lahko stopi ob bok sorodnim destinacijam v tujini, kot sta **Dežela Hadrijanovega zidu ali nemški limes**. S skupnimi močmi bo **33 ustanov** zagotovilo, da bo tudi Claustra postala prepoznavna destinacija ne le pri nas, temveč tudi drugod po svetu.

Projekt Claustra+ je sofinanciran s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru Programa Interreg V-A Slovenija-Hrvaška in združuje devet partnerjev iz Slovenije in Hrvaške. Skupna vrednost projekta znaša 1.779.988,15 evr.

.....
Dodatne informacije:
dr. Katharina Zanier
vodja projekta Claustra
.....

POČITNIŠKA GARSONJERA ROŽNIK 10 A, ANKARAN

Osnovna šola Primoža Trubarja Velike Lašče že več let skrbi za manjšo garsonjero, ki se nahaja v stanovanjskem naselju Rožnik, približno 1,5 kilometra pred naseljem Ankaran. Garsonjera meri 27 m² ter je namenjena letovanju in oddihu zaposlenim in upokojevcem OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče, zaposlenim v občinski upravi ter tudi drugim uporabnikom.

Stanovanje je opremljeno z ustreznim pohištvo, belo tehniko, posodo, priborom, odevami in vzglavniki. Na razpolago so tri stalna ležišča in eno pomožno ležišče.

Od 21. julija 2019 dalje je stanovanje na razpolago za najem. Cena nočitve je 30 evr. Plača se tudi turistična taksa Občine Ankaran, ki za odraslo osebo znaša 2,5 evr na nočitev.

Informacije:

- OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče, Irena Indihar, tel. 01-7881-943 in
- Občina Velike Lašče, Jerica Tomšič Lušin, tel. 01-7810-369.

NA KRAJEVNEM URADU VELIKE LAŠČE V ČASU DO 31. 8. 2019 NE BO URADNIH UR

Vse upravne storitve, ki jih opravljamo na krajevnih uradih, **kjer ne bo uradnih ur**, bodo zagotovljene na Upravni enoti Ljubljana, Sektor za upravne notranje zadeve, Tobačna 5, 1000 Ljubljana v času uradnih ur:

- **v ponedeljek 8.00–18.00,**
- **v torek 8.00–18.00,**
- **v sredo 8.00–18.00**
- **v četrtek 8.00–18.00 in**
- **v petek 8.00–14.00.**

PROJEKTNA SKUPINA ZA TURIZEM, 17. MAJA 2019

Srečo Knafelc, občinski svetnik in član Odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem, koordinator projektne skupine

Projektna skupina za turizem, ustanovljena 17. maja 2019 na sestanku, ki so mu prisostvovali:

Župan dr. Tadej Malovrh, Metka Starič, Roman Jeglič, Božo Zalar, Polona Cvelbar, Rok Borštnik, Gregor Omahen, Suzana Peterlin, Boštjan Kastelic, Metka Zgonec, Mitja Pintarič, Mira Mustar, Tina Kadenšek, Nika Perovšek, Srečo Knafelc

Na tem sestanku smo izoblikovali naslednje interesne delovne skupine:

1a - PRENOČITVENE ZMOGLJIVOSTI (GLAMPI, KOZOLCI , itd.)

- Gregor Omahen in Suzana Peterlin, Strletje
- Dejan Purkat in Daniela Gruden, Rob
- Boštjan Kastelic, Grm
- Blaž Dijak, Strletje
- Planinsko društvo Velike Lašče
- Srečo Knafelc, Krvava Peč
- Matej Rupar, Selo

1b - PRENOČITVENE ZMOGLJIVOSTI ZIDANI OBJEKTI

- Božo Zalar, Rašica
- Metka Zgonec, Boštjetje
- Mitja Pintarič, Velike Lašče - Mina
- DOD Gradež (Jeglič Roman)
- Sobodajalstvo Janez Mustar, Mira Mustar, Rašica
- Blanka de Far, Gradež
- Klemen Škrabec, Gostilna Škrabec
- Ana Kominka, Ribnica

2 - POTI IN ANIMACIJA

- Metka Starič, Parnas, Dolnje Retje
- Rok Borštnik, Prilesje
- Božo Zalar, Rašica
- Mitja Pintarič, Velike Lašče - Mina
- Metka Zgonec, Boštjetje
- Blaž Dijak, Strletje
- Planinsko društvo Velike Lašče
- DOD Gradež (Jeglič Roman)
- Srečo Knafelc, Krvava Peč

3 - SPOMINKARSTVO

- Srečo Knafelc, Krvava Peč
- Božo Zalar, Rašica
- Sever Igor, Male Lašče
- Tekavec Milan, Veliki Osolnik
- Marta Grčar, Turjak

4 - KULINARIKA

- GOSTILNA KROPEC / Boštjan Hočevnar
- GOSTILNA KUKELJ / Margareta Damjanič
- GOSTILNA ŠKRABEC / Škrabec Janez, Klemen Škrabec
- GOSTILNA PRI TROJICI/ Polona Cvelbar
- GOSTILNA BRLOGAR / Janez Šajn
- Boštjan Kastelic, Grm
- Katja Rupar, Veliki Osolnik
- Lili Mahne, Javorje pri Turjaku
- Društvo podeželskih žena Velike Lašče,
- KZ Velike Lašče
- Rok Kadenšek s.p.

5 - ETNO HIŠE - MUZEJI

- Mizarska delavnica, Rašica
- Trubarjeva domačija
- Mizarska in kovaška delavnica, Rob
- Kozolec z orodjem, Gradež
- Žganjekuha, Mina, Velike Lašče
- Sušilnica sadja Gradež
- Stritarjeva kašča, Podsmreka
- Ilijev kozolec (kulturni spomenik lokalnega pomena)

V TEJ SKUPINI SODELUJEJO:

Metka Starič, Roman Jeglič, Božo Zalar, Mitja Pintarič, Barbara Pečnik, Jože Tekavec in lokalni vodniki. Pri tej skupini se je oblikoval tudi predlog za sodelovanje z Derendingnom, Trubarjevem mestom bivanja in dela.

6 - AVTODOMARSTVO

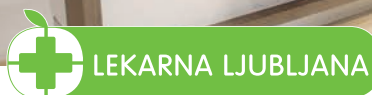
- Srečo Knafelc, Krvava Peč
- Dejan Purkat in Daniela Gruden, Rob
- Mira Mustar, Rašica
- Občina Velike Lašče, Turjak

7 - PROGRAMIRANJE IN USKLAJEVANJE TURISTIČNIH IN KULTURNIH DOGODKOV V OBČINI

- Barbara Pečnik, Trubarjeva domačija
- Nika Perovšek, Občina Velike Lašče
- Rok Kadenšek, s.p.

Izpostavljene so bile tudi naslednje prednostne naloge:

- Ileseni kip Martina Krpana
- izposoja koles na Turjaku
- merjenje obiska turistov
- vzpostavitev sistema za pregled nad prostimi prenočitvenimi kapacitetami v občini Velike Lašče

ODPRLA PRENOVLJENO ENOTO V VELIKIH LAŠČAH

Velike Lašče, 5. junij 2019 – Lekarna Ljubljana je ob občinskem prazniku Velikih Lašč občane razveselila s prenovljenimi in povečanimi prostori lekarne. S tem Lekarna Ljubljana sledi zastavljenim ciljem, da del investicijskih sredstev nameni prenovi in posodobitvi obstoječih enot ter tako omogoča sodoben pristop do uporabnikov z večjo preglednostjo ponudbe in učinkovitejšo lekarniško storitvijo.

Lekarniško podružnico Velike Lašče so temeljito prenovili, povečali prostore, jih opremili z novim pohištvom in opremo ter uredili svetovalni kotiček za stranke. Razširili so tudi ponudbo izdelkov za ohranjanje zdravja in dobrega počutja. Tako so prebivalci Velikih Lašč in okoliških krajev dobili sodobno lekarno. V lekarni strankam nudijo brezplačne strokovne storitve, kot je pregled uporabe zdravil in izdelava osebne kartice zdravil, na kateri so na enem mestu zbrane vse pomembne informacije o zdravilih.

Direktor Lekarne Ljubljana dr. Marjan Sedej je ob slovesnem odprtju prenovljene enote poudaril: »Sem izredno ponosen, da smo v kratkem času uspeli zaključiti s celovito prenovno lekarne, tako da gre v bistvu za novo enoto, ne za adaptacijo stare, in da lahko občanom Velikih Lašč ob njihovem prazniku predamo tako lepo darilo.« Čeprav je odprtje velik praznik tudi za Lekarno Ljubljana, pa dr. Sedej ni mogel skriti razočaranja, ker Lekarna Ljubljana ne more slediti drugim zastavljenim načrtom: »Kar treh popolnoma opremljenih enot ne moremo odpreti zaradi nerazumno dolgotrajnih postopkov za verifikacijo na ministrstvu za zdravje in odločb, ki temeljijo na nesprejemljivih, nezakonitih razlagah lekarniške zakonodaje glede pogojev odprtja novih enot. S tem ministrstvo škoduje ljudem, bolnikom, ki bi jim lahko z novo odprtimi enotami izboljšali preskrbo in zagotovili hitrejši dostop do zdravil ter ostalih izdelkov in storitev za ohranjanje zdravja.«

Župan Občine Velike Lašče dr. Tadej Malovrh se je zahvalil Lekarni Ljubljana: »V Občini Velike Lašče smo lahko resnično veseli, da imamo posodobljeno podružnico Lekarne Ljubljana. Razlog za zadovoljstvo je vsekakor razširjena ponudba zdravil in same storitve, sodoben in prenovljen prostor, ki omogoča boljše počutje vsakega, ki potrebuje lekarno, in konec koncev tudi to, da s strani Lekarne Ljubljana nismo pozabljeni. Kljub temu da smo majhni, da imamo majhno kupno moč, lekarna z nami sodeluje že mnogo let, nas vidi in nam omogoča, da smo občani primerno oskrbljeni z zdravili tak-

rat, ko nas napade bolezen, pa tudi takrat, ko potrebujemo kakšen nasvet ali pa izdelek za ohranjanje zdravja. In nenazadnje, lepa poteza Lekarne Ljubljana, da ob svečanem odprtju poslovalnice poleg vsega nameni še tri donacije. Ljudem, našim občanom in meni kot županu to resnično veliko pomeni. Na koncu si lahko želimo le, da sodelujemo tako naprej.«

Ob slovesnem odprtju je Lekarna Ljubljana podelila tri donacije v skupni vrednosti 3.000 evr, saj tudi na ta način kaže svojo vpetost v lokalno okolje in podporo razvoju lokalnih zgodb. Donacije so prejeli OŠ Primoža Trubarja, Gasilska zveza Velike Lašče in Trubarjeva domačija. S petjem so dogodek popestrile pevke pevskega zbora Lekarne Ljubljana in Alenka Godec.

Lekarniška podružnica Velike Lašče je odprta od ponedeljka do četrтка od 7.30 do 19.00 in ob petkih od 7.30 do 14.30. Ob sobotah, nedeljah in praznikih je zaprta.

SPREMENJEN POSLOVNI ČAS LEKARNIŠKE PODRUŽNICE VELIKE LAŠČE V ČASU DOPUSTOV

V času letnih dopustov od **1. 7. 2019** do **16. 8. 2019** bo Lekarniška podružnica Velike Lašče odprta v:

- **ponedeljek, četrtek in petek: 7.30–15.00,**
- **torek in sredo: 12.00–19.00.**

Na podlagi Pravilnika o oddajanju prostorov v najem in uporabo (Ur. glasilo Občine Velike Lašče št. 2/10, 2/16) objavljamo

JAVNI RAZPIS ZA UPORABO ŠPORTNE DVORANE V VELIKIH LAŠČAH ZA SEZONO 2019/2020

Vabimo športna društva, klube in druge zainteresirane uporabnike športne dvorane, da za sezono 2019/2020 oddajo vlogo za uporabo športne dvorane.

Na podlagi zbranih vlog za uporabo športne dvorane bo upoštevana prednostna pravica uporabnikov po naslednjem vrstnem redu:

1. OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče za izvedbo šolskega pouka športa in šolskih interesnih dejavnosti,
2. programi športnih društev in klubov za otroke in mladino, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, iz Občine Velike Lašče,
3. programi športnih društev in klubov za odrasle, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, iz Občine Velike Lašče,
4. drugi klubi, društva in skupine iz Občine Velike Lašče, ki izvajajo športno rekreacijo,
5. športna društva in klubi zunaj občine,
6. drugi uporabniki.

Razpored uporabe dvorane na podlagi prijavi pripravi komisija, ki jo imenuje župan. Predlog komisije potrdi župan.

Z uporabniki športne dvorane občina sklene pogodbo, v kateri se poleg splošnih plačilnih pogojev in drugih določb o medsebojnih obveznostih lastnika, upravitelja in uporabnika določi tudi odgovorna oseba uporabnika, ki odgovarja za dogovorjeno uporabo športne dvorane, upoštevanje hišnega reda, za morebitno povzročeno škodo na objektu in opremi ter za varnost uporabnikov.

Prijavo na razpis je treba oddati na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani Občine Velike Lašče (<http://www.velike-lasce.si>), lahko pa ga dobite tudi v tajništvu občine.

Rok za prijavo je 9. september 2019.

Informacije: barbara.pecnik@velike-lasce.si
tel. 01/7810-360.

Občina Velike Lašče

SPREJEM ODLIČNIH DEVETOŠOLCEV PRI ŽUPANU

Nika Perovšek, Občinska uprava

Ob zaključku šolskega leta je župan sprejel najuspešnejše devetošolce. Na krajšem srečanju jih je nagovoril, jim čestital ter podaril knjigo Igorja Saksida in Roka Trkaja: *Kla Kla Klasika*.

Letošnji prejemniki nagrad za odličen uspeh v devetem razredu so: **Domen Benčina, Vid Kovačič, Žiga Marič, Jakob Spindler, Anja Tomažin, Mark Tomšič Tekavčič, Maša Tomšič Tekavčič, Bor Žužek, Anja Centa, Ana Lenič, Sara Dovič, Žak**

Gradišar, Anže Šeme in Neja Škulj, Katarina Lušin pa je prejela nagrado za vsa leta odličnega uspeha. Učence so na sprejemu pri županu spremljali razrednika Andreja Svetičič in Bojan Novak ter ravnateljica mag. Metoda Kolar.

Iskrene čestitke odličnim devetošolcem in vsem učencem, ki so letos uspešno zaključili šolanje na Osnovni šoli Primoža Trubarja Velike Lašče.

DENARNA POMOČ ŠOLOOBVEZNIH OTROKOM ZA NAKUP ŠOLSKIH POTREBŠČIN V ŠOLSKEM LETU 2019/2020

Nika Perovšek, Občinska uprava

Občina Velike Lašče bo šoloobveznim otrokom s stalnim prebivališčem na območju Občine Velike Lašče zagotovila denarno pomoč za nakup šolskih potrebščin v višini do 25,00 EUR na šoloobveznega otroka v šolskem letu 2019/2020.

Otroci, ki obiskujejo Osnovno šolo Primoža Trubarja Velike Lašče, so vlogo za uveljavljanje donacije že prejeli v šoli. Za druge šoloobvezne otroke s stalnim prebivališčem v Občini Velike Lašče, ki obiskujejo osnovne šole izven občine, pa lahko vlogo natisnete s spletne strani.

Rok za oddajo izpolnjene vloge je najkasneje do 30. septembra 2019.

Na podlagi Pravilnika o dodeljevanju denarnih sredstev za nakup šolskih potrebščin bo vlagatelj donacijo prejel po oddaji vloge na Občino Velike Lašče (v času uradnih ur v sprejemni pisarni ali preko e-pošte na naslov: obcina.velike-lasce@siol.net).

Vlagatelj bo sredstva prejel na vlogi navedeni transakcijski račun.

POMOČ NA DOMU – POGOVOR S SOCIALNIMA OSKRBOVALKAMA TANJO ŽAGAR IN MINKO ZADNIK

Angelca Petrič

Ko roke obnemorejo, korak postane manj zanesljiv, a vse bi še nekako šlo, le malo pomoči je potrebne ... takrat mnoge izmed naših občanov obiščeta oskrbovalki Tanja Žagar in Minka Zadnik. Tanja in Minka izvajata pomoč na domu. Ta je namenjena temu, da lahko človek dlje ostane v svojem domačem okolju, preden breme starosti in bolezni postane pretežno.

Kaj pravzaprav pomeni pomoč na domu in kaj je njen namen?

Podaljšujemo vključenost v domače okolje, razbremenimo svojce. Po drugi strani je tudi domsko varstvo relativno drago. Do sedaj je bila cena pomoči na domu v primerjavi z drugimi občinami pri nas med ugodnejšimi. Starejšim pomagava pri preoblačenju, slačenju, umivanju, kopanju. Skrbiva za razvoz kosil, ki jih prevzameva v šolski kuhinji in razpeljeva po terenu, po potrebi tudi pogrejeva, servirava in nahraniva ljudi. Določeni oskrbovalci so vpeti v družino, drugi ne in tem socialni stik veliko pomeni. Obiskujeva predvsem ljudi v starosti od 65 let naprej pa vse do čez 95.

Kako poteka vaš delovni dan? Kakšno je vaše delo (kdaj začneta, koliko ljudi dnevno obiščeta, kakšen je razpored)?

Začnava ob sedmih, potem pa delo poteka glede na razpored terena. Vsaka ima svoj krog, ki ga pokriva. Ko dobiva npr. novega oskrbovalca, ga je treba umestiti v urnik. Urnik se redno spreminja glede na potrebe in stanje oskrbovancev. Tudi čas oskrbe variira glede na potrebe in trenutno stanje ljudi. Zjutraj izvajava nege, (previjanje težjih uporabnikov, umivanje, preoblačenje idr. Zdravil načeloma ne dajeva. To traja običajno do desetih. Nato sledi razvoz kosil. Trenutno razdeliva okoli 30 kosil. Nato spet sledijo nege in kopanje. Če je treba, greva tudi v trgovino ali lekarno. Potrebe so tudi po prevozih npr. do trgovine, k zdravniku oz. po drugih opravkih.

To je zlasti dobrodošlo za tiste, ki živijo sami. Se je pa treba zaradi obilice dela seveda prej uskladiti.

Za koliko ljudi skrbita, v kakšnem stanju so?

Število je različno. Včeraj je bilo to npr. 20 ljudi. Določene obiščemo tudi po trikrat na dan.

Nekateri so zdravstveno relativno v dobrem stanju, najzahtevnejša je oskrba nepokretnih ljudi. Najtežje je, ko spremljaš človeka, ki ima na začetku samo kosilo in nato med staranjem in poslabševanjem bolezni spremljaš, kako se stanje slabša in pristane na postelji.

Katero območje pokrivata? Kako je z dostopom pozimi?

Pokrivava teren vse Občine Velike Lašče. Vesele smo, ker je občina kupila nov ustrezen terenski avto. Dejstvo pa je, da če morava v hrib in na hitro zapade veliko snega, pa še ni spluženo, je včasih treba kam tudi peš.

Kako se ljudje vključijo v program pomoči na domu?

Na začetku se eni zelo branijo. Prisoten je strah pred novostjo. Sram jih je, saj gre pri umivanju navsezadnje tudi za nek poseg v intimo. Potrebujejo nekaj časa, da se navadijo. Moškim je morda pri kopanju celo bolj nerodno. Ko nas spoznajo in vzpostavijo zupanje, je tudi to lažje.

Po opravljenem umivanju so veseli in zadovoljni, saj se vsak, ki je čist, boljše počuti. Številnim pomoč na domu svetuje patronažna služba. Veliko ljudi, kljub temu da pomoč na domu obstaja že dolgo, te možnosti še vedno ne pozna. Pomoč na domu je namenjena temu, da lahko ljudje dlje ostanejo doma, brez institucionalnega varstva v domu starejših občanov.

Načeloma se staranje na podeželju vseeno razlikuje od mestnega načina življenja, saj naj bi tu bila večja medgeneracijska povezanost. Kako oskrbo sprejmejo uporabniki?

V mestu so ljudje verjetno bolj odprti do teh storitev, po drugi strani pa bolj zahtevni. Kljub medgeneracijski povezanosti je problem, ker sodobne službe s sodobnim delavnikom otežujejo svojcem skrb za starejše generacije. Zato sta jutranja nega in kosilo toliko bolj pomembna.

Kako poteka koordinacija dela in kako je npr. med dopusti?

Razpored dela dobiva preko koordinacije, saj gre koordinatorka na teren in se z uporabnikom dogovori, kdaj ga bova obiskali. Ko pa je ena od naju na dopustu, krčimo na vseh koncih, hitimo, tempo je naporen.

Kaj vama je všeč pri delu in kateri so tisti najtežji trenutki?

Željo, da pomagaš, imaš nekako v sebi. Kljub temu da te ljudje tudi velikokrat razjezijo.

Ljudje težko razumejo, da ne moreva biti vezani na uro, saj se lahko zaradi različnih nepredvidljivih razmer oskrba tudi zavleče. V zadovoljstvo pa nama je, da so ljudje zadovoljni z opravljenim delom in prejeto pomočjo. Malenkosti, ki jih pomagaš narediti nekemu, ki tega ne zmore narediti sam, to veliko pomeni.

Med tem ko midve obiskujeva ljudi, so njihovi svojci v službah. Zato je to delo toliko bolj pomembno. Obiskovali sva tudi ljudi, ki za umivanje niso imeli tople vode. Pri teh sva jo najprej segreli na štedilniku, saj drugače ni šlo. Veliko je odvisno od domačih razmer.

V hiši se morava na nek način znajti, zato je dobrodošlo, da je vsaj ob prvem obisku prisoten eden od svojcev, ki nama pokaže, npr. kje je kopalnica, kje je kaj shranjeno itd. Včasih so bili starejši na običajnih posteljah. Zdaj ima večina ljudi bolniško posteljo, kar zelo olajša delo.

Kako zmoreta tako zahtevno fizično delo?

Pri nekaterih težjih bolnikih imava dvigalo. Teh pa ni veliko. Vse ostalo delava fizično. Nepokretne ljudi umivava v postelji. Nekakogre. Se navadiš.

Pri obiskovanju dementnih ljudi se je treba prilagoditi. Postaviti se morava v njihov svet. Tako komunikacija lažje poteka. Kaj obrneva na šalo, da to urediva. Nimava pa posebno težkih ljudi.

Spremljata eno izmed težjih obdobji v človekovem življenju: staranje in bolezen. Kakšen je vaš pogled na to, glede na povsem praktične izkušnje, s katerimi se vsakodnevno srečujeta?

Na to se je treba navaditi. Služba mora ostati v avtu, da ne nosiš tega domov. Na začetku mi je bilo grozno, ker veš, da greš k nekemu, ki je slab.

Najhujše mi je bilo, ko sem našla mrtvega človeka. Ko so ljudje zelo bolni, je najzahtevnejši stik s svojci.

Bolezen in staranje mogoče lažje sprejemajo ljudje, ki so bili bolj odprti in dejavni na različnih področjih. Je pa dejstvo, da ni to za nikogar lahko. Skozi življenje je treba hoditi pozitivno in sprejeti dejstva, ki te doletijo.

POMOČ NA DOMU V OBČINI VELIKE LAŠČE

Občinska uprava

Pomoč na domu družini poznamo v Občini Velike Lašče že skoraj dvajset let. Osnovni namen in cilj izvajanja storitev pomoči na domu je, da je oskrbovancem omogočeno kakovostno bivanje v domačem okolju, hkrati pa ta storitev nadomešča institucionalno varstvo. Obiski socialnih oskrbovalk, ki pomagajo pri vsakodnevnih opravilih, tako starejšim omogočajo bivalne in druge pogoje za življenje v njihovem bivalnem okolju in hkrati razbremenijo svojce, ki oskrbe in nege ne zmorejo ali zanj nimajo možnosti.

Nudnje storitve pomoči na domu poteka od ponedeljka do petka v dopoldanskem času, izvajata pa jo dve oskrbovalki. Pomoč je bila v letu 2018 nudena 48 različnim uporabnikom, mesečno je bilo oskrbovanih med 28 in 40 uporabnikov (povprečno 32,8 na mesec). Najštevilnejša je bila starostna skupina uporabnikov od 80 do 90 let. Občina Velike Laš-

če sofinancira 72,55 % cene storitve pomoči na domu.

Organizacija storitve pomoči na domu je bila vse od začetka pod okriljem Centra za socialno delo Ljubljana Vič, z reorganizacijo centrov pa je treba poiskati novega izvajalca. Center za socialno delo ne more več zagotavljati optimalnega izvajanja storitev, še posebej, ker so potrebe na terenu po širitvi programa vse večje.

Zato je Občina Velike Lašče že sprejela vse potrebne akte za podelitev koncesije, v teku pa je tudi že postopek izbire novega izvajalca, ki bo prevzel izvajanje te storitve s 1. 9. 2019. Novi izvajalec bo prevzel tudi obe oskrbovalki. Občina Velike Lašče in Center za socialno delo se bosta potrudila, da bo prehod na novega izvajalca kar najbolj nemoteč in prijazen tako do oskrbovancev kot tudi do obeh oskrbovalk.

ABONMA 2019/2020

23. SEZONA

Šentjakobsko gledališče

RESNO MOTENI

(komedija)

Avtor besedila: Laurent Baffie

Prevod: Živa Čebulj

Režija: Jernej Kobal

Igrajo: Tone Bertonec, Bojan Vister, Lili Bačer Kermavner, Anja Glušič, Lenka Blejec, Žiga Medvešek, Irena Mrak Kranjc

Šest popolnih neznancev, vsak s svojimi psihološkimi težavami, se nekega usodnega dne sreča v čakalnici pri svetovno znanem psihiatru, specialistu za obsesivno-kompulzivne motnje, prof. dr. Šternu.

Zaradi neljubega spleta okoliščin in sploh višje sile dr. Šterna ni od nikoder, čakalnica pa se neusmiljeno polni. Prav kmalu smo priča trku generacij, družbenih slojev, verovanj in svetovnih nazorov. Kot da to še ne bi bilo dovolj, se vzdušje v čakalnici še dodatno naelektri zaradi nekompatibilnih motenj pacientov, ki počasi izgubljajo potrpljenje.

Komedija Resno moteni nam kaže, kako nemočen je sodobni človek pri obračunavanju z lastnimi težavami, obsesijami in strahovi.

Toda ni vse izgubljeno, saj se izkaže, da smo najmočnejši takrat, ko za trenutek pozabimo nase in se povsem posvetimo bližnjemu.

SiTi teater

PROFESOR KUZMAN MLAJŠI

(monokomedija)

Režija: Perica Jerkovič

Scenarij: Uroš Kuzman, Perica Jerkovič

Igra: Uroš Kuzman

Ste pripravljeni na najzabavnejše šale na temo šole? Uroš Kuzman nas popelje na ekskurzijo po spominih na piflanje, plonkanje, pisanje in špricanje. Uroš, edini slovenski komik z doktoratom iz matematike, je v tej krohotanja in hihitanja polni blok uri profesor, ki smo si ga vsi vedno želeli: sproščen, duhovit in ga bolj kot golo predavanje zanima to, da iz nas izvleče največ – smeha.

Dolgoletni stand-up komik, izjemno cenjen tako s strani kolegov kot strani občinstva, je širšo prepoznavnost dosegel z nastopi v oddajah Na žaru z Ladom Bizovičarjem, kjer je pošteno popekel Jana Plestenjaka in – na njegovo izrecno željo – tudi samega predsednika Boruta Pahorja. Poznamo ga tudi iz oddaje Ugriznimo znanost na RTV Slovenija in kot člana zabavnega Šaleškega študentskega okteta.

S predstavo Profesor Kuzman mlajši je v osmih mesecih nastopil že skoraj 100-krat in vedno navdušil še tako raznoliko publiko.

Prešernovo gledališče Kranj

ŽUPANOVA MICKA

(komedija)

Režija in scena: Vito Taufer

Igrajo: Vesna Pernarčič, Darja Reichman, Tine Oman, Rok Vihar, Matjaž Tribušon / Borut Veselko, Gregor Čušin / Matjaž Višnar, Pavel Rakovec, Godec Robert Kavčič, Ciril Roblek

Županova Micka, enodejanka, zgrajena na preprosti intrigi, ki nadaljuje tradicijo klasične evropske komedije, je prvi Linhartov dramski poskus v slovenščini (in prvo slovensko dramsko besedilo sploh). Kljub temu da je predelan prevod igre avstrijskega dramatika J. Richterja Podeželski mlin je veseloigra izvirna v narodnostnem nasprotju med kmečkim življenjem in plemstvom. Micko je režiser otel prislovične zaprašnosti prvega slovenskega besedila, ji zabrisal večno poudarjanje poteze razrednega antagonizma in iz komediografove preprostejšee veseloigre ustvaril odrsko, človeško in socialno domišljeno predstavo. Ta z ostro stiliziranimi dramskimi značajmi in zapleti bistroumno hudomušno in blago nostalgično spregovori o trajnejših lastnostih in življenjskih gibalih v nas.

Duhovita interpretacija Linhartove komedije Kranjska Županova Micka je avtonomna, avtorska in nenazadnje avtohtona preslikava človeških avtomatizmov, ki lahko samo v prefinjeni ironiji živijo kot umetniški dogodek in žur.

Spoštovani abonenti, že 23. sezon zapovrstjo Občina Velike Lašče za vas pripravlja gledališki abonma. Skupaj z gostujočimi gledališči smo veseli vašega odziva in dobrega obiska predstav. Tudi letos smo izbrali prave, tako da se nam ponovno obetajo sproščeni petkovi večeri v prijetni družbi. Do sedaj smo že izbrali šest od sedmih predstav, ki vam jih v nadaljevanju na kratko predstavljamo. V naslednji številki Troble bomo objavili še vse potrebne informacije o vpisu abonmaja. Do takrat bo v celoti izoblikovan tudi letošnji spored. Kmalu nasnidenje.

Tanja Uršič, občinska uprava

MGL TIH VDIH

(drama)

Režija: Nejc Gazvoda

Dramaturginja: Eva Mahkovic

Scenograf: Darjan Mihajlovič Cerar

Igrajo: Mirjam Korbar, Jure Henigman, Ajda Smrekar, Matej Puc, Tjaša Železnik in Lara Wolf

Leto dni po očetovi nepričakovani smrti se odtujena družina zbere, da bi najmlajši hčerki, ki jo vsi kličejo tamala in ki odhaja študirat v Ljubljano, dala čim več nasvetov in obilo ljubezni.

Tamala ima sestro Petro in brata Marjana, ki sta od nje starejša več kot deset let, ter mamo, ki je ne razume. Vse štiri je prizadela nedavna izguba očeta in nanje vplivala bolj, kot so si bili to pripravljeni priznati.

Petra, ki s fantom Janezom živi v Ljubljani, kljub ljubečemu razmerju, polnem duhovitosti, preživlja žalostno, še nerazkrito zgodbo, 34-letni Marjan pa še vedno živi doma in je tudi zaradi nekdanje partnerice Maje, matere svojega otroka, le senca tega, kar je bil nekoč. In Maja ravno na ta dan prihaja na obisk. A tamala vidi preko dogajanja tukaj in zdaj. Ta večer je njena zgodba, ki jo pripoveduje iz časa, ko ljudje okoli nje niso več tisto, kar so bili, nekaterih morda celo ni več. V enem dejanju in v realnem času se pred nami počasi in nežno razpre zgodba družine, katere male tragedije so tragedije vseh nas.

Špas teater MENOPAVZA

(komedija)

Avtor: Po knjižni uspešnici Jeanie Linders

Prevod in priredba: Desa Muck

Režija: Nina Kleflin

Kostumografija: Andrej Vrhovnik

Scenografija: Darjan Mihajlovič Cerar

Koreografija: Mojca Horvat

Glasbena priredba: Aleš Klinar, Miha Gorše

Igrajo: Helena Blagne, Salome, Zvezdana Mlakar, Urška Vučak Markež

Štiri ženske v fantastičnih letih so na razprodaji damskega perila. Nič nimajo skupnega, razen čipkastega nedrčka in: izgube spomina, navalov vročice, nočne-ga potenja, ne dovolj seksa, preveč seksa in ... saj veste!

Ta noro zabavni muzikal o dramatičnosti menopavze se dogaja ob velikih hitih iz 70-ih, 80-ih in 90-ih, ki vas bodo dvignili plešoče iz sedežev, dvorano pa bodo preplavili vzkliki navdušenja in ploskanje. Pridružite se sestriški družini! Zabavna je, polna samoironije in do konca sproščena, ne glede na to, kako podivjani so hormoni.

To je EDINA menopavza, ki jo imajo moški noro radi! V njej prepoznajo svoje žene, mame, sestre, prijateljice ... mladini pa bo naenkrat vse bolj jasno glede mam in babic.

Valič teater BOKSARSKO SRCE

(komedija)

Besedilo: Lutz Hübner

Režija: Samo M. Strelec

Prevod: Darko Čuden

Scenografija: Samo M. Strelec

Kostumografija: Leo Kulaš

Igrata: Iztok Valič in Domen Valič

Zgodba opisuje srečanje petnajstletnega fanta in starega boksarja, ki v domu za ostarele drug pred drugim sprva skrivata svoje bolečine in sanje, čez čas pa si jih razkrijeta in postaneta zaveznika na poti do uresničitve. Gre za srečanje odpisanega starca in petnajstletnika.

Čprav je verjetno naš prvi odgovor, da sta ta dva svetova tako zelo narazen, da je že trk, in kaj šele stik, popolnoma nemogoč, se vendarle izkaže, da to ne drži.

Režiser Samo M. Strelec v besedilu izpostavi odrezavost, s katero drug ob drugega drsata mladi digitalni in stari analogni svet. Mladec lačno tipa za stilom in stari mu pokaže šarm. Mladcu se mudi, življenje ne čaka, starec na ihto odkima in reče borba. Vztrajnost in žilavost.

Mladec spoznava pravo naravo boksarskega srca: šarm, milino, zvestobo sebi. Stari se uči, da je treba pot iskati, dokler je ne najdeš. Dokler ni tista prava.

VAS KRVAVA PEČ – KMETIJE BREZ PRIHODNOSTI

Ciril Purkat, Krvava Peč

Zemlja nas je preživljala in nas še preživlja. Ali nas bo tudi v prihodnje?

Na krvavškem polju, kjer so bile nekoč same njive, so pridelali vse vrste poljščin (krompir, kolerabo, repo, korenje in pšenico, rž, ajdo idr.), in to v količinah, s katerimi je preživela vsa vas. Vas ni bila majhna, saj je v njej živelo kar 140 ljudi. Sedaj pa so kmetije zapuščene, hiše prazne in zob časa opravlja svoje. Njive se zaraščajo s travo, gozdovi in pašniki preraščajo travnike. Gozd sega vse do roba vasi.

Zakaj je tako?

Malo ljudi, ki še živi v vasi, je ostarelih oz. živijo v samskem gospodinjstvu in nimajo več potreb po večjih količinah pridelave poljščin, zato so opustili tudi obdelovanje njiv. Naslednikov, ki bi v vas vrnili življenje in opravljali kmetijsko dejavnost, pa ni.

Edina njiva v vasi, ki jo še obdelujejo.

Nekoč polja, danes travniki in gozdovi.

Morda je vzrok tudi nepravilen odnos države do kmeta in neodgovorno vodena kmetijska politika. Verjetno bi morala tudi država več storiti za ohranjanje podeželja (hribovskih kmetij), ohranjanje okolja ter nadaljevanje kmetijske dejavnosti.

Toda to se ne dogaja samo v vasi Krvava Peč. Opuščanje kmetovanja in zaraščanje obdelovalnih površin sta problema tudi širšega slovenskega prostora.

Od vseh nekdanjih kmetij, ki so obdelovale polja in se ukvarjale z živinorejo, sta le še dve kmetiji, ki opravljata svoje poslanstvo.

Edina kmetija v vasi in edina družina (verjetno tudi zadnja), ki še obdeluje njivo in vrt (zelnik), je kmetija, ki se ji po domače reče Pri Šteblajevih. Gospodar Ivan in gospodinja Vida pridelata nekaj krompirja in zelenjave za lastne potrebe.

Kmetija, ki se ji po domače reče pri B'čniku, pa je edina kmetija v vasi, ki se ukvarja z vzrejo govedi. Mladi gospodar Milan in njegova mati Nada skrbita za enajst glav živine. S košnjo travnikov in spraviлом sena je veliko dela. To sta tudi še edini glavni kmečki opravili.

Star rek, ki so ga dobro poznali že naši predniki, Na kmetiji je treba delat, tu ni ne petka ne svetka. še kako drži. Na žalost pa se vse pogosteje poraja tudi vprašanje: »Polje, kdo bo tebe ljubil?«

V vasi stalno živi le še enajst ljudi. Od teh je devet upokojencev. Kdo bo še lahko delal v vasi in kdo bo lahko še ljubil in opravljal kmečka dela?

Z žalostjo opažam, kako se je vas spremenila in kako počasi izumira. Nekdanji vrvež ljudi, delo na polju, košnja in druga kmečka opravila so povsem zamrla.

Za konec pa še tale misel, ki žal že postaja resničnost:

.....
*»Po njivah bodo bori rasli,
 po košenicah rasla bo šikar,
 po vrtovih bodo se medvedi
 pasli, a kmet v Ljubljani
 bo vratar!«*
 .....

Stane Rupar – domačin

VABILO NA KMEČKI PRAZNIK V BREŽAH

Vaščani Brež že 5. leto zapored pripravljamo tradicionalni dogodek, ki bo potekal

**v soboto, 6. 7. 2019,
s pričetkom ob 13. uri
v Brežah.**

Na dogodku se bodo predstavila podjetja s svojo mehanizacijo iz kmetijske in gozdarske panoge. Predstavitve bo nadvse zanimiva, saj bodo zraven prireditvenega prostora stroji prikazani tudi med delovanjem.

Potekal bo tudi bogat spremljevalni program:

- košnja trave s koso
- s spremljavo podeželskih žena
  - kmečke igre
- prikaz varnega dela z motorno žago
- razstava starodobnih traktorjev
- presenečenje

Potrudili se bomo za pestro gostinsko ponudbo, za veselo razpoloženje pa bo poskrbel **ansambel HIT**.

Prisrčno vabljeni.

**vaščani Brež in
Športno-kulturno društvo Breže**

KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA VELIKOLAŠKE DEŽELE 6. 6. 2019–31. 9. 2019

V Trubarjevem parku je bila ob letošnjih občinskih praznovanjih postavljena nova fotografska razstava z naslovom Kulturna in naravna dediščina Velikolaške dežele, na kateri so prikazani utrinki naše bogate dediščine. Fotografije smo izbrali na fotografskem natečaju, ki smo ga v marcu objavili v občinskem glasilu Trobla, prednost pa so imeli najunikatnejši.

Razstavo smo vsebinsko zaokrožili s še nekaterimi fotografijami povabljenih fotografov. Skupno je tako razstavljenih 14 fotografij:

- **Tadej Bavdek**, Velike Lašče
- **Vladimir Peček**, Mlinsko vodno kolo na Trubarjevi domačiji
- **Jerca Zagorc**, Grad Turjak
- **Jerca Zagorc**, Grad Turjak in turjaška lipa
- **Niko Samsa**, Kaplanov kozolec, Velike Lašče. Fotografija je iz leta 2004. Danes kozolca ni več.
- **Tilen Dolšak**, izviri Šumnik
- **Tilen Dolšak**, Turške sklede
- **Vladimir Peček**, Skedenca
- **Vladimir Peček**, Mišja dolina
- **Metka Starič**, Transilvanska prstasta kukavica, Mišja dolina
- **Metka Starič**, Cvetoči travnik (vodna perunika in poletni zvonček), Mišja dolina
- **Majda Babič**, kranjski jeglič
- **Jure Knafelc**, Cerkev Sv. Lenarta z mlečno cesto v Krvavi Peči
- **Miha Štrukelj**, Železniški nadvoz pri Prilesju

Lepo vabljeni na ogled!

ORATORIJ 2019 IMAJŠ MOČ

26.–30. avgust 2019
od 9.00 do 16.00

Dragi otroci,
zadnji počitniški
teden preživite na
ORATORIJU
V VELIKIH LAŠČAH.

Letošnji junak je
Peter Klepec,
ki je iz šibkega fantka
postal močan fant.
Svojo moč je uporabil
za pomoč drugim.

Prijave do 18. avgusta
Branka 031-414-867,
branka.levstik@gmail.com,
v župnišču,
zupnija.velikelasce@rkc.si

AKTIVNOSTI DRUGOŠOLCEV

Branka Levstik

V 2. b oddelku smo bili skozi vse leto vključeni v projekt Pasavček, ki ga organizira Agencija za varnost prometa. Zaključili smo ga v maju s končnim poročilom. Osnovni namen projekta **Pasavček** je spodbujanje pravilne in varne vožnje otrok z uporabo otroških varnostnih sedežev in varnostnih pasov. V začetku leta smo povabili policista, g. Janka Divjaka, ki je seznanil otroke s prometno varnostjo, poudarek pa je bil predvsem na otroških sedežih in na pomenu varnostnega pasu.

Nato smo v spremstvu treh policistov odšli po Velikih Laščah. Velik poudarek je bil na prečkanju magistralne ceste in hoji po Laščah predvsem tam, kjer ni pločnika. Opazovali smo parkirane avtomobile in hojo otrok za avtomobili. V okviru pouka smo izdelovali vozila iz odpadnega materiala, slikali prometne situacije, spoznavali prometne znake, se pogovarjali o pomenu varnostnega pasu in otroških sedežev.

O prijatelju Pasavčku smo pisali zgodbice. Otroci se o prometu radi pogovarjajo. Vedno pa jih je strah nesreče na cesti in tega, da bi se komu kaj zgodilo. Zahvaljujemo se ravnateljici, ge. Metodi Kolar, za spodbudo pri projektu, g. Janku Divjaku, ki vedno na nazoren in jasen način posreduje vsebine

o prometu in varnosti, ter ga. Mariji Ivanc Čampa, ki poskrbi, da dobimo gradivo, ki ga posreduje Agencija za varnost prometa.

V prvem tednu maja so otroci centralne šole in Turjaka opravili pomemben izziv, saj so bili na **petdnevem taboru v Osilnici**. Na taboru smo izpeljali nekatere dneve dejavnosti, spoznavali drevesa v bližnjem gozdu, šli na daljši pohod, z biologinjo spoznavali travniške rastline in njihovo uporabo, poskušali v Kolpi loviti ribe, se zabavali na igralih, plesali, predvsem pa plavalni in plavalni, saj so otroci opravili **20-urni plavalni tečaj**.

Bivanje v Osilnici je bilo prijetno, za otroke je bilo dobro poskrbljeno, hrana je bila odlična. Na voljo so imeli veliko dejavnosti in vse to je pripomoglo, da otroci niso imeli težav z odsotnostjo od doma. Tako smo se vsi skupaj med seboj še bolj povezali, spoznali in si pomagali.

Otroci 2. b razreda so se v aprilu z **igrico Rdeča kapica** predstavili staršem, sodelovali pri **Najdihojci** in zaključku bralne značke **Ciciuhec** v vrtcu.

Večina otrok iz obeh drugih razredov je z veseljem hodila na jutranje treninge med dvema ognjema v telovadnico in prav vsi so pripomogli, da je ekipa 1. in 2. razreda postala državni prvak v igri med dvema ognjema.

Naj bodo počitniški dnevi veseli, razigrani in varni.

VELIKI FINALE ŠKL V LIPICI

Simona Bavdek

1. junij je bil v Kobilarni Lipica pomemben dan za finale ŠKL Med dvema ognjema in ŠKL Tee Ball. To je bil že drugi zaporedni ŠKL finale, ki ga je gostila Kobilarna Lipica. Na letošnjem finalu je skupno nastopilo kar 42 ekip iz vse Slovenije.

Vse obiskovalce sta najprej pozdravila direktor zavoda ŠKL Vojko Korošec in vodja tekmovanja Darja Grimšič. Sledil je kratek govor direktorice Kobilarne Lipica Lorele Dobrinja, ki je vsem tekmovalcem zaželela veliko sreče in jih povabila k ogledu kobilarne. Sledil je še nagovor ravnatelja OŠ Ljubno pri Savinji, mag. Sama Kramerja, ki je vse prisotne pozdravil v imenu ravnateljev in pedagogov ter jim zaželel uspešno tekmovanje. Pred tekmovanjem so se z nastopom predstavile še mažoretke iz Sevnice. Po tekmovanju je sledil nastop lipincev.

Tekmovanja se je udeležilo okoli 1000 otrok. Bilo je lepo vreme, za čudovito vzdušje pa so poskrbeli tudi s pestrim spremljevalnim programom.

Za naše učence je bil dan zelo naporen, saj so med vsemi šolami edini tekmovali v obeh igrah z istimi učenci. Celo dopoldne so prehajali z igrišča na igrišče. A nihče ni potožil, da ne zmore več, da mu je vroče, da je žejen. Želja po igri je bila prevelika, želja po zmagah pa tudi. Že to, da smo se uvrstili v veliki finale, je veliko. Osvojili smo **dva naslova državnih prvakov, 3. mesto v igri med dvema ognjema v kategoriji 5. in 6. razredov, 3. mesto pri mlajših v tee ballu.**

Na prireditvi so bili prisotni tudi člani slovenske bejzbol reprezentance, ki so poleg predstavitve bejzbola za vse obiskovalce izvedli tudi tekmovanje v najhitrejšem metu žogice. Med dečki je zmagal naš učenec, **Borut Škulj. Čestitke vsem učencem!**

Smo zadovoljni in ponosni na svoje otroke. Si pa štejemo v ponos tudi, da smo ena izmed redkih šol, ki ponuja otrokom veliko gibanja že v jutranjih urah. Z močno podporo vodstva je po 7. uri vsak dan naša telovadnica zaživela od otroškega živžava. Če so učenci dosegli svoj cilj v rezultatih, smo ga učitelji dosegli v nudenju zdravega načina preživljanja časa pred poukom. Namesto natrpanih razredov v jutranjem varstvu, gibanje, igra, folklor, druženje v lepi veliki športni dvorani.

Otrokom želimo lepe, dolge, predvsem pa varne počitnice.

O ŠOLI SO STARŠI POVEDALI

Pri članku O šoli so starši povedali, ki je bil objavljen v prejšnji številki Troble, pomotoma ni bila navedena avtorica članka – mag. Metoda Kolar, ravnateljica Osnovne šole Primoža Trubarja. Za napako se iskreno opravičujemo.

Uredništvo Troble

POSTALI SMO DRŽAVNI PRVAKI V KOŠARKI 3X3

Bojan Novak, športni pedagog

S šolsko ekipo učencev smo se v letošnjem letu udeležili tekmovanja v košarki 3x3, ki sta ga izpeljali Zavod za šport Republike Slovenije Planica in Košarkarska zveza Slovenije. Na področnem tekmovanju je ekipa zasedla drugo mesto, na finalnem turnirju v Žalcu pa premagala prav vse nasprotnike in osvojila naslov državnih prvakov.

Ekipo OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče so sestavljali devetošolci Domen Benčina (kapetan), Anže Šeme, Aljaž Strnad in Mark Tomšič Tekavčič. V okviru državnega prvenstva v Žalcu so fantje v sredo, 5. junija, najprej odigrali tri tekme v skupini D in premagali ekipe OŠ Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem, OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika in OŠ Frana Roša Celje.

V četrtfinalu je zaradi odsotnosti ekipe OŠ Karla Destovnika Kajuha Šoštanj ekipa OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče napredovala brez boja in prihranila nekaj moči. V polfinalu so fantje odigrali najboljšo tekmo in nekoliko presenetljivo premagali favorizirano ekipo OŠ Šturje (15:11).

Finalno tekmo proti ekipi OŠ Kajetana Koviča Poljčane je ekipa začela nekoliko slabše

in do dveh minut pred koncem zaostajala za nekaj točk. Sledila je napeta končnica, ko je vajeti igre v svoje roke prevzel razigrani in odlični Domen Benčina, ki je zadel nekaj pomembnih košev, kolegi pa so mu priskočili na pomoč pri igranju odlične obrambe. Nekaj sekund pred koncem je Domen zadel dodatni prosti met in povedel ekipo v vodstvo, ki ga ni več izpustila iz rok.

Na finalnem turnirju je sicer sodelovalo najboljših 16 ekip iz vse države.

Košarka 3x3 je privlačna različica košarkarske igre, kjer trojke igrajo med seboj na polovici košarkarskega igrišča in na en koš. Igra je hitra, saj je za posamezen napad na voljo le 12 sekund, igra pa se po doseženem košu nadaljuje brez ustavljanja. Košarkarska zveza Slovenije izvaja turnirje v košarki 3x3 po vseh večjih slovenskih mestih, slovenska reprezentanca pa kotira visoko tudi na mednarodni ravni.

Uspeh naše šolske ekipe je največji športni uspeh v letošnjem šolskem letu in eden večjih nasploh. Za strokovno vodenje ekipe na tekmovanju se zahvaljujemo Bojanu Zidarju, fantom, ki so letos zaključili šolanje na velikolaški šoli pa želimo še veliko športnih uspehov in lepih trenutkov pod koši.

ODLIČNI REZULTATI NAŠIH ŠOLARJEV NA PODROČNEM ATLETSKEM TEKMOVANJU

Bojan Novak, športni pedagog

Med stalnice šolskih športnih tekmovanj vsako šolsko leto sodi posamično atletsko tekmovanje na stadionu. Naša šola spada v Področni center Grosuplje, tekmovanje pa vedno izvedemo konec maja na stadionu ŽAK v Ljubljani. Ker velja atletika za kraljico športa, se tekmovanja udeležijo prav vse šole področnega centra. Letos so se naši učenci zelo izkazali, saj so osvojili kar šest medalj, kar je eden najboljših rezultatov v zadnjih desetih letih.

Letošnje tekmovanje je bilo zaradi slabega vremena prestavljeno na petek, 24. maja. V boj smo odpeljali 20 najboljših atletov in atletinj naše šole, ki so se pomerili v različnih tekmovanjih. Tekmovanje je potekalo v štirih kategorijah – mlajše učenke (do vključno 7. razreda), mlajši učenci, starejše učenke (8. in 9. razreda) in starejši učenci.

Prvo mesto in zlato medaljo si je v suvanju krogle priboril devetošolec Aljaž Strnad, ki je kroglo sunil 11,60 metra. Za preboj na državno prvenstvo, med 20 najboljših v državi, mu je zmanjkalo le 8 centimetrov.

Drugo mesto sta osvojila sedmošolec Peter Pečnik (mlajši učenci, skok v višino, 135

cm) in osmošolka Ajda Kokovnik (starejše učenke, tek na 1000 metrov, 3:24,31), na tretjo, najnižjo, stopničko pa so stopili Alen Zgonc (mlajši učenci, met vorteksa, 58,35 metra), devetošolec Mark Tomšič Tekavčič (starejši učenci, skok v daljino, 5,28 metra) in sedmošolka Hana Starc (mlajše učenke, met vorteksa, 42,87 metra). Dosežek Alena Zgonca je zadostoval tudi za uvrstitev na državno prvenstvo, med 20 najboljših metalcev v državi. Isti podvig je uspel tudi Anžetu Šemetu, ki je prav tako v metu vorteksa med starejšimi učenci osvojil 4. mesto, a z odličnim rezultatom (67,40 metra). Nehvaležno 4. mesto je osvojil tudi Domen Benčina v skoku v višino (156 cm) in za uvrstitvijo na državno finale zaostal le za 4 centimetre.

Državno prvenstvo v atletiki je potekalo 5. junija v Žalcu. Ker se je terminsko nastop Anžetu Šemetu pokrival s finalno tekmo v košarki 3x3, se je moral finalu odpovedati. Drugemu našemu finalistu, Alenu Zgoncu, se ta dan meti niso posrečili, tako da je zasedel 17. mesto v državi, kar pa je kljub temu zelo lep uspeh.

Ajda Kokovnik
2. mesto
v tekni na
1000 metrov

Alen Zgonc
3. mesto
v metu
vorteksa

Hana Starc
3. mesto
v metu
vorteksa

Mark Tomšič Tekavčič
3. mesto
v skoku v
daljino

Aljaž Strnad
1. mesto
v suvanju
krogle

Peter Pečnik
2. mesto
v skoku v
višino

Domen Benčina
4. mesto
v skoku
v višino

GASILCI PRISKOČILI NA POMOČ

Stanka Štrukelj, vodja PŠ Turjak

V četrtek, 13. 6. 2019, so v večernih urah Turjak in okolico prekrili temni oblaki. Sprva je kazalo, da se bliža nevihta, vendar se je izkazalo, da je bil to dimni oblak, ki je nastal pri požaru podjetja Fragmat.

V naslednjih dneh nas je na Podružnično šolo Turjak poklicala predstavnica Inštituta za javno zdravje in nas opozorila na možne posledice, ki bi bile škodljive za zdravje otrok. Predlagala nam je naslednje ukrepe: temeljito čiščenje igral in vseh površin, na katerih se igrajo otroci, košnjo trave in prepoved uporabe peskovnika. Hišnik je pokosil travo, čistilka je s čistilom obrisala igrala in klopce ob igrišču. V veliko pomoč pa so nam bili tudi gasilci iz PGD Turjak, ki so z vodo sprali vse talne površine v okolici šole, igrala in druge rekvizite, s katerimi smo na šolskem igrišču vsakodnevno v stiku. V imenu učencev in kolektiva PŠ Turjak se jim najlepše zahvaljujemo in upamo na zgledno sodelovanje tudi v prihodnje.

UČENCI PŠ TURJAK SO SE ODELI V VOJAŠKE BARVE

Stanka Štrukelj

Na povabilo Slovenske vojske poveljstva sil 1. brigade smo se v petek, 10. maja 2019, udeležili dneva odprtih vrat v vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani. Pri organizaciji dneva nam je pomagal gospod Radoš Melink, ki nas je sprejel v vojašnico, pozdravil in podal nadaljnja navodila. Skozi vojaške enote v vojašnici pa nas je s svojim znanjem popeljal gospod Slavko Skokič, podpredsednik veteranov 90–91 mesta Ljubljane in nekdanjih ljubljanskih občin. Vsem vojakom, še posebej pa g. Melinku in g. Skokiču, se zahvaljujemo za nepozaben dan.

Učenci so bili navdušeni nad predstavljenim in so zapisali naslednje.

Zjutraj smo prišli v šolo in se po malici z avtobusom odpeljali v vojašnico Edvarda Peperka v Ljubljani.

Pričakalo nas je veliko vojakov in vojaških stvari. Vozili smo se z vojaškim oklepnikom in Hamerjem. Na postajah so nam predstavili različna orožja, bombe, rakete, vojaško policijo in robota za iskanje min. Lahko smo se tudi zamaskirali z vojaškimi barvami in igrali videoigro s puško. Dobili smo tudi bombone in povabilo na vojaški tabor.

Na koncu smo videli, kako je pristalo pet helikopterjev. Nato smo se odpeljali domov. Dan je bil zanimiv in nam je bil zelo všeč.

Neli, Luka in Marcel

KLAVIRSKI TRIO PIK PONOVO USPEŠEN NA DVEH MEDNARODNIH TEKMOVANJIH

Klavirski trio PIK deluje že tri leta. Sestavljajo ga tri dekleta: pianistka **Eva Ivanc**, violinistka **Špela Kokošinek** in violončelista **Eva Pečnik**. Večkrat nastopajo na raznih proslavah v domači občini in drugje po Sloveniji ter tudi v tujini.

V maju in juniju sta potekali dve mednarodni tekmovanji v komornih skupinah, na katerih je sodeloval tudi klavirski trio PIK, ki je na tovrstnih tekmovanjih že lani ter predlani dosegal lepe uspehe.

Ob mentorstvu učiteljice **Izabele Vlašič** in učitelja **Iva Vlašiča** so dekleta odlično odigrala skladbi Mikhail Glinka-Elegia in Joseph Haydn-TRIO št. 39 Gypsy Rondo, 3.stavek.

24. maja je v Celju potekal **finale mednarodnega tekmovanja za mlade glasbenike Oskar Rieding**, kjer je trio PIK **prejel drugo zlato nagrado**.

2. junija je bilo mednarodno **tekmo vanje Premio Ivo Vinco** v Italiji ob

Gardskem jezeru, natančneje v mestu Garda. Dekleta klavirskega tria PIK so dosegla kar **100/100 točk** in prejela **zlato plaketo** ter **pokal**.

Dekleta bodo še v prihodnje ustvarjala glasbo.

SPREMEMBA ZAČETKA POUKA NA OŠ PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE V ŠOLSLEM LETU 2019/2020

Ravnateljica: mag. Metoda Kolar

Na naši osnovni šoli smo čas pričetka pouka v zadnjih letih kar nekajkrat spremenili (7.30, 7.45, 8.00), saj se trudimo najti najboljšo rešitev glede na predpisan časovni interval začetka pouka s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, organizacijo dela in glede na število vozačev. Slednje vsako leto predstavlja zahtevno in skrbno načrtovanje. Vemo, da tisti, ki prihajajo iz najbolj oddaljenih vasi, odhajajo od doma najprej (najbolj zgodaj zjutraj) zato, da otroke na krajših relacijah, ki jih je največ, vozniki lahko pripeljejo v šolo do začetka pouka.

Ker imamo vsako leto izjemno veliko ur dopolnilnega in dodatnega pouka ter v 2. in 3. triadi obveznih in neobveznih izbirnih predmetov, vse to težko razporedimo v čas po pouku. Isti učenci so v različnih skupinah dodatnih, dopolnilnih in/ali izbirnih predmetih, zato se delo, ki je skoncentrirano na čas po pouku podaljša tudi v 8. uro. Zgodilo se je tudi, da so se kakšne ure prekrivale (npr. dodatni pri matematiki in dopolnilni pri TJA).

Ravno tako ugotavljamo, da so te ure ob koncu pouka najmanj učinkovite, saj so učenci po 14. uri že utrujeni.

Izboljšavo na predstavljenem področju vidimo v reorganizaciji začetka pouka in s predurami na predmetni stopnji, kar je praksa na mnogih drugih šolah.

Izhajali smo tudi iz analize prihodov starejših in mlajših otrok, ki je pokazala, da je na predmetni stopnji nad 90 % otrok in na razredni stopnji 80 % otrok na šoli pred 7.30 uro.

Zato bomo v naslednjem šolskem letu 2019/2020 pričeli pouk na predmetni stopnji s preduro in na razredni uri s 1. uro ob 7.30.

Z analizo in spremembami sem obvestila tudi g. župana, dr. Tadeja Malovrha.

17 let
ČAR LESA

LEVSTIKOV DOM, VELIKE LAŠČE OD 31. MAJA DO 2. JULIJA 2019

Barbara Pečnik / foto: Boštjan Podlogar,
Zdenko Samsa

Razstavo je uradno odprl
podžupan Občine Velike Lašče
Matjaž Hočevar

dr. Franc
Pohleven

V petek, 31. maja 2019, so v galeriji Levstikovega doma v Velikih Laščah odprli gostujočo razstavo Čar lesa, ki jo že enajst let pripravljata Društvo za zaščito lesa Slovenije in Svet za les v sodelovanju in ob podpori Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo – Direktorata za lesarstvo, javne agencije Spirit Slovenija in drugih. Namen prireditvev Čar lesa je ozaveščanje potrošnikov o trajnostnem vidiku rabe lesa ter promocija predelave in rabe lesnih izdelkov. Osrednja razstava je bila odprta 13. maja v Cankarjevem domu, po gostovanju v Velikih Laščah med 31. majem in 2. julijem pa bo gostovala po številnih slovenskih krajih.

Organizatorja in avtorja razstave sta dr. Franc Pohleven, glavni pobudnik prireditev Čar lesa, in Borut Kričej, član organizacijskega odbora projekta Čar lesa. Oba prihajata z Biotehnične fakultete Univerze v Ljubljani, z Oddelka za lesarstvo (Katedra za lesne školjivce, zaščito in modifikacijo lesa).

O razstavi je spregovoril dr. Franc Pohleven, pri čemer je predvsem opozoril na pomen lesa ter lesnopredelovalne industrije za obvladovanje klimatskih sprememb. Povedal je, da po osamosvojitvi Slovenije gospodarska politika države lesu ni bila naklonjena. Lesu smo dolgo časa pripisovali zgolj kurilno vrednost. S finančnimi spodbudami smo podpirali kurjenje, ne pa predelave in rabe lesnih izdelkov. V naslednjem desetletju bi morali v Sloveniji, glede na naravne danosti (gozdnatost), povečati porabo izdelkov iz lesa na prebivalca na vsaj en kubični meter (trenutna poraba je le okoli 0,2 m³ na prebivalca).

Ravno to je bilo njegovo vodilo, da je s promocijskimi razstavami pričel ozaveščati ljudi o pomenu lesa. Namen prireditve Čar lesa je, da ljudje ponovno spoznajo vse prednosti rabe lesa. Z razstavo želijo predstaviti različne možnosti uporabe lesa ter v ljudeh vzbuditi naklonjenost do te naravne dobrine.

Razstavo je uradno odprl podžupan Občine Velike Lašče Matjaž Hočevar. V kulturnem programu, ki ga je povezoval Matjaž Gruden, sta nastopila učenca Glasbene šole Ribnica, oddelka Velike Lašče, Matic Levstek na kitari in Tilen Adamič na harmoniki.

V sklopu projekta so v sredo, 5. junija, za šestošolce OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče organizirali tudi delavnico Les je zakon, ki sta jo izvedla Luka Krže in Davor Kržišnik, strokovna sodelavca z Oddelka za lesarstvo na Biotehnični fakulteti v Ljubljani. Učenci so v okviru tehničnega dne spoznali, zakaj je les najboljši, kaj skrivajo drevesa pod skorjo, kaj vse lahko naredimo iz lesa, ter se sprehodili po razstavi.

Razstavo so si ogledali tudi učenci prve in druge triade velikolaške šole, obiskovalci trškega dne ob občinskem prazniku in obiskovalci organiziranih dežurstev.

POLETNA MUZEJSKA NOČ NA TRUBARJEVINI

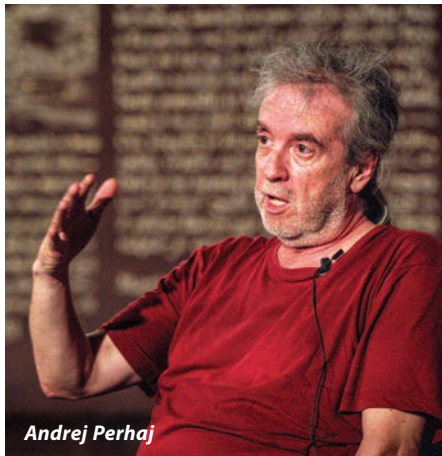
Barbara Pečnik / foto: Boštjan Podlogar

Še ena uspešna Poletna muzejska noč je za nami. Tej vseslovenski promocijski akciji muzejev in galerij se Trubarjeva domačija pridružuje že šesto leto. Tudi tokrat smo pripravili pester program, ki je bil namenjen vsem generacijam. Najprej so se lahko tako otroci kot odrasli preizkusili v izdelavi netopirjevih miniaturnih bukvic. Delavnico je vodila Sara Gačnik iz Zavoda Parnas. Odprta pa je bila tudi info točka Mišja dolina, kjer so lahko pri Urški Hren obiskovalci dobili vse informacije o mokriških Raške doline.

Ob 20. uri je sledil koncert dua Vitraž z naslovom Večernice. Brat in sestra, Blaž in Zala Podobnik, sta se kot skupni duet predstavila prvič ter prav za ta večer ustvarila tudi vso glasbo. Pripravila sta čudovit dogodek v povsem prilegajočem se intimnem prostoru Trubarjeve sobe. O sebi in svoji glasbi sta zapisala:

»Vitraž je mladi glasbeni in umetniški bratsko-sestrski sestav Blaža in Zale Podobnik. V središču njune glasbe je zvočnost klavirja ter tematika ljubezni. V njuni glasbi pogosto spajata motive romantično ljubezenskega in religioznega. Svojo glasbo opisujeta tudi kot intimno, zaupno, molitveno, pa tudi igrivo in neurejeno.«

Andrej Perhaj

Po koncertu in kratki pogostitvi s kmetije Mohor iz vasi Javorje pri Turjaku je Poletno noč kot po navadi zaključil dolgoletni vodnik po Trubarjevi domačiji Andrej Perhaj.

Obiskovalce je popeljal po Trubarjevi spominski sobi in predstavil njen koncept, kot si ga je zamislil prof. Jaro Dolar. Posebej je izpostavil zidove in poslikave na njih, ki vsebujejo fragmentaren pregled skozi Trubarjevo življenje in delo. Vsak odlomek ima svoje mesto in je ključen pri razumevanju celotnega konteksta.

Vozila naše preteklosti

Po široki cesti pelje elegantno se vozilo, krom, zaobljen blatnik, ovalni žaromet, trobrilo. Na lepotcih naših dedov spočiješ si oči.

Amilcar, Bentley, Opel so preteklosti darilo, dragocenost, ponos in strast lastnika.

V rokah fičkota volan, v srcu žar, gremo na kosilo, se nam nikoli ne mudi, prijatelji smo si.

Negovanje tehnične dediščine naše je pravilo, mladim rodovom za danes in jutri korenine ohranimo.

»Motor za vsakega« se geslo je glasilo, starčki na startu zahrumijo, iz auspuha se kadi. Stara mašina elana nam da, je naše zdravilo, naj asfalt bo, makadam, strmina al' ravnina.

Jesen z daljšimi nočmi, se je zunaj ohladilo,

atraktivni lepotci v toplih garažah se v olju potijo.

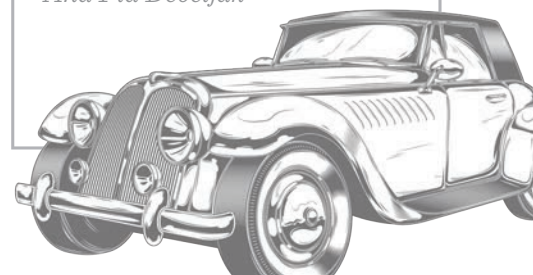
Odmev kleparskega kladiva ljubezni do pleha je merilo, mojster legendi vdihne novo življenje.

Spomladanska vožnja mimo množic je za trud plačilo, bleščeča karoserija, šarmanten zvok, finese.

Spoštuj starodobnike, muzej na kolesih, veliko je njih števil, občuduj kolo, nepogrešljiv element rotacije, iz pradavnine človeštvo k razvoju je vodilo.

(pesniška oblika gazela)

Ana Pia Debeljak

gledeja

V TRZINU IN MARIBORU

Ana Porenta

Fanta, se vama ne zdi, da naš nekdo zasleduje?

Gledejina predstava O smislu življenja, veselja in sploh vsega, ki smo jo premierno uprizorili decembra 2018 in potem še dvakrat odigrali na domačem odru, je v maju dvakrat gostovala.

Preden smo se odpravili na gostovanji, smo imeli veliko vaj, saj se je ekipi pridružila **nova Trilian – Neja P. Štaba**, ki je zamenjala Pavlo Lušin po njenem odhodu na Irsko. To pa ni bila edina menjava. Ford, ki ga je na velikolaškem odru igral Dren Gruden, je tudi potreboval zamenjavo. Dren se je namreč uvrstil na kemijsko olimpijado in poleg mature ni imel več časa za vesoljska popotovanja. Poklicali smo **Simona Marolta**, ki je v enem mesecu naštudiral vlogo Forda. Obema novima igralcema je ob pomoči drugih članov Gledejine ekipe – **Mateja Polzelnika, Mojce Šilc, Polone Goršič, Maše Samsa, Jaše Nike Petrovič, Aikena Ahca, Dana Grešaka, Drejca Grudna** in režiserja **Gregorja Grešaka** ter **Ane Porenta** – imenitno uspelo prvič in drugič poleteti v neznano.

23. maja 2019 smo predstavo odigrali na **Trznfestu** v Kulturnem domu v Trzinu. Festival je tradicionalen in je tamkajšnjim obiskovalcem od 17. do 25. maja že devetnajstič postregel z najrazličnejšimi glasbenimi, pravljničnimi, plesnimi in gledališkimi dogodki. Gledejke in Gledejci so svojo predstavo odigrali na dobro opremljenem odru in gledalci so bili izjemno odzivni – navdušili smo jih, a s svojim sprejemom so tudi oni nas. S tamkajšnjimi gledališkimi ustvarjalci smo se pomenkovali tudi ob picah, ki so nam jih postregli po nastopu.

Dva dni zatem, 25. maja 2019, smo odpotovali v Maribor. V Kibli, multimedijem centru, kjer sta galerija in (predvsem) koncertni prostor, smo nastopili na povabilo Založbe Pivec, ki je v spomin na Douglasa Adamsa, avtorja Štoparskega vodnika po galaksiji (pri njih so ponovno izšle vse knjige Vodnika), letos že tretje leto organizirala **Dan brisače**. Pred predstavo so imeli tudi duhovito delavnico vogonske poezije in branje odlomkov iz Štoparskega vodnika, potem pa so Gledejine igralka in igralci na sicer precej omejenem in improviziranem prizorišču s precejšnjim naporom tehnične eki-

pe odigrali predstavo O smislu življenja, veselja in sploh vsega, ki je nastala pretežno po drugi knjigi Štoparskega vodnika (trilogije v petih delih). S Fordom, Arturjem in Trilian smo se znova odpravili med Golgafrinčamovce in domorodce z Zemlje pred dvema milijonoma let ... Navdušenci in poznavalci Štoparskega vodnika so nam čestitali za uprizoritev.

Gostovanji sta bili nepozabni tudi za našo ekipo, saj smo skupaj s tehnikami in vso opremo zares potovali (tokrat tudi geografsko). Na številna vprašanja, kdaj bomo O smislu življenja, veselja in sploh vsega odigrali na domačem odru, pa odgovarjamo – jeseni nasvidenje v Velikih Laščah.

Priprava na predstavo v garderobi Kulturnega doma v Trzinu.

Pozdravljen, Maribor, mi smo tu.

PESEM SI 2019

Ana Porenta / foto: Olivier Grandovec

Polnih dvanajst let deluje pesniški portal www.pesem.si, ki prihaja iz zibelke slovenske kulture. In kot smo se srečali pri Trubarju že na samem začetku delovanja leta 2007, je v soboto, 1. junija 2019, tradicionalno tam potekalo tudi trinajsto letno srečanje avtorjev in ljubiteljev poezije. Izšel je trinajsti letni zbornik *Pesem si 2019*.

Uredili smo ga Luka Benedičič, Lidija Brezavšček, Ana Porenta, Sara Špelec in Helena Zemljič, ki smo tudi med letom delovali na pesniškem portalu, izbirali podčrtanke, svetovali avtorjem, ki so si tega želeli, in skupaj s skrbniki Gregorjem Grešakom, Tinom Dolžanom in Žigom Stopinškom bdeli nad živahnim dogajanjem na portalu. V novem zborniku je na 360 straneh objavljena poezija preko 80 avtorjev, ki prihajajo iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Bosne in Hercegovine, Slovaške in še od kod.

V Trubarjevem muzeju smo najprej prisluhnili odlomkom iz izbranih pesmi prejšnjega leta skozi humoren prvi – in zadnji – kot je dejala voditeljica Samsara (odigrala jo je Sara Špelec) pesniški šov, na katerem se je iskalo najboljšega poetomana ali poetomanko. V šovu so nastopili trije finalisti Matej Jecar, I. Q. Pana in Ursula Za (upodobili so jih Matej Polzelnik, Ana Porenta in Urša Zalar) in trije žiranti Mutola Verzavšček, Juana I. Q. in Jean Grégoire – Car (odigrali so jih Lidija Brezavšček, Jana Kolarič in Gregor Grešak). Scenarij ter režijo prireditve je tokrat duhovito izpeljala uredni-

Skupinska fotografija pesnic in pesnikov

ca na portalu Sara Špelec, glasbo in zvoko je prispeval Dan Grešak, tehnično opremo pa so upravljali in postavili Zdenko Samsa, Drejc Gruden in Tine Dolžan.

Po neodločenem izidu za najboljšega poetomana ali poetomanko in po odhodu žirije pesniškega šova z odra sta se predstavila Laura Kranjc (vokal, violina) in Sven Horvat (kitara), ki sestavljata duet Zajtrk. Za njima je tudi že prva zgoščenka Pričutenja. S svojo živahnostjo, energijo, svežino in zanimivimi glasbenimi točkami sta očarala publiko, ki se je udeležila prireditve ob izidu zbornika *Pesem si 2019*. V uradnem delu smo se nato zahvalili še Občinam Ribnici, Sodražici in Velike Lašče, ki so podprle izid zbornika ter Gledeji iz KUD-a Primoža Trubarja Velike Lašče in KGD Reciklaža Sveta Trojica, ki so z Zavodom za razvijanje ustvarjalnosti priredili predstavitev. Dogodek je v celoti posnel Niko Samsa.

Navdušeno občinstvo ob nastopu dueta Zajtrk

Iz Trubarjevega muzeja smo se preselili v galerijo Skedenj, kjer smo se družili in okrepčali z dobrotami Društva za ohranjanje dediščine Gradež. Sledil je pesniški mini maraton. Duet Zajtrk je uvodoma odigral še tri svoje skladbe, z branjem svojih pesmi pa so nas razveselili Lidija Brezavšček, Sara Špelec, Ana Porenta (predstavnice uredništva), Jure Drljepan, Milan Žniderič, Marija Praprotnik Kranjec, Marko Skok Mezopotamsky, Felicit Medved, Marjeta Manfreda Vakar, Ivanka Kostantino, Dimitrij Škrk, Bernarda Mrak Kosel, Irena Zore, Zdenka Zabukovec, Srečko Likar in Darinka Grmek Štrukelj.

Darinka Grmek Štrukelj

Pesnice in pesniki smo še dolgo kramljali o novih načrtih, prihajajočih zbirkah, dogodkih in vsem drugem, kar nam je stopilo na pot, medtem ko se nismo videli. Seveda smo spoznali tudi nekaj novih pesniških obrazov.

Hvala vsem za obisk in imenitno srečanje ter nasvidenje pri Trubarju čez leto dni. Do takrat pa naj ne manjka tem za pesniška raziskovanja in pisanje, da bomo v družbi poezije in njenih ljubiteljev znova obiskali Trubarjevo domačijo.

NOVOSTI NA NAŠIH POLICAH POLETJE JE TU.

Otroci bodo imeli počitnice. Starši dopust. Bomo ostali doma ali bomo kam odpotovali? Bomo odkrivali Slovenijo ali tujino? Bomo odšli v gore ali na morje?

Kamorkoli bomo odšli, naj gre knjiga z nami. Kajti, četudi ostajamo doma, nam knjiga lahko omogoči, da potujemo. S knjigo lahko varno potujemo skozi čas v preteklost ali celo prihodnost.

Lahko se bojujemo z rimskimi legionarji, v New Yorku iščemo zločinca, odkrijemo, da je življenje lahko nepredvidljivo ali običajno Indijo. Edina nevarnost, ki nam preti pri branju, je, da nas bo knjiga spremenila. Torej nam ostane samo še vprašanje: Kaj bomo brali? Strokovno literaturo, kot so vodiči, ali leposlovje? Tiskano knjigo ali e-knjigo?

Med novostmi, ki so prišle do nas v zadnjih dveh mesecih, sem tudi tokrat iz seznama izbrala tri knjige z mladinskega oddelka in tri knjige za odrasle bralce.

mestna
knjižnica
ljubljana

POLETNI DELOVNI ČAS KNJIŽNICE

od 24. 6. do 24. 8. 2019:

- **ponedeljek** 12:30–19:00
- **torek** zaprto
- **sreda** zaprto
- **četrtek** 12:30–19:00
- **petek** 8:00–15:00

Družabne igre za mladino

Banfield, Jake:

Čarovniški triki s kovanci, kartami in vsakdanjimi predmeti

Mladinska knjiga, 2019

Navodila vrhunskega čaravnika s fotografijami korak za korakom in namigi za nastope, s katerimi se lahko v kratkem času naučiš umetnosti čaranja, osupljivih čarovniških trikov, ob katerih zastaja dih! Jake Banfield se s čarovniškimi nastopi ukvarja, odkar pomni. Je član prestižnega kroga čaravnikov in je nastopal na mnogih ekskluzivnih dogodkih. Z njegovimi nazornimi navodili je učenje čaranja preprosto in zabavno.

Mladinski oddelek Resničnost

Santiago, Roberto, 1968-:

Nogometastični. Skrivnost spečih sodnikov

Malinc, 2019

Sedemčlanska nogometna ekipa iz Sota Alta ni zgolj šolsko nogometno moštvo. Je veliko več. Skrivaj je sklenila dogovor, da je nič in nihče ne bo ločil. Nikoli. Naj se zgodi karkoli. In ko se je zgodilo, kar se je zgodilo, ji ni preostalo drugega, kot da se je zadeve lotila. Pripravila je detektivske pripomočke ... in se prepustila dogodivšini. Saj je vendar Nogometastična.

Mladinski oddelek Slikanice

Nordqvist, Sven, 1946-:

Findus se odseli

Didakta, 2019

Petterson se je naveličal, da ga je Findus s svojim poskakovanjem po postelji prebujal ob štirih zjutraj, zato mu je zagrozil, da bo njegovo posteljo prestavil iz hiše, če se to ne bo nehalo. Findusu je bila ta zamisel všeč. Potemtakem bo lahko skakal po postelji, kolikor mu bo srce poželelo. Ampak kako zabavno je pravzaprav živeti čisto sam? Pa tudi malo nevarno je, če vzameš v obzir lisice ...

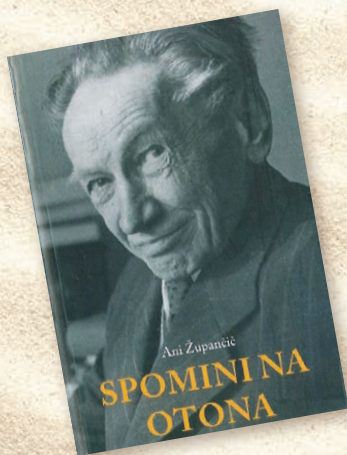
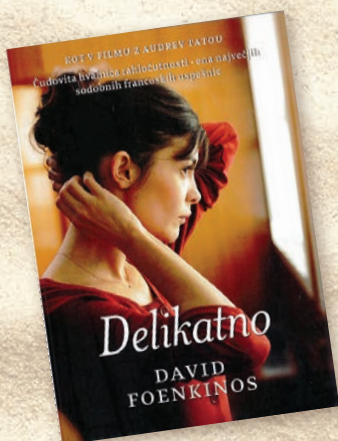
Odrasli oddelek Kriminalka
Rowling, J. K.: Smrtonosna belina
 Mladinska knjiga, 2019

Nov primer detektiva Cormorana Strika. Ko pride mladi Billy po pomoč k Cormoranu Striku, da bi mu pomagal razvozlati zločin, ki ga je videl v otroštvu, se detektiv vznemiri. Čeprav ima Billy duševne težave in se spomni redkih podrobnosti, verjame njegovi pripovedi. Toda še preden mu zastavi dodatna vprašanja, fant zbeži. Strike in Robin, ki je od pomočnice napredovala v družabnico, se odpravita raziskovat. Pot ju vodi po stranskih londonskih ulicah, v parlament in na podeželsko posestvo ...

Odrasli oddelek Družbeni roman
Foenkinos, David: Delikatno
 Totaliteta, 2019

Francoski založniški fenomen: prejemnik desetih literarnih nagrad z milijonom prodanih izvodov. Čudovita hvalnica rahločutnosti – ena največjih sodobnih francoskih uspešnic. Zgodba o izgubljeni in počasi ponovno pridobljeni ljubezni se dogaja v urbanem, pisarniškem okolju med običajnimi ljudmi; V istoimenskem ganljivem filmu je zaigrala Audrey Tattou.

Odrasli oddelek Biografija
Župančič, Ani: Spomini na Otona
 Forma 7, 2019

Ani Župančič o svojem možu Otonu. 11. junija 2019 je minilo 70 let od smrti slovenskega pesnika, dramatika, prevajalca, esejista Otona Župančiča, enega od štirih predstavnikov slovenske moderne. Spomine na pesnika, ki jih je v zvezke zapisovala Otonova žena Ani Župančič (rojena Kessler), je uredila vnukinja Alenka Župančič ter jih izdala v pričujoči knjigi. Ani Kessler, hči sodnega svetnika iz Novega mesta, inteligentna, izobražena ženska, je že kot deklica oboževala poezijo Otona Župančiča. Leta 1911 je Ivan Cankar Kesslerjeve seznanil s pesnikom. Ani in trinajst let starejši Oton sta se poročila dve leti kasneje. To je le nekaj zanimivosti iz biografske pripovedi, kjer je pesnikovo življenje in ustvarjanje opisano skozi oči skrbne, ljubeče žene, obenem pa delo predstavlja tudi verodostojen vpogled v prelomne zgodovinske dogodke tiste dobe. Knjiga je opremljena s fotografijami iz družinskega albuma ter komentarji in spremno besedo.

Viri: www.emka.si, www.bukla.si,
www.dobreknjige.si.

V knjižnici si lahko izposodite tudi bralnik inkBOOK Prime, prilagojen uporabi v Biblosu.

VABILO K SODELOVANJU PRI PROJEKTU KNJIŽNA POLIČKA NA DELOVNEM MESTU

Branje predstavlja pot do informacij in znanja, poleg tega pa je pomembno za osebnostno rast ter boljše razumevanje sebe in sveta okoli nas. Ob hitrem življenjskem ritmu na prednosti branja vse bolj pozabljamo, zato v Mestni knjižnici Ljubljana pripravljamo projekt Knjižna polička na delovnem mestu, ki je namenjen gospodarskim organizacijam.

Projekt bo potekal v Nacionalnem mesecu skupnega branja, to je septembra. V tem času bomo podjetjem ponudili v uporabo knjižno gradivo, ki bo na voljo zaposlenim na delovnem mestu. Ti ga bodo lahko odnesli domov in ga v miru prebrali.

Vsem podjetjem, ki se boste odločili za sodelovanje pri projektu, bomo podarili enoletno članarino za pravne osebe v vrednosti 30,00 evr, tako da bodo lahko uporabljali knjižnične storitve tudi po končanem projektu.

Podjetja vljudno vabimo, da se nam pridružijo na poti branja.

.....
 Za kakršnakoli vprašanja in prijave smo vam vedno na voljo na e-naslovu knjizna.policka@mklj.si ali na telefonski številki **051 325 914** oziroma **01 308 57 09**.
 .....

SLIKARSKA RAZSTAVA POMLAD OBARVA NARAVO

Zdenka Zabukovec

Muhasto aprilsko vreme nam kot že večkrat tudi letos ni bilo naklonjeno, zato smo morali prireditev Praznovanje pomladi odpovedati. Toda na povabilo našega Društva za ohranjanje dediščine se je nekaj članic in članov Društva likovnikov Ljubljana in lokalnih ljubiteljskih slikarjev na določen dan vseeno zbralo na Gradežu.

Skupno je bilo na kolonijo prijavljenih 12 slikarjev iz društva in 12 domačinov, čeprav jih je na koncu (tudi zaradi vremena) sodelovalo manj. Namesto v naravi so se greti v zakurjeni sušilnici ter platno in čopiče zamenjali za fotoaparate in skicirke, da so poskali vaške motive, ki so jih potem doma umetniško obdelali.

Njihove slike so bile od 13. do 20. maja razstavljene v Domu krajanov Turjak, poleg teh pa še nekaj del učencev Osnovne šole Turjak, ki so upodobili motive iz narave.

Predsednik našega društva, Lojze Senčar, je na odprtju razstave pozdravil navzoče likovnike, obiskovalce ter nastopajoče. Posebej se je zahvalil vodji najmlajših vaških vokalistov Krheljčkov Petri Jakob Merljak, saj so spodbudni znak, da se bo naše društvo morda v bodoče vendarle pomladilo. Pozval je navzoče, naj sorodnike, prijatelje znance in druge obvestijo o razstavi ter naj okoliški starši pripeljejo dodatne mlade pevke in pevce v otroški zborček.

Poudaril je še, da se ob tednu prostovoljstva zahvaljuje tudi vsem vaščanom

in vaščankam, ki k skupnosti prispevajo s svojim prostovoljnim delom.

Prisrčni Krheljčki so ob kitariski spremljavi Mihe Merljaka navdušili s pesmicama *Ko si srečen* in *Ob bistrem potočku je mlin*. Osnovnošolci so deklamirali, peli in tudi zaplesali, med drugim smo slišali pesmico *Sam Nika Grafenauerja* o *Pedenjpedu* in zabavno *Mleko Andreja Rozmana Roze*.

Poleg našega predsednika je obiskovalcem nekaj besed namenil Dušan Sadar, predsednik Društva likovnikov Ljubljana. Poudaril je, da že več let prihajajo k nam, ker jih navdušujejo prijazni ljudje in lepa vasica, obenem je izrazil prepričanje, da ga glede na Krheljčke ne skrbi za podmladek v našem društvu, da bomo lahko še naprej nadaljevati svoje poslanstvo – ohranjali dediščino.

Po uradnem odprtju razstave, na katerem je bilo toliko obiskovalcev, da jih je kar nekaj moralo (o)stati v predverju, smo se posladkali z dobrotami, ki so jih pripravile članice društva, ter poklepetali v neformalnem druženju.

MAJSKA LIKOVNA RAZSTAVA NA TRUBARJEVINI

Helena Grebenc Gruden / foto: Martin Gruden

V galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji sta pod naslovom Ohranjanje kulturne dediščine na najin način v maju svoja dela predstavili slikarki Alenka Klemenčič in Erika Železnik.

Veseli smo, da se za samostojne razstave odločajo umetnice in umetniki, ki se običajno udeležujejo letnega skupinskega srečanja likovnikov Trubarjevi kraji na Rašici. Tako lahko bolje spoznamo njihove življenjske zgodbe, njihov pogled na svet in umetniško moč.

Za skupno predstavitev sta se avtorici tokrat odločili, ker sta stanovski kolegici in prijateljici, se radi družita, se radostita življenja in sodelujeta pri raznih dogodkih. Obe menita, da naj se vsi slabi in neprijetni trenutki pozabijo ter v življenju štejejo samo še lepe in vesele stvari.

Čprav sta zelo različni, imata vseeno nekaj skupnih imenovalcev. Alenka je prišla v Ljubljano iz Maribora, Erika iz Rogatca in večji del življenja sta bili Ljubljančanki. Srečali sta dobre mentorje in likovne pedagoge. Obe sta začeli umetniško pot s slikanjem krajine in še danes je narava njun največji navdih. Pridno ustvarjata in se udeležujeta mnogih likovnih delavnic, slikarskih srečanj in kolonij ter humanitarnih akcij. Razlika je samo v tem, da se je vse to Eriki dogajalo prej

in dalj časa kot Alenki. Erika je z dolgotrajnim ustvarjanjem oblikovala svoj pogled na svet, svoj stil. Ker je dobra organizatorica, je bila kot predsednica zelo aktivna v Društvu likovnih umetnikov Slovenije. Sedaj je predsednica Društva likovnikov v UKC Ljubljana.

Že pogled po razstavi je povedal, katero delo je ustvarila Erika. Za nastanek razstavljenih slik sta jo navdihnili Ljubljana in Kras. Za njeno umetnost je značilen toplo-hladen barvni kontrast s silovitimi, zvočnimi in odločnimi barvami prve triade. Oblike je običajno poenostavljala, poteze pa so bile vedno odločne in temperamentne. S temi elementi je ustvarila ekspresivno občutenje motiva, zadnje čase pa dela postajajo čedalje bolj abstraktna in še kakovostnejša. To dokazujejo mnoge odmevne nagrade, predstavitve. Najpomembnejša je bila verjetno tista v Slovenski hiši v Bruslju.

Enotni formati, izborna motivika, barvna pestrost in permanentni stil dajejo njenemu slikarstvu svojevrstno prepoznavnost in velik osebni pečat.

Alenka je že značajsko čisto drugačna. Je dinamična in ne mara ustaljenih umetniških poti. Njena umetnost je eno samo iskanje in eksperimentiranje. Poleg tihožitij in vedut rada išče vtise in raziskuje skrivnosti nezavednega v motivih narave. Slike, ki so bile razstavljene, so realistični pogledi s sprehodov po slovenski deželi in tudi abstraktni prikaz aktualno angažiranih dogodkov.

Mladostno sveža in vesela dela kažejo njen poseben odnos do risbe in razigrane barve, ki je običajno dominantna nosilka njenega sporočila. Običajno slika v akrilu na platno, čeprav vedno preizkuša tudi nove načine in metode izražanja. Z lopatico doseže močan nanos barve in tako dobi značilen reliefni vtis. Od tod tudi njen vzdevek Alenka – Lopatka.

Njena dela so bila čuteč, spontan in enkratni eksperiment likovne estetike.

Lep umetniški večer so obogatile in zaključile učenke Glasbene šole Ribnica z oddelka Velike Lašče.

Mala Vida Novina je bila ob spremljavi Teje Merhar odlična na violini, trio PIK v sestavi Eva Pečnik, Eva Ivanc in Špela Kokošinek pod mentorstvom Iva Vlašiča pa je ob velikem aplavzu moral prvič, odkar vodim otvoritvene slovesnosti, skladbo ponovno zaigrati. Iskrene čestitke Alenki, Eriki in mladim glasbenicam!

SPREHOD PO PIRANU IN KOPANJE V STRUNJANU

Helena Grebenc Gruden
/ foto: Martin Gruden

Znano je, da lahko vse najdemo na internetu, ampak mnogi naši člani iz različnih vzrokov tega ne uporabljajo. Mnogi, kar večina je tudi takih, ki ne morejo zakleniti stanovanja, hiše, hleva, in kar malo skočiti tako za zabavo na morje.

Zato je bil izlet za uvod v poletje planiran. Za en dan smo se odpravili na morje. Kljub temu da slovensko obalo vsi že kar dobro poznamo, smo ostali zvesti naši deželi. Iz deževnih Velikih Lašč smo v sončnem Piranu in Strunjanu resnično uživali. Po Piranu, simpatičnem in tipično morskem mestecu nas je popeljala lokalna vodička in nam pokazala tiste skrite koticke, ki jih sami običajno ne obiščemo. Tudi zgodovino in umetnostne lepote vedno izpustimo, saj raje posedamo na kavici ob obali. Tokrat pa je bil poudarek ravno na tistem prvem.

Pridružili smo se utripu turističnega vtisa in skupinam tujih gostov, spoznavali lepote preteklega, polpreteklega in sedanjega časa. Kljub predsezonskemu obdobju je bil Piran že poln obiskovalcev. Na tej strani hriba je bilo živahno, polno turistične ponudbe in direndaja ... To so bile ene vrste razglednice.

Tja čez hrib, čez Beli križ pa je bil čisto drugi svet. V Strunjanu je vladal mir, soline so se leno sončile in senčni naravni park je nudil zdraviliškim gostom zaslužen počitek. In tu je bil naš drugi poletni turistični trenutek. Nekateri so uživali v kohanju v bazenu, drugi so se sončkali na obali, tretji smo se sprehodili do Strunjanskega križa. Moram omeniti, da je bil med pohodniki tudi naš najstarejši udeleženelec, zato vse čestitke gospodu Pirmanu, ki je brez težav premagal strmino. Naš trud je bil poplačan z lepim razgledom na brezmejno morje in prevzemal nas je daljave nemir. In potem pogledi na realen Tržaški zaliv na eni strani in na Strunjanski zaliv s Piransko cerkvijo v daljavi na drugi. Najlepši pa je bil 80 m visok strunjanski klif, edini in največji na Jadranski obali, ki se je dvigal pred nami nad Mesečevim zalivom. Ta del našega morja je edinstven. Mogoče zato, ker je težko dostopen, je del parka in je v svoji divjini prvinsko opojen. Po počitku smo se vračali mimo malega botaničnega vrta, poiskali hlad in senco v cerkvi Marijinega prikazovanja iz 13. stoletja.

In ... nastala je druga vrsta razglednic.

Ko smo se zbrali vsak s svojega konca, pa nazaj v deževne Lašče.

MEDOBČINSKO SREČANJE PODEŽELSKIH ŽENA

Zdenka Škrabec

Članice Društva podeželskih žena Velike Lašče smo v maju 2019 v Okrepčevalnici Škrabec v Robu organizirale medobčinsko društveno srečanje, katerega namen je bil spoznavanje in predstavitev tradicionalnih dobrot posamezne občine. Srečanje je bilo organizirano v obliki delavnice, ki se je je udeležilo 36 članic iz treh društev. Vsako društvo je spekle svoj izdelek; in sicer Društvo podeželskih žena Kočevje je pripravilo kočevsko pobolico, Društvo podeželskih žena Ribnica je pripravilo ribniško povanco, članice Društva podeželskih žena Velike Lašče pa smo poskrbele za velikolaške štangele.

Vse pripravljene dobrote smo po končanem delu preizkusile in ugotovile, da so nekaj posebnega in jih je vredno še kdaj pripraviti. Zagotovo bomo na naslednjem srečanju pripravile še več tradicionalnih jedi, ki jih v nobenem kraju ne zmanjka in za katere se tudi mladi vedno bolj zanimajo ter iščejo stare, morda nekatere že skoraj pozabljene recepte.

Z medobčinskimi srečanji bomo nadaljevale in jih morebiti razširile še na druge sosednje občine, saj so taka srečanja dobrodošla in vredna udeležbe ne le zaradi pokušanja vseh dobrot, pač pa tudi zaradi izmenjave izkušenj in druženja.

SREČANJE GRADIŠČ V OBČINI ŠKOFLJICA

Dragica Heric

Od leta 2000 vsako leto eno izmed Gradišč priredi srečanje, ki so ga poimenovali Srečanje Gradišč Slovenije. 19. srečanje slovenskih Gradiščanov je bilo na Gradišču pri Škofljici, ki smo se ga udeležili tudi Gradiščani pri Robu, Občine Velike Lašče.

Iz Gradišča pri Robu smo se srečanja udeležile štiri vaščanke. Številčno udeležba ni bila velika, a glede na to, da v Gradišču pri Robu skupaj živi trinajst prebivalcev, je to zadovoljiva udeležba. Ponosne smo bile, da je bilo med zbranimi tudi naše Gradišče in da smo lahko v kratki predstavitvi predstavile svoja kraj in občino, za kar se je opogumila Irena Javornik. Zahvala za dostojno predstavitev s promocijskim materialom, zastavicami in darilom gre Občini Velike Lašče.

Sicer se je tako kot običajno zbralo veliko Gradišč iz vse Slovenije, skupaj okrog 600 Gradiščanov. Slišalo se je več različnih narečij, kar pa ni bila ovira za prijetno druženje. Velika pohvala gre organizatorjem, predvsem vaščanom Gradišča in predsedniku krajevne skupnosti Milanu Richterju ter Občini Škofljica za odlično organiziran dogodek. Že ob prihodu na kraj dogajanja so domačini zelo prijazno sprejemali goste, ki so prejeli tudi majhno darilce v spomin na srečanje. Predsednik vaške skupnosti Gradišče Občine Škofljica Milan Richter in župan Občine Škofljica Ivan Jordan sta zbrane v kratkih nagovorih pozdravila, v kulturnem programu pa so nastopili učenci OŠ Škofljica, Čotove pevke, člani KUD Škofljica in baronica Marija Luiza iz gradu Lisičje. Sledila je protokolarna izmenjava daril in že omenjena predstavitev vsakega Gradišča, ki smo jo izvedli tudi vaščani iz Gradišča Občine Velike Lašče. Na povabilo župana Občine Škofljica Ivana Jordana so se srečanja udeležile tudi tri županje, in sicer Saša Likavec Svetelšek iz Občine Hrpelje Kozina, dr. Vlasta Krmelj iz Občine Selnica ob Dravi in Alenka Štruel Dovgan iz Občine Divača.

**Naslednje srečanje
Gradiščanov bo čez leto dni
v Gradišču pri Lukovici.**

*Za ohranjanje kulturne in
naravne dediščine našega okolja
lahko največ postorimo krajani sami.*

Zato vabimo prostovoljce pridnih rok
in dobrih misli, da priskočijo na pomoč
pri več sobotnih prostovoljskih akcijah
v naslednjih mesecih:

ČIŠČENJE INVAZIVNIH TUJERODNIH RASTLIN PO MIŠJI DOLINI – LOKACIJI MARINČKI IN KNEJ

Akcije bodo potekale pred cvetenjem
kanadske in orjaške zlate rozge:
29. junija – Marinčki, od 8. do 15. ure
6. julija – Knej, od 8. do 15. ure
ter še dve soboti v septembru
(predvidoma 21. 9. in 28. 9.)
(Mala barja – Marja)

ČIŠČENJE ZARASTI OB RIMSKEM ZAPORNEM ZIDU CLAUSTRA V KOBILJEM CURKU

v soboto, 14. septembra,
od 9. do 12. ure (Claustra +)

**Za opremo, orodje in
malico bo poskrbljeno.
Dobrodošel je prav vsak!**

Več informacij in prijave:
Zavod PARNAS, 041 833 456
info@zavod-parнас.org

PETI INU OBSTATI
PRVI FESTIVAL
TAKE INU DRUGAČNE AUSTIKE
RAŠČA '19

PERO LOVŠIN
+ŠPANSKI BORCI

Rihard Zadravec Riki
Aljaž Hrastar
Po drugi strani
Franci Rotar

Poezija Laure Husar
delavnica:
pop poezija
z Elzo Budau

PESTRA PONUDBA
DOMAČE HRANE IN PIJANJE

5.7.2019

NA TRUBARJEVI DOMAČIJI OD 17. URE DALJE
VSTOP PROST

KUD STRELA

Prostovoljno gasilsko društvo Rob
vas v soboto, 13. julija 2019,
vabi na

VELIKO VRTNO VESELICO Z ZANIMIVIM SREČELOVOM.

Zabaval vas bo

ANSAMBEL NOVI SPOMINI,

za vse drugo pa bodo poskrbeli robarski gasilci.

Veselica bo pod šotorom,
zato naj vas morebitno slabo vreme ne ustavi.
VABLJENI!

PETI INU OBSTATI VABILO K SODELOVANJU

V kulturno-umetniškem društvu Strela smo se odločili, da na Trubarjevi domačiji na Rašici organiziramo zabaven, koristen in raznolik festival z naslovom Peti inu obstati. Namen tega prvega festivala rock in folk akustike je poživitev kulturnega dogajanja na območju od Turjaka do Kolpe, hkrati pa naj bi pripomogel pri ohranjanju in spodbujanju avtorskega ustvarjanja v slovenskem jeziku.

Festival bo predstavil uveljavljene in manj uveljavljene glasbene izvajalce ter skupine različnih žanrov, ki bodo z akustičnimi nastopi v slovenskem jeziku predstavili svoja najboljša dela. Za nekatere nastopajoče bodo potekali lokalni predizbori, na katere bodo vabljeni neveljavljeni ustvarjalci.

Poslanstvo festivala želimo uresničiti z različnimi dejavnostmi, ki presegajo klasično koncertno druženje. K sodelovanju smo tako pritegnili znane slovenske tekstopisce, med njimi legendarno Elzo Budau, ki bo na delavnici iz prve roke delila svoje izkušnje pisanja pesmi.

Na festivalu bodo predstavljene tudi manjše neodvisne knjižne in glasbene založbe ter njihovi avtorji, razstavljeni pa bodo tudi umetniški izdelki lokalnih ustvarjalcev, saj je namen v ta projekt vključiti kar največje število ustvarjalcev iz okolice. Poskrbljeno bo tudi za domačo gostinsko ponudbo z različnimi lokalnimi specialitetami.

Zavedamo se, da je za tak projekt potrebna širša podpora. Občina Velike Lašče je projekt že podprla in bo v njem tudi aktivno sodelovala. Pridružili se mu bodo tudi mladi glasbeniki iz te občine, ki se že zavedajo, da kot narod lahko obstanemo le, če bomo tudi peli v slovenskem jeziku.

Festival naj bi postal stalnica v slovenskem kulturnem prostoru in tako na svojevrsten način nadaljeval tradicijo vseh velikanov slovenske kulture, ki so se rodili v teh krajih, zato vas vabimo, da ste del te zgodbe od samega začetka tudi vi.

 **KUD
STRELA**

DELOVNA PRAKSA

V ŠVICI

Lara Petrič

»Znanje je zaklad,
ki venomer spremlja
svojega lastnika.«

Kitajski pregovor

V želji po nabiranju novih znanj in izkušenj sem se po zaključenem študiju splošne medicine v Ljubljani odpravila na prakso v Švico, v glavno mesto Bern.

V aprilu in maju sem na otroški kliniki Inselspital opravila tri tedenske izmenjave z različnih področij pediatrije. Začela sem na oddelku za prezgodaj rojene novorojenčke, nadaljevala na oddelku za bolezni ledvic in zaključila na oddelku za prirojene bolezni srca. Poleg rednega dela sem se trikrat na teden udeležila izobraževanj za zaposlene zdravstvene delavce. Dodatno izpopolnjevanje in učenje zdravnikov je bilo organizirano tudi znotraj posameznih oddelkov.

Delo je potekalo tekoče. Na hodnikih ni bilo opaziti gneče čakajočih pacientov. Vsak pacient se je moral pred prihodom na kliniko najaviti preko telefona – tudi na urgenco, če le ni bil v življenjski nevarnosti. Vse to z namenom boljše organizacije in razporeditve dela. Na kliniki je najbolj izstopal strokoven in prijazen odnos vseh zaposlenih do pacientov in prijateljsko vzdušje, ki je vladalo med zaposlenimi.

V dveh mesecih zagotovo nisem spoznala švicarskega sistema v celoti, vendar občutki, ki me po tej izkušnji spremljajo, so, da je to država z visoko stopnjo kulturnosti, strpnosti do različnih narodnosti in etničnih skupin ter organiziranim načinom delovanja na različnih področjih družbe.

To je bil velik doprinos k mojemu izobraževanju in izgrajevanju za bodoči poklic ter življenje nasploh. Vendar zgolj z lastnimi prizadevanji ta praksa ne bi bila mogoča.

S pomočjo Irene Indihar in Jožeta Stritarja iz društva Kulturni most Lützelflüh – Velike Lašče sem za posredovanje svoje želje po opravljanju strokovnega usposabljanja zaprosila gospoda Milana Greinerja, naši občini dobro znanega prijatelja, Slovenca, ki živi v Švici. Leta 2015 je postal častni občan Velikih Lašč za vztrajno povezovanje in medsebojno spoznavanje obeh narodov – Slovencev in Švicarjev. Osebnostno se je zavzel zame in me priporočil vodstvu klinike, da je moja prošnja odobrilo in me sprejelo. Še več, družina Greiner iz Oberdiessbacha mi je med prakso velikodušno omogočila bivanje v svojem domu.

Sama sem bila pred leti s Simfoničnim orkestrom Glasbene šole Ribnica na gostovanju v Švici, kjer sem bila deležna prijaznega gostoljubja družine iz društva Kulturbrücke Velike Lašče – Lützelflüh. Že takrat sem spoznala, kako lepo je imeti prijatelje tudi izven meja svoje domovine. Z družino smo zato z veseljem gostili švicarske goste ob njihovem obisku v Velikih Laščah.

Zavedam se, da je bil moj odhod v Švico mogoč prav zaradi pristnih prijateljskih vezi, ki so se stkale že prej in ki so jih člani društva Kulturni most Lützelflüh – Velike Lašče vsa ta leta zavzeto in požrtvovalno gojili. Zato se jim najlepše zahvaljujem, kajti njihovo delo, odprtost in dobrota je obrodila mnogo kateri sad, med drugim omenjeno prakso, ki je bila zame neprecenljiva izkušnja. Hvala.

Žitna pripoved

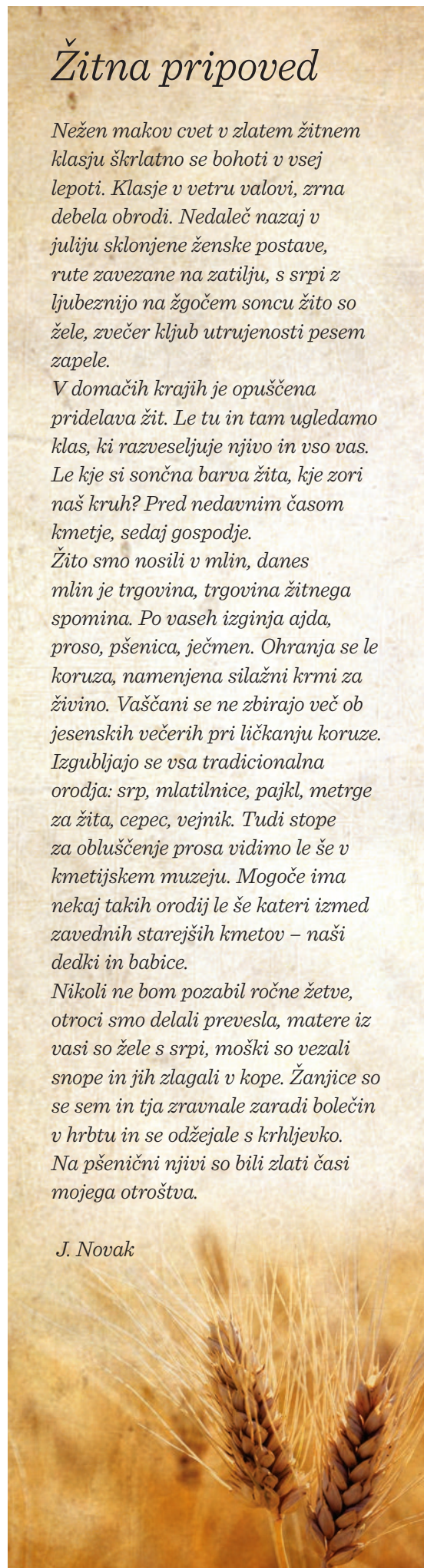
Nežen makov cvet v zlatem žitnem
klasju škrlatno se bohota v vsej
lepoti. Klasje v vetru valovi, zrna
debela obrodi. Nedaleč nazaj v
juliju sklonjene ženske postave,
rute zavezane na zatilju, s srpi z
ljubeznijo na žgočem soncu žito so
žele, zvečer kljub utrujenosti pesem
zapele.

V domačih krajih je opuščena
pridelava žit. Le tu in tam ugledamo
klas, ki razveseljuje njivo in vso vas.
Le kje si sončna barva žita, kje zori
naš kruh? Pred nedavnim časom
kmetje, sedaj gospodje.

Žito smo nosili v mlin, danes
mlin je trgovina, trgovina žitnega
spomina. Po vaseh izginja ajda,
proso, pšenica, ječmen. Ohranja se le
koruza, namenjena silažni krmu za
živino. Vaščani se ne zbirajo več ob
jesenskih večerih pri ličkanju koruze.
Izgubljajo se vsa tradicionalna
orodja: srp, mlatilnice, pajkl, metrge
za žita, cepec, vejnik. Tudi stope
za obluščanje prosa vidimo le še v
kmetijskem muzeju. Mogoče ima
nekaj takih orodij le še kateri izmed
zavednih starejših kmetov – naši
dedki in babice.

Nikoli ne bom pozabil ročne žetve,
otroci smo delali prevesla, matere iz
vasi so žele s srpi, moški so vezali
snope in jih zlagali v kope. Žanjice so
se sem in tja zravnale zaradi bolečin
v hrbtu in se odžejale s krhljevko.
Na pšenični njivi so bili zlati časi
mojega otroštva.

J. Novak

KULINARIČNI SPREHODI, DELAVNICE IN FESTIVALI – POTENCIAL ALI COKLA VELIKOLAŠKEGA TURIZMA

Metka Starič, Zavod Parnas

Kulinarične delavnice, festivali in sprehodi (food ture) so trije inovativni turistični produkti, ki jih razvijamo v čezmejnem programu Interreg V-A Slovenija–Hrvaška skozi evropski projekt Uživam tradicijo. Središče teh aktivnosti je v sodelovanju z Občino Velike Lašče na Trubarjevi domačiji.

Ta skozi zgodbo božičnega kruha poprtnika pa tudi z ostalo kulinarično dediščino postaja prepoznaven del kulinarične transverzale od Panonije do Jadrana. Bliža se namreč leto 2021, ko Slovenija prevzema častni naziv Evropske gastronomske destinacije.

Kulinarične delavnice so sedaj že dobro utečene in preizkušene na različnih ciljnih skupinah – turističnih delavcih, nosilcih dediščine, gospodinjah, srednješolcih idr. Gradimo jih kot kulinarična doživetja z aktivnim sodelovanjem obiskovalcev. Čeprav prostori na Trubarjevi domačiji niso ravno prilagojeni kulinaričnim delavnicam, nam s pravo mero predpriprav in dobro interpretacijo uspeva navdušiti tudi zahtevnejše obiskovalce, kot so npr. profesionalni turistični vodniki. Ravno ti so nam tudi pregnali dvome o izvajanju kulinaričnih delavnic skozi vse leto, poleti tudi v učilnici na prostem.

Del aktivnosti Uživam tradicijo smo povezali s srečanjem slikarjev na Trubarjevi domačiji v organizaciji KUD-a Primož Trubar. Ti so letos ustvarjali na temo Natura 2000, zato smo jih najprej povabili na tematski sprehod po mokriščih Mišje doline, potem pa na kulinarično delavnico v Robu. Z mojstrico peke Milko Debeljak in njeno pomočnico Ivo Jakič so pekli kruhove ptičke in iz njih pripravili prigrizke: za pridih narave drobnjak, skuta in sveži sir kot poseben potencial velikolaške ponudbe, tudi jelenova salama in metin sok z bezgom sta požela odobravanje. Slikarje smo na koncu predali odlični navezi dveh velikolaških ponudnikov, ki sta jim pripravila edinstveno kulinarično doživetje – pod kozolcem.

Trubarjeva domačija je dobro izhodišče tudi za kulinarične sprehode. Ima dovolj veliko

parkirišče in urejeno infrastrukturo, veliko zelenih površin, dovolj zgodaj odprt lokal za jutranjo kavo, zagotavlja lastno ponudbo vsebin (vodeni ogledi, likovne razstave in muzejske postavitve, občasne spremljevalne dejavnosti).

Sredi gozda zorjena govedina in šparglji – Kmetijska zadruga Velike Lašče

Za izvedbo kulinaričnega sprehoda je seveda potrebna večja mera organizacije, na kakovost vpliva več dejavnikov. Izkušnje prvih dveh Parnasovih sprehodov so spodbudne, obiskovalci navdušeni, dosegli smo lep odziv in medijsko pozornost in se celo medobčinsko povezali. Zahvala vsem, ki ste vložili svoj trud, znanje in dobro voljo ter skupaj s Parnasom orali ledino: Trubarjevi domačiji – Občini Velike Lašče, Društvu za ohranjanje dediščine, Milki Debeljak, Nastji Debeljak in Juretu Stariču, Piceriji Adam (Adamič Trade, d. o. o.) v Ponikvah, Turističnemu društvu Dobropolje, Kmetijski zadrugi Velike Lašče – Petru Indiharju, Francu Novaku in Jakobu Indiharju, Lili Mahne in zavodu Area Gea, Čebelarskemu društvu Velike Lašče in Čebelarstvu Gačnik, Stanki Hren (Villa Cereja, d. o. o.), Tanji Gruden in Tinetu Stariču za vlogo redarjev, snemalcu Niku Hrenu ter lokalnima vodnikoma Jožetu Stariču in Ediju Zgoncu. Za podporo hvala še Marku Trupkoviču, predstavniku projektne partnerja Park prirode Žumberak-Samoborsko gorje,

dobropoljskemu županu Igorju Ahačevčiču in velikolaškemu podžupanu Matjažu Hočvarju.

Zgoraj našeta skupina se bo širila, saj dediščinsko skupnost sestavljamo vsi, ki vidimo potencial v kulinarični dediščini tega okolja. Poleg zainteresiranih gostincev z inovativno kulinarično ponudbo društva prepričajo z znanjem, dobro voljo, trajnostnimi pristopi. Lepo priložnost za vključevanje imajo kmetije z lokalnimi proizvodi iz osnovne ali dopolnilne dejavnosti. Ker pa je turizem gospodarska panoga, tovrstno početje zahteva povsem poslovne prijeme, dober marketing in medijsko podporo. Pomembno je, da je vsak od ponudnikov ustrezno registriran in v celoti prevzema odgovornost za svoj del ponudbe. Z lokalnim vodenjem opremljen kulinarični sprehod po uhojenih poteh v ne prevelikih skupinah z zanimivo interpretacijo kulinarične dediščine v naravi ali pri gostincih je torej preverjen recept za uspeh. Pogoji pa je, da se vsi sodelujoči podpirajo in razvijejo skupno zgodbo.

Največji zalogaj za velikolaško okolje predstavljajo kulinarični festivali. Kar lepa skupina članov naše dediščinske skupnosti je skozi projekt že obiskala (in večkrat na njih tudi sodelovala) par odmevnih kulinaričnih festivalov na Hrvaškem, kot so Štruklijada, Babičini kolači, Ribarska fešta, Tisočletja kulinarike idr. Po načelu – Kopiram, ne kopiram – smo s par dobrimi rešitvami že osvežili lastne dogodke in učinek je bil takojšen. Za izvedbo festivala s tisoč in več obiskovalci pa bo vsekakor potrebna široka podpora – občin, razvojnih institucij, turističnih organizacij in ponudnikov, kulturnih ustanov, TIC-ev, medijev idr. Obvezno bo pravočasno načrtovanje,

povezovanje, odmevni marketinški prijem pa tudi ogromno finančnih virov. Predstavlja lahko velik izziv za novo projektno skupino na občini, je pa na mestu vprašanje, ali si v Laščah kot organizatorji in kot obiskovalci sploh želimo festivalskega dogajanja.

Pod drobnogledom blagovne znamke Uživam tradicijo je Praznik suhega sadja na Gradežu. Vsako leto uvedejo nove vsebine in povečujejo število zadovoljnih obiskovalcev. Njihova vaška iniciativa je bila izbrana kot primer dobre prakse interpretacije dediščine ter bila predstavljena na nedavni mednarodni konferenci evropske mreže za interpretacijo dediščine Interpret Europe v Sarajevu. Čestitke!

Drugi festival, ki ga spremljamo, je Festival božičnega kruha, ki je preteklo sezono postal čezmejni in povezoval 38 dogodkov različnih nosilcev dediščine po Sloveniji in na Hrvaškem. Pa vendarle v sami srčiki festivala, Velikih Laščah in Dobrepolju, kjer je ta dediščina najbolj živa in najmočnejše ohranjena, božični kruh pa tudi najlepše okrašen – kot skupnost (še) ne vidimo njegovega turističnega potenciala.

Krpanu so obljubljali krače, pojedli smo jih pa mi – Villa Cereja

OBISKALI SO NAS EVROPOHODNIKI

Metka Starič

Letos praznujemo 50 let Evropske popotniške zveze ERA, ki simbolično povezuje vse evropohodnike. Po velikolaški občini potekata kar dve evropski pešpoti, E6 in E7, ki se križata v Predgozdu, majhnem zaselku Sela pri Robu na planoti Rute. Za markiranje in dobro vidne oznake skrbi Planinsko društvo Velike Lašče, akcije pa koordinira Zavod za gozdove – KE Velike Lašče.

Skupina evropohodnikov je Krvavo Peč z izanske smeri dosegla v petek, 24. 5. 2019, okrog 13. ure. Domačini in predstavniki več velikolaških društev in organizacij so jih s pesmijo in kulinaricnimi dobrotami, ki so jih pripravile Parnasove prostovoljke, pričakali pred novo urejeno vaško knjižnico. V imenu vasi in občine je pohodnike pozdravil občinski svetnik Srečko Knafelc. Med pohodniki z različnih koncev Slovenije je bil tudi slovenski predstavnik Evropske popotniške zveze ERA, Uroš Vidovič. Ko so se okrepčali, je o pomenu pohodništva spregovoril Jože Prah, predsednik Komisije za evropske pešpoti, Miran Perhaj je pohodnike pozdravil v imenu Planinskega društva Velike Lašče, ki že vsa leta skrbi, da so poti dobro označene in prehodne, Metka Starič pa je predstavila priložnostno razstavo o Trubarjevih krovaških malarjih, ki so poslikali tudi cerkev v Krvavi Peči.

Domačini so nato evropohodnike pospremili skozi vas, mimo krvavskih pečin do Cerkev Sv. Lenarta, kjer so prisluhnili razlagi ključarke Meri Cimperman, nato pa se po E7 napotili do Predgozda. Tam so jih pričakali člani Društva za ohranjanje dediščine s krh-

ljevko, suhim sadjem in pravkar ocvrtimi miškami, Boris Zore je predstavil aktivnosti društva z Gradeža, v posebni učni uri o klineh pa sta jih nasmejali klinčarici Slava Petrič in Franja Sedej. Ob obeležju E6 in E7 je Jože Prah opozoril na pomen povezovanja, pohvalil skrb za leseno obeležje stičišča E6 in E7 ter napovedal še novo streho. Poudaril je, da je letos več kot 100 pohodnikov v celoti prehodilo slovenski del ene od evropskih pešpoti in da število pohodnikov narašča.

V Predgozdu lahko pohodniki prenočijo v bližnjem bivaku, za katerega skrbijo prijazni sosede, družina Kraševc. Od pohodnikov je bilo slišati več pohval, da jim prijazno omogočijo tudi uporabo kopalnice, ki je bivač nima. Še kratek ovinek do rimskega zapornega zidu v Selu pri Robu, nato pa so pohodniki svojo pot nadaljevali proti Zavrhu v Občini Bloke. Naslednji dan je bila pri Bloškem jezeru osrednja slovesnost, s katero so obeležili tudi Teden gozdov. Po zaslugi novinarja Milana Glavonjića je dogodek odmeval v več medijih.

Dogodek je podprla Občina Velike Lašče in s tem izkazala podporo in priznanje Komisiji za evropske pešpoti, v kateri svoje poslanstvo združujejo kar štiri velike organizacije: Turistična zveza Slovenije, Planinska zveza Slovenije, Zavod za gozdove in Zveza gozdarskih društev. Evropohodniki pa so bili navdušeni nad pozornostjo, ki so jim jo namenili Velikolaščani, ter povedali, da so tako prisrčnega sprejema deležni le redkokje.

ŠUKARJI V KRVAVI PEČI

Srečo Knafelc

Lojzov teater je s prvo letošnjo prireditvijo segel visoko, gostil je namreč priznana domačo skupino Šukar, ki je v tem naravnem ambientu v soboto, 15. junija, navdušila prisotne z glasbo, polno čustev in temperamenta. V pogovoru med dvema deloma koncerta je povedal Igor Misdaris, prva violina ansambla, marsikatero zanimivost, povezano z delovanjem 30 let starega ansambla.

Prireditev je bila tudi preizkušnja za ekipo, ki je pripravila prizorišče, kot tudi za ponudnike kulinarčne ponudbe. Naj izpostavim dobrote, ki so jih pripravile: Lili Mahne; kruh in pogačo, Zdenka Škrabec; krljeverko iz suhega sadja iz Gradeža ter značilno jed hribovcev – kavlo, na prototipu učinkovite premične naprave za pečenje pa sta odlične klobase ponudila Danijela in Željo Đukas z Blok. Zelo opazna in pohvaljena je bila tudi promocijska ponudba domačega piva Jožeta Peterlina iz Dolščakov. Vse skupaj dokazuje, da se ponudniki na raznih področjih znajo dogovoriti in uspešno predstaviti, kar je dober obet za nadaljnje delo na področju turizma in družabnih dogodkov. Odzivi na dogodek so bili po vrsti odlični in ga. Mateja Hren, organizatorka prireditve, je bila zadovoljna, saj je njeno načelo priprava prijaznih, butičnih, ekološko naravnanih dogodkov brez odpadkov.

Pa še nekaj o samem ansamblu Šukar. To je slovenska tamburaška zasedba, glasbena skupina, ki igra pretežno romsko glasbo, predvsem tisto, ki izvira iz vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Skupina je nastala v letu 1990, šteje pet članov (občasno se jim pridruži tudi bobnar), ki na svoje nastope velikokrat povabi različne glasbenike iz Slovenije in tujine. Šukar je prva slovenska zasedba, ki je z romsko glasbo seznanjala domačo javnost in melodije s svojim nastopi sočasno širila tudi zunaj meja Slovenije. V letu 2001 jih je pot zanesla najdlje, in sicer na gostovanje na Japonsko. Šukarjem je preigravanje romske glasbe v veselje, strast in način za izražanje najglobljih čustev. Njihove melodije se dotaknejo vsakogar.

AKTIVNOSTI PGD TURJAK V ZADNJIH TREH MESECIH

Gasilci PGD Turjak

V zadnjih treh mesecih je bilo pri gasilcih zelo pestro, vsaj pri PGD Turjak. Pripravljali smo se na tekmovanje v orientaciji, ki je bilo 13. aprila v Velikih Laščah. Naše društvo je od vseh devetih društev v gasilski zvezi Velike Lašče prispevalo največ ekip. Tako je bilo na tekmovanju prisotnih 33 tekmovalcev. Osvojili smo pet pokalov, in sicer dva bronasta in tri zlate. Prvouvrščeni so si prislužili vstopnico za tekmovanje v orientaciji regije Ljubljana 1, ki je bilo 1. junija v Iški vasi.

V tem času smo pridno vadili in hkrati organizirali Florjanovo mašo za gasilce Gasilske zveze Velike Lašče v Škocjanu. Po maši so podelili napredovanja v gasilstvu, sledila je kratka pogostitev.

Čas hitro teče in morali smo se pripraviti na gasilsko veselico, ki smo jo imeli na isti dan, kot je potekalo regijsko tekmovanje v orientaciji v Iški vasi. Medtem ko so v soboto zjutraj naši gasilci že pridno pripravljali vse potrebno za gasilsko veselico, so se mentorji s tekmovalci odpravili na tekmovanje. Udeležili smo se ga s tremi ekipami, in sicer s po eno v kategorijah pionirke, mladinci in pripravniki. Pionirke so dosegle 5. mesto, mladinci 10., pripravniki pa so bili nepremagljivi in so zasedli odlično 1. mesto. Tako se bomo po dveh letih, ko so mladinke (takrat še pionirke) dosegle 10. mesto v državi, spet pomerili le z najboljšimi na državnem tekmovanju. Tokrat s pripravniki.

Po vrnitvi s tekmovanja je bilo že vse nared za gasilsko veselico s skupino Gadi. Za uspešno izvedbo veselice se zahvaljujemo vsem, ki ste prispevali dobitke za srečelov, ter donatorjem za donirana finančna sredstva. Posebej gre zahvala Akustiki Pirman, Varovanju Ogrinc, Mapri in ga. Meti Klančar. Zaslužek od veselice je namenjen za posodabljanje opreme in usposabljanje mladine, saj bomo le tako zagotovili razvoj gasilstva za naslednje generacije.

Poleg vseh navedenih aktivnosti pa žal ne gre brez intervencij, saj smo v zadnjih treh mesecih posredovali kar trikrat.

Z gasilskim pozdravom NA POMOČ!

IZLET PO PRLEKIJI

Dragica Heric

Članice Društva podeželskih žena Velike Lašče so se letos podale na izlet po Prlekiji. Do zapolnitve avtobusa so v svojo družbo povabile še nekaj drugih Velikolaščanov ter članice sorodnega društva iz Kočevja.

Na enodnevnem izletu so si ogledali nižinski del panonskega sveta in strma pobočja obrobja Slovenskih goric, Jeruzalemsko-Ormoške gorice. Prva postojanka po izvozu Sv. Jurij ob Ščavnici s pomurske avtoceste je bila **Stara Gora** – majhna vasica z lepim razgledom po Prlekiji in Pomurju. Leta 1996 postavljen mlin na veter v Stari Gori je replika Bečevega mlina iz Kokolajnsčaka z vsemi prvinskimi elementi. Mlin je še leta 1957 mlel zrnje na Kokolajnsčaku pri Bečevih. Ponovno postavljen mlin je spomenik preproste vaške kulturne dediščine na tem koncu Slovenije. Mlin danes spet melje moko, vendar le v turistične namene. Mlinsko napravo z mlinskima kamnoma poganja vetrnica, ki je pritrjena na gibljivi pogonski del mlina, saj se mora prilagajati smeri vetra.

V središču kraja je baročna Cerkev Sv. Duha, ki je dragocen kulturno-zgodovinski spomenik iz leta 1697. Cerkev se ponaša z zlatimi oltarji, čudovitimi freskami in drugimi najstarejšimi orglami na Slovenskem. S svojim visokim zvonikom je ena najlepših cerkva daleč naokrog. Zraven cerkve je stara osnovna šola, v kateri je danes zbirka kmečkega in obrtniškega orodja, v zunanjem delu muzeja pa so šolski studenec, preša in viničarska hiša ter prodajalna Turističnega društva Sv. Jurij ob Ščavnici – TIC Stara Gora s spominki.

V zunanjem prostoru centra Duo so zemljanke za namen turizma na podeželju.

Skupna fotografija na vrhu Jeruzalema

Naslednja postaja je bila v sosednji vasi, a že v panonski nižini, **Oljarna Kocbek**. Tradicijo, znanje in izkušnje v družini Kocbek prenašajo že na tretjo generacijo. Od leta 1994 se ukvarjajo tudi s hladnim stiskanjem semen in mladi prevzemnik Gorazd Kocbek je pojasnil razliko med praženimi bučnimi semeni, ki dajo znano zelo obarvano in močno aromatično bučno olje, in hladno stiskano bučno olje, ki ni tako aromatično, a ohranja v sebi več hranilnih snovi. Oljarna Kocbek ima v ponudbi različna olja visoke kakovosti ter druge izdelke z bučnimi semeni, ki smo jih obiskovalci tudi degustirali.

Po pokušini zadnjega izdelka iz bučnih semen, sladoleda iz bučnih semen, je pot vodila skozi Križevce pri Ljutomeru, znanih po številnih rejcih kasačev, v Veržej, kjer so nas že pričakali predstavniki **Rokodelskega centra Duo centra** in članice **Društva kmečkih žena Križevci - Veržej** s prleškim krapcem in prleško kvasenico. Prleški krapec je testo iz ajdove moke s skutnim nadevom, prleška kvasenica pa kvašeno testo s skutnim nadevom. Obe dobroti sta lahko sladki ali slani, a tokrat so nam ju pripravili sladki. Predsednica Društva kmečkih žena Križevci - Veržej Majda Markovič je predstavila društvo in nas povabila v rokodelski center, kjer smo si ogledali domače in umetnostne obrti

območja ter stalno in priložnostno razstavo, kjer smo lahko občudovali tudi izdelke Društva kmečkih žena. Center domače in umetnostne obrti (DUO) izobražuje, trži in promovira skoraj pozabljene rokodelske poklice severovzhodne Slovenije. Na ogled so izdelki iz naravnih materialov: gline, slame, ličja, vrbja, lesa, kovine in drugih, ki nam jih je predstavil Ivan Kuhar.

Mimo termalnega kopališča Banovci, kjer smo se ustavili še v majhni vasi **Grlava**, skozi Ljutomer in po Jeruzalemski vinski cesti smo prispeli do končne postojanke – na Jeruzalem.

Zidаница Malek

V **zidanicu Malek**, ki se nahaja sredi vinorodnih teras Jeruzalemsko-Ormoških goric, smo v več kot 350 let stari zgradbi, ki je nekoč služila kot kmetija za predelavo grozdja in vina, v kletnih prostorih imeli degustacijo prleških vin. Po degustaciji je bila kratka postojanka na vrhu Jeruzalema, kjer se nahaja romarska cerkev Žalostne Matere Božje, v kateri smo zapeli nekaj cerkvenih pesmi. Na vrhu se nam je odprl lep razgled na vinograde, ki so posejani po okoliškem gričevju, ob cerkvi pa stoji dvorec Jeruzalem, ki je danes preurejen v butični hotel z bogatim botaničnim vrtom, ob njem pa TIC Jeruzalem s trgovino spominkov. Le nekaj metrov stran je **gostišče Brenholc**, kjer smo si privoščili prleško pozno kosilo ali večerjo. Pri sladici, prleški gibanici, nam je nekaj taktov na harmoniki zaigral še domačin Tilen, nekaj parov je celo zaplesalo, zatem pa smo se polni vtisov in novih doživetij vrnili v Velike Lašče in Kočevje.

STROKOVNA EKSKURZIJA DRUŠTVA ZA OHRANJANJE DEDIŠČINE

Zdenka Zabukovec

Za cilj letošnje ekskurzije smo si izbrali avstrijsko Koroško, natančneje Vrbo ob istoimenskem jezeru, in nekaj bližnjih vasi. Iz ene od teh je namreč doma Christian Zeichen, koroški Slovenec, na pobudo katerega na Gračež že več let prihajajo skupine koroških turistov, predvsem na ogled jaslic. V njihovih časopisih je objavil tudi nekaj člankov o naši vasi in dogodkih, ki jih prireja naše društvo. Želel je, da vrnemo obisk in spoznamo ta konček zamejske skupnosti, ki ohranja slovenski jezik, kulturo, dediščino idr.

Vrba

Naš gostitelj je ravnatelj in učitelj v ljudski šoli v vasi Lipa (Lind ob Velden), kjer pouk poteka kar v štirih jezikih (v slovenščini, nemščini, angleščini in italijanščini). V sklopu praznika jezikov ob evropskem dnevu jezikov so ji leta 2017 v Gradcu podelili jezikovni pečat, ki ga izročajo najbolj inovativnim modelom večjezičnega pouka. Priznanje je bilo uvedeno po zamisli Evropske unije. Tudi tisti, ki gospoda Christiana še nismo osebno poznali, smo ga takoj začutili kot dobrega prijatelja, ki je s srcem predan svojim krajem in slovenskim koreninam.

V Vrbo (Velden), ki leži na zahodni obali jezera, smo se v soboto, 15. junija, pripekljali ob 9. uri in bili kar malo počaščeni, ko nas je v baru in restavraciji Pavillon s kavo, rogljički, maslom in marmelado postregel sam lastnik – in to pred uradnim odprtjem lokala, da je ustregel prijatelju Christianu. Med zajtrkom smo (eni bolj, drugi manj) uživali ob pogledu na (najbolj hrupne)

stare in noveše jeklene lepote najprestižnejših znamk, saj je tam ves teden potekal Sportwagfestival.

Lokalna vodička Sonja Constanze nas je počakala pred občinsko zgradbo, ki je bila nekoč hotel. Poleg osnovne zgodovine smo izvedeli za najbolj vplivne vlagatelje, ki so Vrbo spreminjali v današnjo podobo. Med sprehodom nam je opisala in pokazala pomembnejše zgradbe, Christian in naš Eugen pa sta njeno razlago skrbno prevajala v slovenščino.

Najzgodnejša pisna omemba kraja je iz leta 1150. V stoletjih so se zvrstili mnogi upravitelji, po revolucionarnem letu 1848 pa je bil v avstrijskih deželah stari sistem gospostva odpravljen in leta 1850 je tudi Vrba postala samostojna občina. Tri leta kasneje so prvič uvedli turistično ladijsko linijo s parnikom Maria-Wörth, kar je povečalo privlačnost Vrbskega jezera (Wörthersee) za tuje turiste. Ko je bila leta 1864 Vrba priključena na avstrijsko južno železnico med Celovcem in Beljakom, so bila odprta tudi prva kopališča – in poletni turizem se je razcvetel. Danes ima Vrba nekaj več kot 8.000 prebivalcev, z bogato turistično ponudbo pa vsako poletje doseže več kot 700.000 nočitev.

Gospodarski napredek, ki sta ga prinesli železnica in turizem, je hitro spreminjal podobo kraja. Ko je leta 1881 izbruhnil še velik požar, je popolnoma uničil staro kmečko vas Vrba. Istega leta je bilo še pred začetkom kopalne sezone celotno ozemlje pozidano z dopustniškimi vilami za petične turiste, veliko po načrtih dunajskega arhitekta Franza Baumgartna. Tako se je Vrba

iz slovenskega kmečko-ribiškega naselja skoraj čez noč spremenila v mondano letovišče, v vsakdanjem življenju se je tudi iz znanih političnih razlogov vse bolj uveljavljala nemščina. Kljub temu v več vaseh te občine delujejo dvojezične šole, kjer je mogoč pouk v slovenskem jeziku. Vrba je pobratena z našim Bledom in z italijanskim mestom Humin (Gemono).

Grajski hotel

Najznamenitejša stavba ob jezeru, tako po prestižu kot po zanimivi zgodovini, je Grajski hotel (Schlosshotel). Koroški glavar, grof Bartolomej Khevenhüller, je prvotno palačo Velden zgradil v začetku 17. stoletja. Ker se je na poti v Celovec lahko ustavljal le v majhnih lokalih (namenjenih furmanom) s slabo hrano, si je omislili svojo rezidenco, njegova premožna družina je sicer imela skupno kar 50 gradov in dvorcev. Ko je požar uničil tudi večino te trinadstropne renesančne zgradbe, so jo po nakupu dunajskega industrialca (porcelana) Ernsta Wahlissa leta 1890 prenovili pod vodstvom celovškega arhitekta Wilhelma Hessa, ki je načrtoval tudi mnoge druge stavbe v Vrbi. Od takrat deluje kot hotel, v katerem letujejo mnogi najbolj znani in najbogatejši gostje. Že takrat je bil z luksuzno opremo takim tudi namenjen – v vseh sobah so bili že telefoni in tekoča voda, imel je elektriko idr.

Znano je, da sta na Vrbskem jezeru letovala tudi slavna skladatelja Johannes Brahms in Gustav Mahler. Na portalu gradu, ki je postal del grba mestne občine Vrba, so upodobljeni grbi Bartolomeja Khevenhüllerja in njegovih treh žena.

Leta 1990 je hotel kupil Günter Sachs, nemški milijonar, industrialec, fotograf, filmski ustvarjalec, zbiralec umetnin, astrolog in ljubitelj lepih žensk – bil je tudi tretji mož slavne Brigitte Bardot. Zanimivo je, da je grad za dvanajst let zaprl, ker mu ni uspelo po cesti mimo njega ukinili motornega prometa. Leta 2011 je postal lastnik gradu Karl Wlaschek, ki je bil med drugim tudi lastnik trgovske verige Billa. V mladosti je sicer študiral glasbo, kasneje pa kemijo. Med 2. svetovno vojno in nekaj let po njej se je preživljal z igranjem klavirja prav v Schlosshotelu. Ko je obogatel in prodal Billo, ga je kupil, saj se je že prej nad njim zelo navdušil. V vseh letih so k prvotnemu dvorcu dozidali razkošne apartmaje, restavracije idr., ima podzemni dostop do plaže in do tamkajšnje restavracije. Čeprav je sedaj v upravljanju hotelske verige Falkensteiner, v njem še vedno živi družina Wlaschek (Karl je sicer že umrl), potomci Günterja Sachsa pa imajo v lasti apartma, velik 300 m². Cene so glede na raven gostov seveda zelo visoke, sploh v glavni sezoni. V njem so snemali več filmov in nadaljevank, med bolj znanimi je bila televizijska serija z naslovom Grad na Vrbskem jezeru, v kateri je igral že pokojni Roy Black, ki so mu pred dvorcem postavili spomenik. Vrba ima tudi tako imenovani pločnik slavnih z odtisi njihovih rok.

Z vodičko smo se pred njenim odhodom sprehodili še do hotela Post in do nekaj drugih slikovitih stavb. Lahko smo opazovali tako celovski kot mešane sloge gradnje. Vstopili smo v predverje kazinoja, na mestu katerega je nekoč stal hotel in v katerega zahajajo tudi mnogi Slovenci. Bil je tudi dobitnik nagrade za najlepši kazino v Evropi.

Drabosnjakov dom

V gostišču Thomann v vasi Črešnje (Kerschdorf) smo jedli zelo bogato in okusno kosilo, nato je bil naš cilj Drabosnjakov dom (vsakdanje kulture) v vasi Kstanje (Köstenberg), natančneje v bližnji Zgornji vasi (Oberndorf) z etnološko zbirko Kraj spomina in učenja. Tja smo se peljali mimo vasi Koren (Wurzen), kjer je poleg drugih Slovencev doma tudi Christian Zeichen. Povedal je, da tam pogosto uprizarjajo Drabosnjakove pasijone, pri čemer sodeluje kar vsa vas.

Andrej Šuster Drabosnjak (1768–1825) je bil ljudski dramatik, pesnik in bukovnik, doma

iz vasi Drabosinje (Drabosenig) pri Kostanjah. Bukovniške drame se zgledujejo po baročnem vzorcu verske ali duhovne drame, ki izhaja iz srednjeveških latinskih dialogov in latinskih iger. Drabosnjak je pisal v bohoričici v domačem narečju, v katerem se mešata rožanska in ziljska govorica. Pripisujejo mu zasluge za vpliv na slovensko ljudsko gledališko kulturo na avstrijskem Koroškem, ki jo je Drabosnjak enakopravno pridružil nemški. Med koroškimi Slovenci je prirejal predstave s svojo igralsko skupino, spodbujal igranje in med rojaki budil narodno zavest. Njegova najbolj znana dela so: Pasijon (o Jezusovem trpljenju), Marijin pasijon in Igra o izgubljenem sinu. Kot šaljivec je bil priljubljen v družbi, v pesmih je humorno prikazoval nezdrave plati družinskega in družbenega življenja, pisal je tudi parodije, moralna navodila in satire.

Slovensko prosvetno društvo Drabosnjak je bilo prvotno ustanovljeno leta 1903, ko so bile Kstanje še povsem slovenske. Med vojno je bilo prepovedano, ponovno je zaživelo leta 1973 na pobudo Janeza Lesjaka, ki je postal tudi njegov predsednik. Kulturna dejavnost se je razvijala predvsem s petjem in z uprizarjanjem gledaliških iger. Prirejajo tudi učne delavnice domače obrti. Za ohranjanje dediščine so vrsto let zavzeto zbirali predmete, orodje in naprave iz vsakdanjega življenja, ki so jih shranjevali v obnovljenem kulturnem domu. Leta 1998 so na pobudo predsednika društva za muzej obnovili Drabosnjakov skedenj, tudi s finančno pomočjo matične Slovenije. Zbirka šteje približno 400 predmetov iz obdobja od zadnje četrtine 19. do druge polovice 20. stoletja. Predhodno so jih morali izbrati, restavrirati, popisati, fotografirati in razporediti po osnovnih tematskih sklopih, pri čemer je sodelovalo veliko strokovnjakov iz Avstrije in Slovenije.

Oštevilčeni so razporejeni v tri osnovne tematske skupine: kmetijstvo, obrt in domača dejavnost ter za hišnimi vrati, znotraj teh pa še podrobneje po posameznih področjih, dejavnostih in opravilih. Za vsakega so zbrali podatke o razširjenosti (tako geografsko kot po strukturi uporabnikov), vlogi, času uporabe, sestavnih delih in poimenovanju, vključno z narečnimi izrazi.

Ob 15. obletnici tega bogatega muzeja so Drabosnjaku na rojstni hiši v Gornji vasi leta 2017 postavili spominsko ploščo.

Pri muzeju smo uživali tudi ob pogledu na najvišje slovenske gore (Triglav, Mangart, Jalovec idr.), nato smo se sprehodili do bližnje farne Cerkve Sv. Filipa in Jakoba (iz 13. stoletja). Na njenem zunanem zidu so številni slovenski nagrobni kamni. Nekateri nas spominjajo na padle v prvi svetovni vojni, drugim so posvečeni celo verzi, na primer Joziju Kokotu, ki je leta 1944 umrl v nacističnem taborišču v Mauthausenu in je bil brat domačega pesnika, pisatelja, prevajalca in urednika, nagrajenca Prešernovega sklada, Andreja Kokota (1936–2012).

Na veliko veselje Christiana Zeichna so naše Suhe češplje v akustični cerkvi zapele nekaj pesmi, nato pa smo se vrnili v Vrbo. Brezplačna vožnja po jezeru

Po Vrbskem jezeru smo se brezplačno popeljali z ladjico. Vožnjo nam je podaril župan Ferdinand Vouk. Gospod Christian je zatrdil, da je župan zelo odprt do slovenske manjšine, da nas prijazno pozdravlja in obžaluje, ker se nam ni mogel pridružiti zaradi drugih obveznosti. Ko mu je naš gostitelj povedal, kako je navdušen nad gradeškim društvom in prijaznimi ljudmi, ki jih je spoznal ob obisku pri nas, se je župan takoj izkazal s svojo radodarnostjo.

Izvedeli smo še, da so letos marca v mestni galeriji postavili razstavo Lojze Spacal – Slovenski Kras v Vrbi. Med plovbo nam je gospod Christian naštel in pokazal mnoge zanimivosti v okolici jezera, nekaj pa smo izvedeli tudi od prijaznega in simpatičnega kapitana, ki je celo z rumenimi stranmi bavaval našega prevajalca Eugena.

Jezero je s skoraj 20 km² največje na avstrijskem Koroškem, dolgo je 16,5 km, široko od polovice do dobrega kilometra, največja globina pa je dobrih 80 m. Čeprav ima več kot 40 kilometrov obale, je možnosti za prosto brezplačno kopanje zaradi privatiziranja obalnega pasu presenetljivo malo. Sedaj se občinske oblasti trudijo, da bi v ta namen najele še več območij.

Z ladje smo lahko opazovali majhne hiške, ki so bile namenjene delavcem in obrtnikom ob gradnji železnice in so kasneje zelo pridobile svojo vrednost, ter seveda razkošne vile prav ob obali, ki nikoli niso bile cenovno dostopne navadnim smrtnikom. Izvedeli smo za nekdanjo kopalno hišo, ki je imela ločena prostora za moške in ženske, poseben čuvaj pa jih je s piščalko opozarjal, kdaj se morajo na soncu obrniti na drugo stran. Poleg nas je po krožni poti plul tudi 110 let star in obnovljen parnik na vijak Thalia, ki je eden zadnjih tovrstnih v Evropi.

Na griču Jedvovca (905 m) nad jezerom stoji Pyramidenkogel s tremi razglednimi ploščadmi, visok 100 m. To je najvišji leseni razgledni stolp v Evropi in z njega je čudovit razgled na jezersko pokrajino in na sosednje, tudi slovenske gore. Do stolpa vodi 441 stopnic, poleg tega je dostopen z dvigalom, z njega pa se lahko spustiš kar po toboganu, kar še posebej razveseljuje otroke.

Nekaj podatkov smo izvedeli tudi o sosednjih občinah na severni in južni obali: Poreče/Perče (Pörschach) in Otok (Maria-Wörth), ki je zaradi nasipa postal polotok. Zaradi zgodbe je zanimiv t. i. kapucinski ali ljubzenski otok. Nanj so namreč za kazen poslali grešnega kapucina, ki pa mu je bilo življenje tam tako všeč, da ni hotel nazaj na celino. Okoli tega otočka je zaradi peska jezero svetlejša barve, zato ga imenujejo tudi oči Vrbskega jezera.

V adventnem času jezero dobi praznično podobo, saj nanj postavijo jaslice ter ogromen venec s štirimi svečami, ki jih postopoma prižigajo. Vrba je takrat polna stojnic s ponudbo domače obrti, ki jo v obliki različnih delavnic približajo tudi otrokom. En dan v letu pa imajo dan kolesarjev, ko je prepovedan promet z motornimi vozili, okoli jezera je speljana tudi kolesarska pot.

Pokvarjen avtobus in odhod domov

Ob odhodu se je predsednik Lojze Senčar za povabilo, gostoljubje in čudovito vodenje Christianu Zeichnu zahvalil z nekaj domačimi dobrotami. Naš gostitelj se je vidno ganjen poslovil z upanjem, da se še večkrat srečamo, tako na Gradežu kot v njegovih domačih krajih, ter poudaril, da je bilo tudi njemu v čast dan preživeti z nami – vedno je vesel, ko spozna nove dobre ljudi, ljudi z dušo in srcem. Na poti na večerjo v lovski dom Stol v Žirovnici nas je v avtobusu namesto klime pričakalo gretje. Za kako uro smo zaradi okvare obstali na avtocestnem postajališču pri Jesenicah, dokler nas na cilj ni odpeljal (začasni) avtobus iz Kranja.

Po večerji nam je prevoznik (presenetljivo hitro) priskrbel nadomestni avtobus, s katerim smo srečno prispeli domov. Predsednik Lojze Senčar, ki nas je seveda pozdravil tudi na začetku poti, se je ob slovesu vsem članicam in članom zahvalil za udeležbo – z upanjem, da smo uživali kljub prometnim zapletom. Ugotavljali smo, da si bomo to ekskurzijo vsekakor zapomnili tudi po treh avtobusih in po skoraj enakih, ogromnih obrokih hrane. Večerjali smo namreč vnaprej naročeno svinjsko pečenko in dunajski zrezek, med katerima smo lahko (brez predhodnega védenja) izbirali tudi na kosilu v Avstriji. Nekateri smo z vrečkami iz ženskega šopinga po Vrbi, z viškom hrane v folijah ter predvsem preveč siti, vendar še vedno dobro razpoloženi, komaj premagali zadnji gradeški klanec.

Obisk pri zamejcih nam je prinesel tudi nov izziv. Kako našo zbirko starega orodja enako vzorno urediti, kot smo to lahko občudovali v Drabosnjakovem domu?

KONJE LJUBIMO, MAR NE !?

Risba (tuš):
Drago Petrović

IZ VELIKOLAŠKEGA OKRAJA 18: O KRESI SE DAN OBESI

Metka Starič / foto: Metka Starič

Tako pravi stari rek, ki govori o tem, da se od takrat naprej dnevi krajšajo, noči pa daljšajo. Prvi pisni viri o kurjenju kresov segajo v 13. stoletje, tradicija kresovanja pa je gotovo starejša. **V predkrščanskih verovanjih so jih prižigali v čast Kresniku, ki je predstavljal sonce. V krščanstvu se kresove prižiga v čast Sv. Janezu Krstniku, ki goduje 24. junija. Kres so vedno zakurili na predvečer kresnega dneva.** V Mačkih nad Robom so imeli kresni dan za prvi božič, prvi božični dan.

V Neredih so popoldne nosili žegnano vodo po njivah, da jih ne bi potokla toča. Na kresni večer so morali pastirji prej prignati živino domov, že popoldne, ko je začelo zvoniti h kresnemu dnevu. V Mačkih so včasih imeli navado, da so ob četrti uri popoldne nesli po vseh njivah izpuljeno steljo in par kresnic (rož) in kropili z žegnano vodo. Rekli so, da je treba kres kuriti zato, da se polju posveti, da bo polje lepše in bo bolj rodilo.

Kresnice – ob kresu ivanjščice najlepše cvetijo

Povsod so uporabljali obredne rastline, kot so orlova praprot, kresnice ali ivanjščice in šentjanžve rože, ki so veljale za čarobne. Na Mali Slevici so nabrali bele ali rumene kresnice in praprot. To so postlali po hiši, rože pa zataknili pod cimpre, da ne bi strela udarila v poslopje. Tudi po oknih so dali po šest kresnic.

Stari ljudje so pripovedovali, da če je imel praprotno seme pri sebi, ne da bi vedel, je slišal, kako se je živina pogovarjala na kresni večer. Tudi v Malih Laščah so na kresni večer po veži in hiši nastiljali steljo in kresnice, na okna pa dali pušeljce iz stelje in kresnic. V zelnik so na sredo postavili lep pušeljc iz gartrož, kresnic in stelje. Če zelnik ni bil do kresa vzet iz plevla, vanj pušeljca niso smeli postaviti, saj so se sramovali plevla.

V Bavdkih so v zelnik zatikali palico, nanjo pa privezali šop stelje in kresnic. V Naredih je bilo treba hišo lepo pomesti, nato pa so po tleh, pred hišo in po štali raztrosili bele ali rumene kresnice.

H kresu je moral priti vsak, in če kakšne ženske ni bilo, so jo hitro razglasili za coprnico. Gospodinje so prišle h kresu s pušeljčkom stelje, ga ob kresu obžgale, doma pa zataknilile ob streho, da je varoval hišo pred udarom strele.

Zvečer so kres zakurili. Posestniki so s konji navozili fratje (veje), kajzarji in pastirji pa s kolci. Na Mali Slevici so grmado naredili pastirji, prišli pa so tudi odrasli fantje in prepevali. Kres so zakurili, ko so v poznem mraku klenkali zvonovi – rekli so, da so terjačli s tremi zvonovi. Najprej so zakurili drobno vejevje, potem so sproti nalagali na ogenj, tako da je pogorelo do tal. Pri kresu so si fantje izbirali dekleta in jih prišli kasneje zasnutit.

Fantje so ob ognju peli, kres pa je gorel vso noč. V Mačkih so zraven kresa včasih postavili še mlaj – obeljeno smreko, na vrhu so pustili še par vej. Nanj so obesili pankelce iz papirja in čisto na vrhu zastavico. Ta mlaj je stal še teden dni po kresu.

Na kresni dan niso smeli pometati, tudi po njivah niso smeli delati, saj je bil praznik. Zelo grdo je bilo, če je katera ženska delala na njivi, kar opljuvali bi jo. Včasih so šli zjutraj iskat pepel, ki je ostal od kresnega ognja, in ga spravili. Posipali so ga po zelju ali repi, če so ju objedale gosenice.

Orlova ekipa – drugi z leve Boris Orel
(Vir: Muzej bloškega smučarja)

Vir: Zapiski Orlovih ekip v 60-tih letih (zapisovala Pavla Štrukelj).
Pripovedovali:

- Frančiška Gradišar Bavdki št. 3, pri Matjaka, od Neredov doma, 83 let
- France Centa, Mala Slevica št. 14, 75 let
- Jože Rupar, Mački št. 5, pri Martinovih, 81 let
- Anton Perhaj, Male Lašče št. 14, pri Perlesnak, 72 let

Trenutek, zapisan v srce

*Utrujen od dela, od sonca, soli
mu duša je mehka, enake je ni
to ribič je stari, ki z morjem živi,
od jutra do mraka z njim vsak
dan deli.*

*Se ribič zahvali za vse, kar dobi
mu morje poljublja zgarane dlani
nikdar ne obupa, zaupa mu vse,
je morje spoznalo njegovo srce.*

*Ve za vse želje, skrite ljubezni
za vse njegove skrivnosti ve,
morje jih skrije, z valom pokrije,
nikdar nikomur jih ne pove.*

Nataša Vybiralik Klinc

ROCKTRONICA FESTIVAL ROCKA IN ELEKTRONSKE GLASBE

SOBOTA,
10. AVGUST 2019
PRI GRADU TURJAK

DNEVNE AKTIVNOSTI IN
NOČNI KONCERT.

HOP, CEFIZELJ

So kot pes čuvaj, vseskozi na preži. So kot jastrebi, vseskozi oprezajo za mrhovino. Vedno so tu, nekje blizu, za naslednjim vogalom, pripravljeni, da priskočijo na pomoč, razen seveda takrat, ko jih res potrebuješ.

Tudi oni so seveda krvavi pod kožo in imajo radi dogajanje v gostilnah, barih in nočnih lokalih. Kolikor je gostiln, barov in nočnih lokalov še ostalo v naših koncih. Nikoli ne spijo, vseskozi budno opazujejo, resda z določene razdalje, pa vendar. Niso partibrejkersi, vljudno počakajo, da gostje zapustijo lokal, ali pa taisti lokali zaprejo vrata in šele potem ukrepajo.

Vztrajnost je pri tem ena izmed njihovih vrlin. Ne spijo, da lahko vi mirno spite. Radi se igrajo skrivalnice, a nikoli niso oni tisti, ki bi mižali. Pri britofu, pri klavnici, pri mle-karni ali pri Mramorju vas pričakajo v zasedi. Na vas skočijo kot nekoč Boris Dvornik in Bata Živojinović na vse tiste vnaprej na smrt obsojene Švabe. Vozijo za njimi/vami, da se prepričajo, ali so/ste srečno prispeli. Če je res kriza, prižgejo še lučke. Pospremijo te do doma, ob tem pa te pogosto povprašajo po počutju. Vestni kot so, ti vedno znova preverijo pljučno kapaciteto. Srečno-nesrečni znanec je v zadnjih mesecih tolikokrat pihal, da ima pljučno kapaciteto kot Lance Armstrong in ustnice kot Satchmo Armstrong, pa se namerava pridružiti godbi na Vidmu, če že ne more na Luno kot Neil Armstrong. Selitev na Luno se sicer že dolgo ni zdelo tako privlačna.

»Prodam ženo, otroke, hišo in psa. Grem na Luno,« je pred časom visel oglas na tabli Kupim/Prodam.

So posvečena družčina, v kateri je dovoljeno vse. Strogo se držijo črke zakona, a seveda le takrat, ko se ukvarjajo z vsemi drugimi izven tega ozkega posvečenega kroga. Z nami/vami, recimo jim/nam navadnimi smrtniki. Red mora biti, pravijo. Brez popustov in brez odpustov, nikomur ne bodo pogledali skozi prste, razen seveda če nisi njihov. »Grem le do naslednjega ovinka?« poskusiš. »Me ne zanima. Tole pa tole, toliko in toliko,« dobiš v odgovor. Brez pravice do ugovora in izgovora.

Imajo svoj začrtani krog (de) lovišča. Gibljejo se v nekem Bermudskem trikotniku, v katerem ne izginjajo ljudje, ladje in letala, temveč izpiti in evri. Ter počasi, a zanesljivo tudi duša in utrip nekega kraja.

Radi jih imamo, a iz dna srca jih črtimo. Ker že dolgo več niso ljudski. Ker že dolgo več niso človeški. Ker jih ne poznamo več po imenu kot nekoč, ko smo jih spoštovali in cenili. Včasih je bilo dovolj reči Meho, danes pa ... Danes pa so blagajna na dveh nogah oziroma štirih kolesih. So le še lovci na izumirajočo vrsto ljudi, ki je še vedno tako (pre)drzna, da bi sem in tja nekaj spila. Kot vse kaže, je to postal največji kriminal v naših krajih. Pa na zdravje, gospodje policaji.

inšpektor

Murki

RIBN'CA TRAIL 2019

Večina izmed nas si trail tek predstavlja kot tek po alpskih stezicah in poteh, ki so jim kos le tisti najboljše pripravljene. A ko se s pojmom trail teka bolje seznanimo, ugotovimo, da v to kategorijo spada večina tekačev, ki tečejo po parkih, gozdnih stezah in travnikih. Enostavno povedano: trail tek je tek v naravi in loti se ga lahko prav vsak aktivni posameznik.

ŠD Klub ponosnih posameznikov Ribnica organizira 31. avgusta 2019 tekaško-pohodniško prireditev RIBN'CA TRAIL.

Gre za prvo tovrstno prireditev v naši občini. Prepričani smo, da bo postala tradicionalna v okviru dogajanj pred tradicionalnim Ribniškim sejmom. Namenjena je aktivni populaciji, starostne omejitve ni. Časovni limit omogoča udeležbo tako tekačem kot pohodnikom.

Pot je speljana po gozdnih poteh in stezah naše Male gore, mimo Sv. Ane proti Grmadi. Za tiste boljše pripravljene, ki se bodo podali na najdaljšo prizkušnjo, bo spust v sosednjo dolino do Strug in potem zopet nazaj na Stene Sv. Ane zagotovo izziv. Start bo za vse kategorije v Ribniškem gradu istočasno, saj želimo vsem poleg gozdne narave pokazati tudi lepoto našega kraja. Proga je razdeljena na tri težavnostne

stopnje z željo, da privabi čim več ljubiteljev narave, hoje in teka:

- **KUHAV'NCA 12 km,**
- **ČEBULAR'CA 25 km in**
- **RIBEŽ'N 40 km.**

Vse proge so označene. Na posameznih točkah – postajah bodo na voljo prigrizki (sadje, oreški itd.) in napitki (voda itd.).

Trail tek ima veliko prednosti. Predvsem gre za kombinacijo hoje in teka v naravi, kar ponuja posebno vrsto sprostitve. Sredi gozdne tišine slišimo le bitje svojega srca, spremljamo svoje dihanje in pri tem pozorno pazimo na vsak korak. V naravi se teren nenehno spreminja, zato moramo biti pozorni na to, kam in kako stopimo, in tudi na to, kam gremo, da ne bomo zašli. Vse to nas odmakne od vsakdanjega vrveža in skrbi, ki nas morda težijo.

Pozitiven učinek teka ali hoje po neurejenih poteh predstavlja tudi mehka podlaga, ki je prijazna do naših sklepov, krepimo in izboljšujemo tudi koordinacijo gibanja in kot pravi moj znanec: »To je recept, da daste glavi počitek!«

Več informacij o trailu je dostopnih na spletni strani, kjer se lahko tudi prijavite:

<http://ponosniposamezniki.si/ribnica-trail/>

RIBN'CA TRAIL 2019

sobota 31. avgust

ob 8. uri
Ribniški grad

KUHAV'NCA 12 km
12.65 km | +451 m | -453 m

CEBULAR'CA 25 km
25.37 km | +821 m | -824 m

RIBEŽ'N 40 km
39.71 km | +1.597 m | -1.597 m

Predprijava na:
<http://ponosniposamezniki.si>

KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI

Trubarjeva domačija bo v sodelovanju z Vodnikovo domačijo (zavod Divja misel) gostila Knjižnico pod krošnjami.

V senci jelš na otoku pred Temkovo žago boste lahko brezplačno listali in prebirali knjige **vsako nedeljo, med 23. junijem in 8. septembrom, od 10. do 17. ure.**

Poleg brezplačnega branja in listanja knjig bomo v knjižnici gostili pravljíčarko za najmlajše, svoje pesmi in druge literarne stvaritve pa bodo brali lokalni ustvarjalci vseh generacij.

Gostili bomo Literarno skupino KUD Primož Trubar pod mentorstvom Ane Porenta:

nedelja, 30. junij 2019,
ob 15. uri
Sledimo Trubarju
Abecedne pesmi in misli

nedelja, 7. julij 2019,
ob 15. uri
Narek narave
Krake pesniške oblike

nedelja, 1. september 2019,
ob 15. uri
Abecedarij poletja
Stihi in zapiski

Lepo vabljeni!

ZA PRIMOŽA, ZA PRIMOŽA

Krička Andrej

Minili sta dve leti, odkar smo bili člani Kolesarskega društva Velike Lašče prisotni na Giru. Na Monte Grappi – bojišču za rožnato majico. Letos se je Giro ponovno približal slovenskemu ozemlju. Zopet se je bitka dogajala v Dolomitih, tokrat tudi s slovenskim pridihom.

V boju za prestižno majico, ki nosi barvo po italijanskem časopisu La Gazzetta dello Sport, je bil tudi naš Zasavec Primož Roglič – fant, za katerega bi lahko rekli, da je znanje iz skokov prenesel na kolo. Leti in leti.

Kakšno naključje, da je bila to zopet bitka v predzadnji etapi Gira, pred zadnjim posamičnim kronometrom. Pogledaj ga zlomka. Zopet je bil kraj, ki nas je povezoval z Giron izpred dveh let, Feltre. Tistega leta je bil izhodišče za Monte Grappo. Z Jožetom Škuljem sva naredila načrt poti našega potepa. Pridružil se nama je še njegov sodelavec Silvo. In tako smo na sobotno jutro odrinili v 300 km oddaljeno zgoraj omenjeno mesto.

Ko smo prispeli, parkirali avto, pregledali kolesa in opremo, popili jutranjo kavico, in že smo zavrteli pedale. Pot nas je vodila iz Feltreja v sotesko, ki jo tvori hudourniška rečica Cismon. Ta teče ob meji med pokrajinama Belluno in Vicenza. Izvira pa malo pod vrhom Passo Rolle. Potencial hudournika je ujet v črpalne hidroelektrarne.

Na desni strani nas je obdajala najjužnejša skupina Dolomitov, katere najvišji vrh je gora Pavione. Posebnost je njena piramidasta oblika. Po vrhu poteka meja med pokrajinama Trentino in Belluno.

Prišli smo v kraj Ponte Oltra, ki je bil izhodiščna točka do (za tisti dan) zadnjega prelaza. Pot nas je vodila iz soteske do planote, kjer se nahaja kraj Mezzano. Pogledali smo na levo in videli največji gorski masiv, ki tvori Dolomite – Palla. Prepeljali smo Mezzano in prišli v kraj Fiera di Primiero, ki je vstopna točka za prelaz Rolle. To je zelo lepo turistično mesto, ki ga krasita prečudovita arhitektura in čistoča.

Pričelo se je 20 km vzpona do prelaza. Vozili smo po prečudoviti cesti s povprečnim 7-odstotnim naklonom. Ves čas nam je nudila prelep panoramski pogled na vrhove Dolomitov. Uživali smo v stalnosti ritma, ki nas je vodila vse do vrha prelaza. Pred prelazom smo prišli do turističnega kraja San Martino di Castrozza. Razvoj turističnega mesta se je pričel na pobudo irskega alpinista, ki je predlagal, da se stara lesena kočica spremeni v alpski hotel.

Zapustili smo turistični kraj in do vrha prelaza nas je ločilo le 5 km, ki povezujejo dolino Fiemme in Primiero – prelaza, ki je bil zgrajen v obdobju med letoma 1863 in 1874. V tem obdobju je območje še pripadalo Avstriji. Končno smo tisti dan osvojili prvi gorski prelaz s 1989 metrov nadmorske višine. Prečudovita kulisa. Prečudovito vreme. Trenutek, vreden vsake kaplje znoja in kilokalorije. Sledi okrepljeno in spust po isti prevoženi poti do Ponte Oltra.

V kraju Ponte Oltra se cesta odcepi proti prelazu Croce d'Aune. S 1015 metri nadmorske višine povezuje kraja Aune in Padavena.

Prelaz je znan po dogodku, ko je Tullio Campagnolo skušal zamenjati zadnje kolo, a mu je spodletelo. Sledil je izum zapenjalca za zadnji in sprednji obroč pri kolesu. Malo pod vrhom prelaza smo našli mesto, s katerega smo bodrili naše kolesarje. S pomočjo naših decibelov smo jim skušali viliti dodatno energijo v telesa in napolniti jadra s svežim vetrom, da bi jih čim hitreje poneslo proti vrhu prelaza.

Rdeča nit potepa ni bilo le ime mesta Feltre, ampak tudi ime Primož.

Primož se je iz smučarskega skakalca prelevil v kolesarja. Primož, oseba, ki se je iz mladostnika prelevil v človeka. General, ki je uspel brez vojske kljubovati močnim nasprotnikom. Ki se je po vsakem padcu pobral in nadaljeval ter pokazal, kako veliko srce ima. Z dejanji je dokazoval, da lahko kot posameznik ogromno dosežeš, če le verjameš v to. Da ko prestopiš ciljno črto in veš, da si dal vse od sebe, si zmagovalec. To lepo vodilo in motivacija, ki sta ga pripeljala do čudovitega uspeha. Vsak od nas si je želel več, to imamo v naravi, a po vsem je pomembno le to, da je on zmagovalec sam v sebi.

In tak je bil tudi naš preminuli prijatelj Primož. Ko je bilo najtežje, ko je bolečina zastrupila telo, je stisnil zobe in ključoval gradientom prelazov. Da je na koncu, ko je prišel na vrh, lahko delil trenutke nasmejanih lic. Zmaga je velika, ko dosežeš vrh, a pri njem to ni štel. Štel je le, ko jo je lahko delil z nekom. Tisti dan je Primož prekolesaril z mano in Jožetom oba prelaza. Ampak ne kot ime, zapisano na cesti prelazov, ampak kot človek, ki je za nami pustil zapuščino, ki jo je tlakoval s svojimi dejanji. HVALA TI.

PETER ANDOLŠEK JE PRAZNOVAL NA KRONOMETRU

Jože Starič, TVD Partizan

V sončnem in ne prevročem nedeljskem popoldnevu se je 58 kolesark in kolesarjev od manj kot štiri leta starega Kevina pa do točno 70 let starega Petra udeležilo tradicionalnega kronometra, ki ga je ob izdatni pomoči gasilcev PGD Karlovica organiziral TVD Partizan Velike Lašče.

Na dobrih pet kilometrov dolgi progi so bili tudi letos najštevilnejši osnovnošolci, ki jih je bilo triindvajset, zelo spodbudna pa je bila tudi udeležba predšolskih tekmovalcev, ki jih je bilo sedem. Kronometra se je udeležilo pet družin, Andro pa je iz Malih Lašč pripeljal kar sedem tekmovalcev.

Tekmovanje je, ob pomoči gasilcev, ki so skrbeli za zaporo ceste, izvedel TVD Partizan Velike Lašče. Pri izvedbi so pomagali delavci režijskega obrata, ki so postavili znake, Alenka Zidar Zupan in Tatjana Janko sta bili pripravljene za oskrbo s prvo pomočjo, ki je k sreči ni nihče potreboval. Srečo imamo, saj Bojan

Novak iz OŠ Primoža Trubarja vsako leto nagovori lepo število osnovnošolcev, da se udeležijo kronometra in na progi na vso moč tekmujejo med seboj in s seboj. Ta množica osnovnošolcev pa s seboj pripelje tudi predšolske bratce in sestrice ter starše, tako da je bilo na koncu prav lepo pogledati pisano množico kolesarjev, ki je čakala na rezultate in analizirala potek vožnje. Pred začetkom je Metka, kot vedno, poskrbela, da so bili vsi tekmovalci pravilno prijavljeni, Anže pa jim je na koncu z mobilno aplikacijo izmeril čase in poskrbel, da so bili rezultati pravočasno na voljo.

Za video dokumentiranje na cilju in ob razglasitvi rezultatov je tudi letos poskrbel Niko, Igor pa je kljub prestanima dvema težkima operacijama, na cilju tekmovalcem delil vodo.

Seveda ne gre, da ne bi posebej omenil Petra Andolška, ki je odločil, da bo svoj rojstni dan, ki ga je imel na dan kronometra, preživel na kolesu in z odličnim rezultatom pokazal, da je prava korenina.

**Hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri izvedbi kronometra, in lepo va-
bljeni na Vzpon na Sveti Primož, ki bo
9. septembra 2019.**

OBČINSKO TEKMOVANJE REZULTATI:

Predšolski

1. Izak Centa 0:18:09
2. Vid Starič 0:19:51
3. Kevin Gradišar 0:21:56

Sledijo: Matija Štrukelj 0:25:08, Pascal Sedevčič Pečnik 0:29:39, Petja Sedevčič Pečnik 0:30:10, Ivana Centa 0:34:15

Učenke – 1. triada

1. Valerija Gradišar 0:12:40

Učenci – 1. triada

1. Luka Cukrov 0:11:13
2. Tilen Cimperman 0:12:00
3. Maks Sedevčič Pečnik 0:12:25
4. Filip Starič 0:12:26
5. Jon Tepej Pečnik 0:13:03

Učenke – 2. triada

1. Neli Cimperman 0:12:04
2. Tia Zucca 0:12:29
3. Maja Štrukelj 0:14:51

Učenci – 2. triada

1. Gašper Ivanc 0:11:14
  2. Filip Strnad 0:11:22
  3. Anže Cukrov 0:12:20
- Sledijo:** Boštjan Bejek 0:12:25, Žiga Širaj 0:14:03, Ruben Kastigar 0:14:25

Učenke – 3. triada

1. Špela Ivanc 0:11:01

Učenci – 3. triada

1. Aljaž Strnad 0:08:47
  2. Žak Gradišar 0:09:07
  3. Ažbe Gradišar 0:10:03
- Sledijo:** Urh Zelnik 0:10:06, Alen Zgonc 0:10:25, Peter Pečnik 0:10:49, Maks Kastigar 0:11:04, Črt Gradišar 0:11:33, Žan Videtič 0:11:48, Miha Zupanič 0:12:35, Benjamin Bejek 0:12:57

Dekleta do 35 let

1. Nastja Horvat 0:11:37
2. Sara Samsa Centa 0:34:05

Dekleta nad 35 let

1. Marija Kutnar 0:09:47
2. Barbara Bejek 0:13:05
3. Tadeja Gradišar 0:13:32
4. Martina Jug 0:25:04

Fantje od 40 do 60 let

1. Andrej Krička 0:07:52
  2. Jože Škulj 0:08:22
  3. Jože Starič 0:09:25
- Sledijo:** Aleš Širaj 0:09:33, Blaž Bejek 0:10:27, Vinci Zucca 0:12:00, Primož Podlogar 0:13:04, Miha Štrukelj 0:14:25, Boštjan Gradišar 0:21:45, Marko Tepej 0:30:11

Dvojice

1. Damjan in Larisa Gradišar 0:12:58
2. Uroš in Neža Centa 0:17:42

**Vse rezultate najdete na
<http://kronometer.staric.net>.**

ZAKLJUČEK NOGOMETNE SEZONE 2018/2019 NK VELIKE LAŠČE

Marko Žužek,
predsednik ŠD NK Velike Lašče

Mladi nogometaši nogometne šole ŠD NK Velike Lašče so 18. junija z zadnjim treningom zaključili sezono 2018/2019, petnajsto od ustanovitve kluba v letu 2003.

Zaključni trening so ob prisotnosti staršev izvedli v sproščenem vzdušju. Otroci so svoje znanje in napredek v nogometni igri tradicionalno pokazali v tekmi proti svojim očetom. Lahko si predstavljate njihovo zagrizenost. Po njihovem štetju so celo zmagali. Temu očetje niso mogli ugovarjati, saj rezultata niso spremljali najbolj natančno.

Po tekmi so se otroci okrepčali s pico in sokovi. V zahvalo za vestno obiskovanje treningov in igranje tekem pa je trener Miha vsakemu izmed njih podaril nogometno žogo, da bodo lahko obvladovanje žoge trenirali tudi med poletnimi počitnicami. Nekaj žog smo prihranili za tiste, ki se nam bodo jeseni pridružili na novo ali se ponovno vrnili na treninge naše nogometne šole.

Delovanje nogometne šole NK Velike Lašče ne bi bilo možno brez staršev, ki našim mladim nogometašem omogočajo treninge, da tekmujejo in se na ta način spoznava-

jo s skrivnostmi najbolj razširjene športne igre na svetu. Obenem razvijajo športne vrednote, ki jim bodo kasneje v življenju zagotovo koristile. Nadalje je pomembna vloga občine, ki s finančno podporo programom športa in zagotavljanjem športne infrastrukture omogoča naše aktivnosti.

Tretji pomemben stebler našega delovanja pa je sodelovanje z Osnovno šolo Primoža Trubarja. Na teh temeljih je načrtovanje delovanja kluba v naslednji sezoni utečeno in prijetno delo.

Člani Lokostrelskega kluba Turjak smo v soboto, 15.06.2019 organizirali tekmo za slovenski AH pokal. Obiskalo nas je sto lokostrelcev iz slovenskih in hrvaških klubov, ki so se spopadli z našo progjo, postavljeno v okolici gradu Turjak.

Naša progja ima sloves ene najtežjih v Sloveniji, letos pa je bila dodatna težava še izredno toplo in soparno vreme. Kot običajno pri naših tekmah, tudi tokrat ni šlo brez dežja, je pa bila osvežitev za lokostrelce kar dobrodošla. Tekma je bila organizirana na visokem

nivoju, kar so na koncu potrdili tudi sodniki Lokostrelske zveze.

Veseli smo seveda tudi rezultatov, ki so jih na tekmi dosegli naši lokostrelci. Tekme se je udeležilo dvanajst naših članov, od najmlajših do veteranov, na stopničkah pa jih je stalo kar enajst: na najvišji Ana, Jakob K., Aleš, Edo, Stane in Jakob P, na drugi stopnički so pristali Franci, Petra in Lukas, na tretji pa Jan in Miran. Naši lokostrelci so dobro uvrščeni tudi v skupnem seštevku slovenskega pokala, na visoko mesto pa smo uvrščeni tudi kot klub. Na koncu je potrebno

TEKMA ZA SLOVENSKI AH POKAL NA TURJAKU

Jože Klun

pohvaliti tudi vse člane, ki niso tekmovali, so pa sodelovali pri organizaciji tekme, kar zahteva ogromno dela, zahvala gre Občini Velike Lašče, ki nas podpira in seveda gostiču Rozika, ki poskrbi, da nihče ni lačen ter tudi lastniku travnika, ki nam ga odstopi za ogrevanje.

Počitnic za člane kluba ne bo kaj dosti, tekme si sledijo zelo pogosto, že v začetku avgusta pa nas čaka nov organizacijski zalogaj, saj bomo organizirali tekmo za slovenski 3D pokal in jadranski 3D pokal.

TRETJI PRIMOŽEV MEMORIAL V DVORANSKEM NOGOMETU

Marko Žužek

Drugo majsko soboto smo v športni dvorani v Velikih Laščah organizirali tretji futsal turnir v spomin na Primoža Škulja, ustanovnega člana NK Velike Lašče.

Na turnirju je sodelovalo sedem ekip, ki so bile razdeljene v dve skupini. Štiri ekipe so bile iz naše občine, po ena pa iz Ribnice, z Blok in iz Grosuplja. Po razburljivih tekmah skupinskega dela so se v polfinale uvrstile vse tri gostujoče ekipe ter lanski zmagovalci Galaktiki. Ti so v prvem polfinalu tesno premagali Humčarsko, v drugem polfinalu pa je bil Gost team prepričljivo boljši od Nafta 1908. Strelji s šestih metrov so določili dobitnika pokala za tretje mesto in to so osvojili igralci ekipe Humčarska. Finalna tekma je

bila izredno napeta in tudi po zaključnem pisku sodnika neodločena, zato je tudi zmagovalca določilo streljanje kazenskih strel s šestih metrov. Srečnejši in bolj zbrani so bili Galaktiki, ki so tako ubranili lanski naslov.

Za igralca turnirja je bil izbran Alen Salčinović (Galaktiki), za najboljšega vratarja pa Žan Križman (Gost team).

Turnir je uspel v vseh pogledih. Uspeha ne bi bilo brez vloženega truda organizatorjev iz NK Velike Lašče, znanja nogometašev, obiska gledalcev in pomoči sponzorjev ter donatorjev. A ni bilo težko, ker nas je vodil spomin na našega Primoža.

REZULTATI:

Skupina A

Galaktiki : 99'team	3 : 1
Nafta 1908 : Junior team	3 : 1
Nafta 1908 : 99'team	3 : 3
Galaktiki : Junior team	4 : 3
Nafta 1908 : Galaktiki	1 : 1
Junior team : 99'team	1 : 6

Skupina B

Gost team : Humčarska	5 : 1
AS : Gost team	1 : 1
Humčarska : AS	4 : 0

Polfinale:

Galaktiki : Humčarska	4 : 3
Gost team : Nafta 1908	4 : 0

Za 3. mesto:

Humčarska : Nafta 1908	3 : 1 (6m)

Finale:

Galaktiki : Gost team	2 : 2
(5 : 4 6m)	

SPONZORJI IN DONATORJI TURNIRJA:

- Občina Velike Lašče,
- Dasof, d. o. o.,
- Virant, d. o. o.,
- Pohištvo Iskra,
- Mizarstvo Mrak, Matej Vintar, s. p.

TENIS CEREJA VELIKE LAŠČE TENIŠKE POČITNICE ZA OTROKE

1. – 5. julij,
vsak dan dopoldan,
9.00–10.00 ure
Trenner Ivan Poje,
teniški igralci dobijo
opremo pri nas.
Prijave na: **041 348 498.**

MALI OGLASI PRODAM

Velike Lašče, Prilesje – prodamo hišo 111 m², bivalne površine 67 m², zemljišče 579 m². Hiša je bila zgrajena leta 1948, potrebna je adaptacije oziroma je primerna za nadomestno gradnjo. Je zadnja v vasi. Ima eno večjo in tri manjše sobe, delno je bila adaptirana 1990, leta 2003 je bila zgrajena garaža s teraso. Avtobusna postaja je v bližini. Priključki: voda, elektrika, telefon. Greznica. Ogrevanje: delno radiatorji (preko štedilnika na drva), delno krušna peč (delujoča, vendar potrebna obnove). **Cena:** 49.000,00 evr.

Kontakt: 031 861 461

USTANOVNI ODBOR LMŠ VELIKE LAŠČE

Katarina Gačnik

V sredo, 24. aprila 2019, so člani iniciativnega odbora ustanovili lokalni odbor LMŠ Velike Lašče. Njegov predsednik je postal Matjaž Hočevar, ki je obljubil, da se bo zavzemal za približanje politike mladim, ki bodo tako lahko postali jedro odločanja.

Zbrane člane odbora je pozdravil župan, dr. Tadej Malovrh, ki je prisotne pozval, naj si svojo politično moč gradijo na lastnih talentih in ne s pomočjo uspešnosti same stranke. V tem duhu je nadaljevala tudi naslednja govornica, podpredsednica stranke Jerca Korče: »Res je, znamo si nadeti suknjiče, kravate in ličila, a bolj pomembno je, kar se skriva pod obleko – da ostanemo normalni ljudje, da vemo, od kod smo prišli.«

Na odboru sta se predstavila tudi dva kandidata na listi za volitve v Evropski parlament, dr. Klemen Grošelj, danes aktualni evropski poslanec, ter Luka Kočevar, ki sta poudarila pomembnost sodelovanja članov LMŠ tako na lokalni, državni kot na evropski ravni.

Vsi, ki bi se radi pridružili naši ekipi LMŠ Velike Lašče, nam lahko pišete na: FB: @StrankaLMSVelikeLasce ali na e-mail: veli-kelasce@strankalms.si.

Svetniški klub LMŠ:

V procesu izgradnje terenske mreže Liste Marjana Šarca je bila v soboto, 15. junija, v Kamniku ustanovna seja Svetniškega kluba LMŠ, katerega predsednik je postal Matjaž Hočevar.

Svetnice in svetniki lokalnih občinskih svetov si bodo tako lahko izmenjevali in izoblikovali stališča ter si s tem omogočili skladno in učinkovito delo.

SUBVENCIJA

KNUT

ŠVEDSKE TOPLITNE ČRPALKE

NIBE
TOPLITNA ČRPALKA
NIBE F2120

- najvišji letni COP med vsemi konkurenčnimi črpalkami – SCOP > 5
- segrevanje vode v sistemu do 65 °C
- delovanje do -25 °C zunanje temperature

10 YEAR Parts Warranty with digital inverter motor

Opremljene z inovativnim sistemom **VirusDoctor**, ki uniči do 99% škodljivih virusov in bakterij.

www.knut.si | 080/71-72

Goran Petrovič dr. dent. med.
zasebna zobozdravstvena ordinacija

20 let

Za sproščen nasmeh skrbimo že 20 let.

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- certifikat za vgraditev breident SKY implantatov
- nevidni ortodontski aparati INVISALIGN
- rtg digitalno slikanje zob

**BREIDENT
IMPLANTANT**
480,00 €

breident medical   invisa

Goran Petrovič dr. dent. med., Adamičeva 30, 1290 Grosuplje, tel.: +386 1 787 34 13, gsm: +386 41 7

- slikopleskarstvo
- fasaderstvo
- knauf

ANDREJ JAPELJ s.p.

Rašica 19,
1315 Velike Lašče

M: 031 404 404

E: andrej.japelj1@gmail.com

VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

**OKREPČEVALNICA
ROZIKA**
PIZZERIA

OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
TURJAK 17, 1311 TURJAK

01/7881 680

MALICE - KOSILA - PIZZE - JEDI PO NAROČILU
NOVO: možnost pogostitve skupin do 45 oseb

PRIBA OKNA, d. o. o.,
proizvodnja PVC in ALU
stavnega pohištva

Kompolje 68
1312 Videm Dobrepolje

info@priba-okna.si
www.priba-okna.si

Razstavni salon
in proizvodnja:

Javorškova 3
1315 Velike Lašče

PARTNER, VREDEN ZAUPANJA.

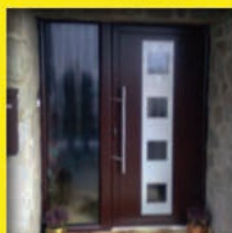
ROLETE

**PVC OKNA IN
VRATA**

**ALU OKNA IN
VRATA**

ŽALUZIJE

Kontaktni podatki:

T: 01 510 55 30

F: 01 510 55 31

M: 041 402 780/041 449 334

V NAŠI PONUDBI SO:

- PVC okna in vrata
- ALU okna in vrata
- senčila (roletе, zunanje žaluzije, roloji, screeni, pliseji, notranje žaluzije)
- komarniki
- tende
- sekcijnska garažna vrata
- rolo garažna vrata
- okenska polkna
- notranje in zunanje police
- notranja vrata
- adaptacija hiš, stanovanj, kopalnic, poslovnih prostorov ...

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica
☎ 01 8373 116
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

Ugodni fiksni paketi NEO in mobilni paketi NAJ

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 12 h
ter 14 h - 18 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

TelekomSlovenije

POOBlašČENI PRODAJALEC

Rigler
AVTOKLEPARSTVO
VULKANIZERSTVO

T: 01 7807 065
M: 041 990 868
KOMPOLJE 77
1312 DOBREPOLJE

POPRAVILO IN CENITEV VOZIL ZA VSE SLOVENSKE

ZAVAROVALNICE
BREZPLAČNO NADOMESTNO VOZILO
VULKANIZERSTVO
POPRAVILO VOZIL NA RAVNALNI MIZI
SERVIS VOZIL
PRIPRAVA VOZILA NA TEHNIČNI PREGLED
POLNJENJE IN POPRAVILO KLIMATSKIH NAPRAV
IZPUŠNI SISTEMI
AVTO DIAGNOSTIKA
AVTOVLEKA
POMOČ NA CESTI

POGODBENI SERVIS ZA ZAVAROVALNICO

PETER HREN, S.P.
GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
GSM: 031/356 668
TEL:01/7881 366

STEKLARSTVO

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogladala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

BAKHUS vinoč v Robu

Vabljeni v soboto,

13. julija od 10. do 13. ure v Rob

na pokušino vin slovenskih vinarjev, ki jih boste od tega dne naprej lahko nabavljali v vinoču Bakhus ki se nahaja poleg trgovine v Robu, Rob 1.

Na voljo bo cviček in modra frankinja iz Gadove peči s kmetije Komatar, refošk in malvazija s Pobegov pri Kopru, kmetija Jogan - renski rizling, rumeni muškati in zvrst s kmetije Ozmeč pri Ljutomeru - zelen, pinela in cabernet-sauvignon z Vipavskega, Vinska klet Škerjanec iz Manč.

Na voljo so še druga vina.

Vinoč bo odprt ob sredah in petkih
od 16. do 19., ob sobotah od 9. do 13. ure.
Informacije: 041 736 413

www.maksi-servis.si ☎ 070 718 718

**maksi
SERVIS**

Vaša varnost - naša prioriteta

- PROTIVLOMNA VRATA
- OKNA
- ALU VRATA
- PVC VRATA
- NOTRANJA VRATA

✔ Hitra dobava in montaža

✔ Protihrupna okna & vrata

✔ Toplotna & zvočna izolacija

Z VIZITKO 10% POPUST!

MEGADOM^{10 LET}

URESNIČI IDEJE CENEJE!

MEGADOM JE VAŠA TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM, METALURGIJO, INŠTALACIJAMI IN KOPALNICAMI, ORODJEM, VIJAKI IN OKOVJEM, BARVAMI IN LAKI, BELO TEHNIKO IN MALIMI GOSPODINJSKIMI APARATI, ZABAVNO ELEKTRONIKO, POHIŠTVOM **lesnina xxxl** TER VSEM ZA DOM, VRT IN KMETIJSTVO.

VRTNA MIZA HOUSTON

dim. (d×š): 140×90 cm, barva: siva, odporna proti vremenskim vplivom

99⁹⁰ €

VRTNI STOL HOUSTON

sive barve, z možnostjo nakladanja, dim. 55×96×72 cm

22⁹⁰ €

NAMIZNI VENTILATOR FT 40B

3 hitrosti, nagib in oscilacija, moč 40 W, premer 400 mm

15⁸⁹ €

22⁹⁰ €

LEŽALNIK MEXICO

jeklena cev, tekstilen, antracit/srebrn, dim. 58 × 96 × 145 cm

VEČNAMENSKO KURIŠČE PIXIE 650

kurišče 4 v 1, na drva ali oglje + KOTLIČEK

19⁹⁰ €

360²⁹ €

BAZEN SWING

bazen z napihljivim robom s kartušno črpalko

366 × 84 cm

s kartušno črpalko 12 V (2,2 m³)

305 × 76 cm

s kartušno črpalko 230 V (1,3 m³)

99⁹⁷ €

69⁹⁷ €

SET ZA VZDRŽEVANJE BAZENSKE VODE

Start SET, klorov granulati 1 kg, klorove počasi topne 200 g tablete 1 kg, pH-Minus Granulat 1,5 kg, algicid 1 l, set za testiranje vode, termometer

26⁹⁷ €

SALON KOPALNIC in KERAMIKE

KERAMIKA iz zaloge*

RAZLIČNI PROIZVAJALCI

-20%

GAR. ORODJA

1/48 TOP MOJSTER Cr-V, S2

odlična "DIY" garnitura, ki vsebuje vse, kar potrebuje vsak mojster, kovček vsebuje visoko kakovostno orodje, 48 delna

68⁹⁰ €

NATIKAČI KROKS

ženski (št. 36-41), moški (št. 40-45) in otroški (št. 30-35), različne barve

5⁹⁹ €

KUHINJE IN POHIŠTVO
ALPLES alples

Akcija velja do 31. 7. 2019 oz. do odprodaje zalog. Popusti se obračunajo na blagajni. Cene so v EUR z DDV. Slike so simbolične. Pridržujemo si pravico do spremembe programa in cen. Za morebitne napake v tisku ne odgovarjamo.

MEGADOM RIBNICA • OB ŽELEZNICI 4, 1310 RIBNICA • tel: 01/835 1 640
MEGADOM PODSKRAJNIK • PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA • tel: 01/705 0 705
ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 • • www.megadom.si

KUPUJTE
NA OBROKE

• INTESA SANPAOLO BANK •
• SUMMIT LEASING • NLB •
• DINERS OBROKI •

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL ANDREJ PRAZNIK	NAUK O RAČU- NANJU S ŠTEVILI	PORJA- VELOST KOŽE	VRSTA SOCVETJA	NATANČEN VZOREC MERE ALI UTEŽI	VELIK MORSKI RAK	DARKO PELJHAN			SIMON ROŽMAN	KANAL ZA POLAGA- NJE INSTA- LACIJE	IZNAJDBA	SLOVENJ GRADEC	NAJ- SLABŠA ŠOLSKA OCENA	BESEDILO, NAPISANO S PISALNIM STROJEM	SPOSOB. TELESA, DA OPRA- VI DELO	NEKDANJA PLOŠČIN- SKA MERA
OBUVALO S KOLEŠČ- KI NA POD- PLATIH						VEČJI VITEK PES Z DOLGO DLAKO										
SVETNICA, KI GODUJE 5. FEB- RUARJA						TEKOČINA, KI SE VBRIZGNE										
SLOV. ROKOMET- NI TRENER (BOJAN)						JUNIOR ALPSKI SMUČAR (KLEMEN)			NATAŠA URBANČIČ			JAVEN PO- ZIV, KLIC JUTRANJA ZARJA				
UROŠ ROJKO			POSLOVNI PROSTOR VOZNIČA MOTORJA					SVETNICA: ... KRŠKA NEDORA- SEL FANT				KRANJ RIMSKI HIŠNI BOG				MESTO NA ZAHODU ROMUNJE
NEMOŽ- NOST											IGRALČE- VO BESEDI- LO V GLE- DALIŠČU					
VELIKA ŽIVAL S TROBCEM					GR. ČRKA GLAVNO MESTO SENEGALA						OZEK MEČ PLAN					
STARO- EGIPTOV- SKI BOG MODROSTI				JUGOSLO- VANSKI DENAR TRENJE					NEUMNO DEJANJE ALI RAV- NANJE							
SEŠTE- VEK						KRATEK POŽIREK			ANDREJ RUBLJOV TESARSKA SEKIRA			PLOD RAZISKOV. ARKTIKE (FRIDTJOF)				
DETE						PREBI- VALEC KJOTA								ŽELJKO BEBEK	DEL BU- DIMPEŠTE	OBLIKA IMENA HELENA
TROBLA	NASELJE JUŽNO OD MA- RIBORA	RIMSKA BOGINJA JEZE UVERTURA				MATEMA- TIK (LEON- HARD) OBER						SLOV. SLIKAR (ANTON) GR. ČRKA				
PREBI- VALEC NAJVEČJE DRŽAVE				NEBESA ONDINA OTTA				CARIGRAD REKA NA JV. POLJSKE								
CESTNO MOTORNO VOZILO					SLOV. FILM LOUIS BLERJOT						LOJZE SLAK EDVARD RUSJAN			DUKE EL- LINGTON VRSTA ŽITA		
PLOŠČAT IZDELEK IZ KAKAVA									PRESED- NIK UEFE (ALEK- SANDER)							
ŽENSKA OBLIKA IMENA EDO				ZIMZELEN IGLAST GRM					GLAS- BENA PRIREDBA							

Nagrajenka iz Troble št. 3 je Breda Podboj. Nagrado bo prejela po pošti. ČESTITAMO!

Rešitev samo nagradnega gesla z vašim polnim naslovom pošljite na naslov uredništva Troble, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče ali ga oddajte v tajništvu občine. Rešitve sprejemamo do datuma uredniškega sestanka, 11. septembra 2019. Izžrebanec nagradnega gesla bo prejel bon za kosilo za dve osebi v gostilni Pr Brlogarju in bo objavljen v Trobli št. 5. Nagrado bo izžrebanec prejel po navadni pošti.

*Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo očetovo šli,
takrat zvonovi zazvonite.*

zahvala

V maju je v 94. letu starosti tiho od nas odšla naša mama, tašča, stara mama in prababica

JOSIPINA PUH

iz Podloga (19. 1. 1925–8. 5. 2019)

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za darovano cvetje, sveče, in izročene besede sožalja.

Hvala vsem, ki ste se prišli posloviti, jo pospremili na njeni zadnji poti in zanjo molili. Lepa hvala g. župniku Andreju za lep pogrebni obred, pevcem za lepo petje, pogrebni službi Zakrajšek za organizacijo in vse pogrebne storitve ter zastavonoši. Iskrena hvala osebju ZD Velike Lašče. Zahvaljujemo se tudi g. Knafelc Sreču (Društvo Zarja spominov) za lep poslovilni govor in cvetje.

Žalujoci vsi njeni

zahvala

v 94. letu starosti naju je za vedno zapustila draga mama

ANA LEVSTEK

iz Malih Lašč (27. 4. 1925–1. 6. 2019)

Iskreno se zahvaljujema vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za osebno izrečeno in poslano sožalje, za darovane svete maše, cvetje in sveče. Zahvala tudi Zdravstveni postaji Velike Lašče, g. župniku Andreju Ojstrežu, sestrični Darinki za izrečene besede, pogrebni službi Zakrajšek, pevcem ter vsem, ki ste nama v težkih trenutkih stali ob strani.

*Žalujoca sinova
Joško in Stane*

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo vedno ostal.*

zahvala

V 92. letu starosti je tiho odšla k Bogu draga mama, babica in prababica, po domače Drobničeva mama iz Male Slevice

ŠTEFANIJA ZAKRAJŠEK

(1927–2019)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče, svete maše in darove za njenega nečaka misijonarja Pedra Opeko. Zahvala negovalkama na domu

Minki in Tanji, patronažni sestri Petri in dr. Milenki Vidrih Starc. Še posebej hvala sosedi Mariji Hribar, ki ji je vsakodnevno večkrat prinesla skodelico kave in ji lepšala trenutke, ki jih je preživljala doma. Iskrena hvala g. župniku Andreju in g. Juhantu, mešanemu pevskeemu cerkvenemu zboru in pogrebni službi Zakrajšek za lepo opravljeno poslednje slovo od naše mame. Hvala vsem, ki ste se prišli posloviti in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni.

zahvala

ob smrti mame

MILKE ŽAGAR

(16. 6. 1934–15. 5. 2019)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste prišli v poslovilno vežico, na pogreb ali pa bili v mislih z njo na zadnji poti. Hvala župniku za sočutno opravljen obred in Marku Zakrajšku za brezhibno opravljene pogrebne storitve. Hvala tistim, ki ste darovali za maše, prinesli cvetje ali sveče. Neizmerna hvala prijateljicam, ki ste ji pomagale v času njene bolezni.

*Sinova Tone in Emil
z družinama*

KOLEDAR PRIREDITEV

JULIJ / AVGUST / SEPTEMBER 2019

PETEK, 5. JULIJ, ob 17. uri

Trubarjeva domačija, Rašica
**FESTIVAL ROCK
IN FOLK AKUSTIKE:
PETI INU OBSTATI**
(KUD Strela in KUD Čonce)

NEDELJA, 14. JULIJ, ob 17. uri

Lojzov teater, Krvava Peč
**PRIREDITEV OB
5. OBLETNICI
DELOVANJA LOJZOVEGA
TEATRA IN ODKRITJE
KAMNITIH HARF**
(Vaška skupnost Krvava Peč)

NEDELJA, 18. AVGUST, ob 16. uri

Velike Lašče - Velike Bloke - Loški
Potok - Sodražica - Velike Lašče
**CESTNOKOLESARSKI
MARATON**
(Kolesarsko društvo Velike Lašče)

SOBOTA, 6. JULIJ, ob 20. uri

Športno igrišče, Dvorska vas
GASILSKA VESELICA
(PGD Dvorska vas – Mala Slevica)

SOBOTA, 20. JULIJ, ob 20. uri

Dolnje Retje
GASILSKA VESELICA
(PGD Dolnje Retje)

SOBOTA, 24. AVGUST, ob 20. uri

Karlovica
GASILSKA VESELICA
(PGD Karlovlca)

**POLETNE NEDELJE OD 23. JUNIJA
DO 8. SEPTEMBRA,
od 10. do 17. ure**

Trubarjeva domačija, Rašica
**KNJIŽNICA
POD KROŠNJAMI**

(Zavod Divja misel – Vodnikova
domačija in Trubarjeva domačija)

SOBOTA, 3. AVGUST

Turjak
**LOKOSTRELSKA TEKMA
ZA SLOVENSKI POKAL 3D
JADRANSKI POKAL**
(LK Turjak)

SOBOTA, 7. SEPTEMBER, ob 8. uri

Krvava Peč
**POHOD PO VETERANSKI
POTI IN SLOVESNOST OB
28. OBLETNICI VOJNE ZA
SLOVENIJO**
(OZVVS Velike Lašče)

NEDELJA, 4. AVGUST, ob 10. uri

Velike Lašče
DAN GOSPODINJ
(DPŽ Velike Lašče)

ČETRTEK, 12. SEPTEMBER, ob 18. uri

Trubarjeva domačija, Rašica
**LIKOVNA RAZSTAVA:
GOZDNI KROG**
(UTŽO Velike Lašče)

SOBOTA, 10. AVGUST, ob 16. uri

Turjak
ROCKTRONICA
(MD Vrt)

**SOBOTA 14., NEDELJA,
15. SEPTEMBER**

Teniško igrišče Cereja
**OBČINSKO
PRVENSTVO V TENISU**
(Villa Cereja, d. o. o.)